

การประเมินความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล

นางสาวพุทธรักษา ก้อนแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาโท ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)

are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

A TEACHERS' NEEDS ASSESSMENT IN USING POSITIVE DISCIPLINE
WITH PRESCHOOLERS

Miss Puttharaksa Konkaew

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Early Childhood Education
Department of Curriculum and Instruction
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2012
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การประเมินความต้องการจำเป็นของครู ในการใช้นโยบายเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล
โดย	นางสาวพุทธรักษา ก้อนแก้ว
สาขาวิชา	การศึกษาปฐมวัย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศศิลักษณ์ ชัยนิกิจ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง)

คณะกรรมการวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศศิลักษณ์ ชัยนิกิจ)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.อรชา ตูลานันท์)

พุทธรักษา ก้อนแก้ว : การประเมินความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวก
กับเด็กวัยอนุบาล (A TEACHERS' NEEDS ASSESSMENT IN USING POSITIVE
DISCIPLINE WITH PRESCHOOLERS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร. ศศิลักษณ์ ชัยนิกิจ
, 132 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ (1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัย
เชิงบวกใน 2 ด้าน ประกอบด้วย การจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา และการจัดการกับปัญหา (2) เพื่อจัดลำดับ
ความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวก (3) เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวก
สำหรับครู กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่สอนระดับชั้นอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ จำนวน 500 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามครูและแบบ
สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ทดสอบค่าที ด้วยวิธีการเปรียบเทียบรายคู่ (Paired-Samples T Test) และใช้เทคนิค Modified Priority Needs
Index (PNI_{Modified}) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูระหว่างการปฏิบัติจริงกับที่คาดหวังมีความแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ครูมีความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกทุกด้าน ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ
ด้านการจัดการปัญหา (PNI_{Modified} = 0.16) รองลงมา คือ ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา
(PNI_{Modified} = 0.15)

3. แนวทางในพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู แบ่งเป็น 2 บทบาท ดังนี้

3.1 บทบาทผู้บริหาร ได้แก่ การกำหนดนโยบายให้ความสำคัญกับเด็กและจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน การจัดสรรงบประมาณ การจัดสรรภาระงาน การจัดให้ครูได้เรียนรู้จากต้นแบบที่ดี การสร้างแหล่ง
เรียนรู้และกลุ่มเรียนรู้ การสร้างระบบชี้แนะและพี่เลี้ยง การเสริมแรงทางบวก การประเมินผลและติดตามการใช้
วินัยเชิงบวก

3.2 บทบาทครู ได้แก่ การแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ การศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล การจัด
บรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การเขียนแผนจัดประสบการณ์และร่างบทสนทนา
อย่างละเอียด การจัดคลังวิธีการใช้วินัยเชิงบวก การฝึกฝนความมีสติรู้ตัวและอารมณ์ที่ผ่อนคลาย การฝึกฝน
ความสามารถในการสังเกตและใส่ใจเด็ก การสะท้อนการปฏิบัติของตนเองสม่ำเสมอ

ภาควิชา.....หลักสูตรและการสอน.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา.....การศึกษาระดับปฐมวัย.....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

ปีการศึกษา.....2555.....

5383377027 : MAJOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION

KEYWORDS : NEEDS ASSESSMENT/ USING POSITIVE DISCIPLINE / PRESCHOOLERS

PUTTHARAKSA KONKAEW : A TEACHERS' NEEDS ASSESSMENT IN USING POSITIVE DISCIPLINE WITH PRESCHOOLERS. ADVISOR: ASST.PROF. SASILAK KHAYANKIJ, Ph.D., 132 pp.

The objectives of this research were (1) to study the needs of preschool teachers in using positive discipline in two aspects; psychological atmosphere and problem management, (2) to prioritize needs of preschool teachers in using positive discipline and (3) to propose the approaches of developing positive discipline for preschool teachers. The sample was 500 preschool teachers in schools under the Jurisdiction of the Office Primary Education in the Southern region. Research tools were questionnaire and interview. Data were analyzed using frequency, percentage, standard deviation and paired-samples T Test. In adding, Modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$) and content analysis were use to set priority in terms of need. The research findings were as follows;

1. The mean scores of the current level of positive discipline usage of preschool teachers were significantly different from the mean scores of the expectation level at .05.

2. Preschool teachers had the needs in improving positive discipline usage in all aspects. The most critical needs was problem management ($PNI_{Modified} = 0.16$) followed by psychological atmosphere ($PNI_{Modified} = 0.15$).

3. The strategies for improving positive application for preschool teachers were divided into 2 categories as followed;

3.1 administrator roles; setting up policy to place importance on children and teaching, budget allocation and workload distribution, setting up role modeling for teachers, creating learning resources and learning group, setting up coaching and mentoring system, using reinforcement and supervision for using positive discipline.

3.2 teachers role; learning and applying, getting to know each child, creating a classroom atmosphere conducive to good behaviors, preparing lesson plan and dialogues about the use of positive discipline, archiving positive discipline strategies, practicing mindfulness and stress management, being observant and attentive to children, and practicing self reflection.

Department : Curriculum and Instruction Student's Signature

Field of Study : Early Childhood Education Advisor's Signature

Academic Year : 2012

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวกมากรุน่ายิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิลักษณ์ ชัยนกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่คอยให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งดูแลเอาใจใส่ให้กำลังใจ และคอยกระตุ้นให้ผู้วิจัยมีความกระตือรือร้นในการศึกษาวิจัยโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์เป็นอย่างสูง จึงขอกราบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ ประธานกรรมการสอบ และอาจารย์ ดร.อรชา ตูลานันท์ กรรมการสอบ ผู้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จีรพันธ์ พูลพัฒน์ อาจารย์ ดร.นฤมล เนียมหอม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้ความกรุณาสละเวลาตรวจเครื่องมือ ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ดียิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ดร.ปนัดดา ธนเศรษฐกร ดร.ปิยวลี ธนเศรษฐกร อาจารย์ชนิดา ชะตา อาจารย์เน่งน้อย แฉงศิริกุล นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวก อาจารย์วิภา ตัณฑุลพงษ์ อาจารย์สุทธิพงษ์ ทองสร้าง อาจารย์ ดร.อมิรัตน์ดา ทองแกมแก้ว และคุณครูกิตติศักดิ์ เกตุบุตร นักวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาครูที่อนุเคราะห์ให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย และขอขอบคุณผู้ที่ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ และน้องๆ สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่คอยให้กำลังใจ คำแนะนำ ช่วยเหลือ และคอยเป็นแรงผลักดันในการทำวิจัยด้วยดีเสมอมา

เหนือสิ่งอื่นใด งานวิจัยฉบับนี้คงไม่สามารถสำเร็จลุล่วงลงได้หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจให้ฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ทั้งยังคอยสนับสนุนกำลังใจทรัพย์ ให้ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ดี เนื่องด้วยได้รับทุนสนับสนุนจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของการวิจัย.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
วินัยเชิงบวกสำหรับเด็กวัยอนุบาล.....	8
ความหมายของวินัยเชิงบวก.....	8
ความสำคัญของการใช้วินัยเชิงบวก.....	10
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการใช้วินัยเชิงบวก.....	11
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้วินัยเชิงบวก.....	17
องค์ประกอบของการใช้วินัยเชิงบวก.....	20
บทบาทและหน้าที่ของครูในการใช้วินัยเชิงบวก.....	25
การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก.....	26

บทที่		หน้า
2	วิธีการและเทคนิคของครูในการใช้วินัยเชิงบวก.....	27
	ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้วินัยเชิงบวก.....	31
	ปัจจัยที่ช่วยส่งผลให้การใช้วินัยเชิงบวกมีประสิทธิภาพ.....	32
	แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น.....	34
	ความหมายของความต้องการจำเป็น.....	34
	ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น.....	35
	ความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น.....	36
	ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น.....	37
	การจัดลำดับความต้องการจำเป็น.....	38
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
	งานวิจัยในประเทศ.....	39
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	40
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
	การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น.....	42
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
	การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
	การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล.....	51
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครู.....	54
	ตอนที่ 2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวก ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้.....	56
	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวก ของครูในสภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวัง และ การทดสอบค่าที (t-test).....	56

บทที่	หน้า
4	58
ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู.....	
ตอนที่ 3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวก	
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	
เขตพื้นที่ภาคใต้.....	60
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวก	
สำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	
เขตพื้นที่ภาคใต้.....	60
5	80
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	
สรุปผลการวิจัย.....	80
อภิปรายผลการวิจัย.....	83
ข้อเสนอแนะ.....	87
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	87
รายการอ้างอิง.....	88
ภาคผนวก.....	93
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย.....	94
ภาคผนวก ข รายงานผู้เชี่ยวชาญด้านวินัยเชิงบวก.....	96
ภาคผนวก ค ผลการตรวจสอบค่าความเที่ยงของเนื้อหาโดยการวิเคราะห์	
ค่าดัชนี IOC.....	98
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู	
จำแนกตามรายการ.....	105
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวก	
ของครู จำแนกตามรายการ.....	112
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	121
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	132

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การเปรียบเทียบความแตกต่างการสร้างวินัยเชิงบวกกับการลงโทษ.....	9
2	การเปรียบเทียบปฏิกิริยาเฉพาะหน้าของครูกับระยะเวลาที่ครูต้องการให้เกิดขึ้น กับเด็กในอนาคต.....	23
3	ขนาดประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามจังหวัดแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา....	44
4	กลุ่มตัวอย่างครูที่สุ่มได้จากเขตพื้นที่การศึกษาของแต่ละจังหวัด.....	45
5	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิและประเด็นปรับปรุงแก้ไข.....	48
6	โครงสร้างเนื้อหาและน้ำหนักความสำคัญของแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ.....	49
7	จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	54
8	ภาพรวมค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวัง และการทดสอบค่าที่ (t-test).....	57
9	ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวัง และการทดสอบค่าที่ (t-test) จำแนกตามรายด้าน.....	57
10	จำนวนและค่าร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ.....	58
11	การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู.....	60

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	ลำดับชั้นความต้องการตามทฤษฎีของ Maslow.....	14
2	การแสดงปฏิสัมพันธ์ของพฤติกรรมระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม.....	15
3	กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกของครูกับเด็กวัยอนุบาล.....	43

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของการวิจัย

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) รายงานการประเมินความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับผู้คนในประเทศไทย พบว่า การเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยม ผู้คนให้ความสำคัญกับศีลธรรมและวัฒนธรรมที่ดิ่งงามลดลง การดำรงชีวิต การใช้ชีวิตประจำวัน และความสัมพันธ์กับผู้อื่นเปลี่ยนแปลงไป โดยผู้คนมุ่งหารายได้เพื่อสนองความต้องการในการบริโภค การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันจึงลดน้อยลง เกิดการแก่งแย่ง เกรี้ยวเอื้อยเปรียบซึ่งกันและกัน ขาดความสามัคคีไม่เคารพสิทธิผู้อื่น และขาดการยึดถือประโยชน์ส่วนรวม สถานการณ์เหล่านี้ล้วนเป็นความเสี่ยงที่ทำให้ผู้คนในประเทศไทยมีค่านิยมที่ดิ่งงามเสื่อมถอยลง (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ม.ป.ป.)

ปฐมวัยเป็นวัยที่เป็นพื้นฐานของพัฒนาการในวัยต่อมา พฤติกรรมที่เป็นปัญหาในวัยเด็ก หากไม่ได้รับการแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนย่อมส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพและหล่อหลอมเป็นความเคยชินที่เป็นพฤติกรรมเชิงลบต่อไปในวัยต่อมา นัยน์ชนก ศรีทองสุข (2547) ได้ศึกษา พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กวัยอนุบาลที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน พบว่า พฤติกรรมที่มีปัญหามาก ได้แก่ การทำร้ายร่างกายผู้อื่น การทำร้ายผู้อื่นทางวาจา การทำลายสิ่งของ การผลัก/ชน การหวงของหรือแย่งของ การเล่นรุนแรง การชอบเอาชนะ และการช่างฟ้อง

Nelsen, Lott และ Glenn (2000) นำเสนอ สาเหตุหลักที่เด็กแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ได้แก่ (1) ต้องการเรียกร้องความสนใจ (2) ต้องการมีพลังอำนาจ (3) ต้องการแก้แค้น (4) ต้องการหลีกเลี่ยงความล้มเหลวหรือความรู้สึกที่ตนไร้ความสามารถ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็กดังกล่าว มีผลมาจากการแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมของครู เด็กเรียนรู้ เลียนแบบ พฤติกรรมไม่เหมาะสมเหล่านั้น และเข้าใจว่าพฤติกรรมที่ครูกระทำเป็นสิ่งที่จะต้อง สามารถกระทำได้ทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ออกมา สอดคล้องกับ Modig (2009) กล่าวว่า เด็กที่ได้รับการอบรมด้วยวิธีการเชิงลบโดยครูหรือผู้ใหญ่บ่อยครั้งจะทำให้เด็กมีแนวโน้มที่จะใช้ความรุนแรงเมื่อโตขึ้น เพราะเด็กเรียนรู้ว่าการใช้วิธีการเชิงลบเป็นสิ่งที่ยอมรับได้

พฤติกรรมที่เป็นปัญหาในชั้นเรียนสามารถแก้ไขได้ด้วยการใช้วินัยเชิงบวก ข้อมูลงานวิจัยของ Thanasetkron (2009) กล่าวว่า ปัญหาด้านพฤติกรรมเด็กที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเป็นผลมาจากความไม่เข้าใจของครูในการตอบสนองอารมณ์ของเด็ก ปัญหาความสัมพันธ์เชิงบวก

ระหว่างครูกับเด็ก รวมถึงไม่เข้าใจวิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็ก สาเหตุดังกล่าวส่งผลให้เกิดปัญหาในการจัดการชั้นเรียน การสนับสนุนให้ครูใช้วินัยเชิงบวกกับเด็ก ช่วยลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาลงได้ จากผลการศึกษาวินัยเชิงบวกของครูอนุบาลในการใช้วินัยเชิงบวก 101 วิธี พบว่า ครูมีการรับรู้ และมีเจตคติในเชิงบวกเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลง การปฏิสัมพันธ์กับเด็กในเชิงบวกและการเลือกใช้นโยบายเชิงบวกเพื่อสนับสนุนการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีให้กับเด็ก ทั้งยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กในทิศทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chung (2009) ที่กล่าวว่า การจัดการชั้นเรียนจะเกิดประสิทธิภาพเมื่อครูกับเด็กมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งส่งผลให้ครูกับเด็กมีสัมพันธภาพที่ดีมากกว่าขัดแย้งกัน อย่างไรก็ตาม การใช้วินัยเชิงบวกต้องมีความสม่ำเสมอและชัดเจนในการปฏิบัติ

Indigo (2012) และ Liftmatter (n.d) รายงานว่า วินัยเชิงบวกมีพื้นฐานมาจากแนวคิดของ แอดเลอร์ และรูดอล์ฟ โดยเด็กเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีความเท่าเทียมและควรได้รับการเคารพสิทธิเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ ในการเลี้ยงดูเด็กควรใช้หลักประชาธิปไตยไม่ใช่การลงโทษ เพราะประชาธิปไตยเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กมีความสุขและเกิดความรับผิดชอบ โดยวินัยเชิงบวกเป็นวิธีการหนึ่งในการอบรมเลี้ยงดูที่สามารถแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็ก เป็นวิธีการที่ปราศจากการใช้ความรุนแรง ในการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีให้กับเด็ก และสร้างการเคารพซึ่งกันและกัน ส่งผลที่ดีต่อความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยความรัก การเอาใจใส่ดูแล ซึ่งช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จ และเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง Resources Aimed at the Prevention of Child Abuse and Neglect [RAPCAN] (2008) นำเสนอองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ในการนำวินัยเชิงบวกไปใช้กับเด็กให้เกิดประสิทธิภาพ ดังนี้

- 1) การจัดสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น และเป็นมิตร
- 2) การแก้ปัญหาที่คำนึงถึงพื้นฐานของปัญหาพฤติกรรมที่เกิดขึ้น
- 3) การมีส่วนร่วมของเด็ก
- 4) การเสริมแรงทางบวก

การนำองค์ประกอบของวินัยเชิงบวกไปใช้ในการอบรมเลี้ยงดู และพัฒนาเด็กย่อมส่งผลดีต่อจิตใจของเด็กในอนาคต การสร้างชุมชนและสังคมให้มีความไว้วางใจกันควรเริ่มจากการที่เด็กทุกคนได้รับการยอมรับ สิ่งเหล่านี้เริ่มได้จากบ้านและโรงเรียน ด้วยการทำให้บ้าน และโรงเรียนกลายเป็นสถานที่ปลอดภัยและมีการสอนเรื่องระเบียบวินัยให้กับเด็กสม่ำเสมอ

พฤติกรรมครูอนุบาลส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็ก ดังที่ Bundura (1986 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2548) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมและตัวผู้เรียนมีความสำคัญเท่าๆ กัน เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวอยู่เสมอ การเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมของเด็กส่วนมากจะเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบจากตัวแบบ

ดังนั้น เมื่อครูมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จะส่งผลให้เด็กแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมตามด้วย สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2555) ได้จัดทำรายงานการวิจัย เรื่องมาตรฐานวิชาชีพ ครูการศึกษาปฐมวัย เกี่ยวกับสภาพและปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน พบว่า ครูมีการปฏิบัติตนที่ไม่เหมาะสม ไม่มีบุคลิกภาพที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อเด็กในทุกๆ ด้าน ได้แก่ ไม่เคร่งครัดระเบียบวินัย ขาดคุณธรรม และจริยธรรม ไม่ตรงต่อเวลา ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน แต่งกายไม่สุภาพ กิริยา มารยาท วาจาไม่สุภาพ เลือกลงมือในการดูแลเอาใจใส่เด็ก ขาดความอดทน ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน และ การพัฒนาตนเอง ขาดมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชน มีปัญหาด้านสุขภาพจิต ทำให้มี อารมณ์รุนแรงกับเด็ก ส่งผลนี้ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมเด็ก ทำให้เด็กเลียนแบบและปฏิบัติตามครูอนุบาล แม้ว่าจะเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดังเช่น ผลการประเมินภายนอก สถานศึกษารอบสอง ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2549-2553 ระดับปฐมวัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ครูมีคุณวุฒิ ความรู้ และความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ อยู่ในระดับต่ำ ส่งผลให้ ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาด้านเด็กเกี่ยวกับการมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีระดับต่ำด้วย เมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

การพัฒนาให้ครูสามารถใช้วินัยเชิงบวกได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องทราบว่าจะพัฒนาในเรื่องใด หรือเรื่องที่จะนำไปพัฒนานั้นตรงกับความต้องการที่แท้จริงของครูหรือไม่ ขั้นตอนหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมากและเป็นขั้นตอนแรกในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกของครู คือ การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs assessment) ต้องเริ่มที่การประเมินบริบท เพื่อให้เข้าใจสภาพที่ปฏิบัติจริงของครู และรับรู้ความคาดหวังของครูในการใช้วินัยเชิงบวกเพื่อช่วยวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วนำไปสู่แนวทางการพัฒนาครูให้สามารถใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกระบวนการนี้เป็นการดำเนินงานอย่างเป็นระบบมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริงเน้นที่ความแตกต่างของผลลัพธ์ (outcome gaps) จากนั้นมีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความแตกต่างนั้นแล้วเลือกความต้องการจำเป็นที่สำคัญมาแก้ไข (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550)

ข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นถึงปัญหาพฤติกรรมของเด็กในห้องเรียนอนุบาล ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นล้วนมีความเกี่ยวข้องกับตัวครู และด้วยผลการประเมินการจัดการศึกษาของเด็ก ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ในเขตพื้นที่ภาคใต้ มีผลการประเมินน้อยกว่าภาคอื่นๆ แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กมีความเกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา และการจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์โดยครู ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์ (2551) กล่าวว่า การพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการกับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็กที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนอนุบาล ต้องเริ่มจากการมีความรู้ ความเข้าใจ ในวิธีการแก้ปัญหาหรือจัดการพฤติกรรม

ไม่เพียงประสงค์ของเด็กอย่างถูกวิธี และเหมาะสมกับตัวเด็ก แม้องค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกชี้ให้เห็นถึงผลดีต่อด้านจิตใจของเด็กในอนาคต หากปัจจัยสำคัญที่ทำให้การใช้วินัยเชิงบวกเห็นผลในทางปฏิบัติ และประสบความสำเร็จ คือ ครูต้องได้รับความรู้ ความเข้าใจ ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และต้องมีความเข้าใจสาเหตุของการแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็ก ครูจึงสามารถแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาพฤติกรรมของเด็กได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

วินัยเชิงบวกเป็นวิธีการหนึ่งที่มีส่วนสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมที่ดีให้กับเด็ก โดยปราศจากความรุนแรง สร้างความเชื่อมั่น และก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับเด็ก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะประเมินความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกของครูกับเด็กวัยอนุบาล เป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปสู่การแก้ไข และพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกของครูกับเด็กวัยอนุบาล ได้สอดคล้องกับสภาพบริบทตามความต้องการจำเป็นอย่างแท้จริง

คำถามการวิจัย

1. ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ มีความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกให้กับเด็กอนุบาลเรื่องใด
2. ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ มีลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกให้กับเด็กอนุบาลอย่างไร
3. แนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู ควรเป็นเช่นใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู ใน 2 ด้าน ได้แก่การจัดบรรยากาศทางจิตวิทยาและการจัดการกับปัญหา
2. เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู
3. เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ ใน 2 ด้าน ได้แก่ การจัดบรรยากาศทางจิตวิทยาและการจัดการกับปัญหา

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูที่สอนระดับชั้นอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ จำนวน 6,560 คน

ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา และจังหวัดปัตตานี ที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล งานวิจัยครั้งนี้จึงสำรวจข้อมูลในเขตพื้นที่ภาคใต้เพียง 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ จังหวัดชุมพร จังหวัดตรัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพังงา จังหวัดพัทลุง จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง จังหวัดสงขลา จังหวัดสตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

วินัยเชิงบวก หมายถึง การอบรมสั่งสอนเด็กอนุบาลที่ปราศจากการใช้ความรุนแรง ทั้งการลงโทษทางร่างกาย และการใช้วาจาทำร้ายจิตใจ เป็นการปฏิบัติต่อเด็กบนพื้นฐานความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์โดยมุ่งส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีแทนการจับผิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือไม่พึงประสงค์

การจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา หมายถึง การจัดสภาพการณ์ทางด้านจิตใจ ที่สอดคล้องกับธรรมชาติและความต้องการตามวัยของเด็ก เพื่อสร้างความรู้สึกรู้สึกให้เด็กมีความสุข ความสบายใจในการเรียนรู้ ปราศจากความกลัวและวิตกกังวลในการเรียนรู้ ประกอบด้วย บุคลิกภาพ การจัดการชั้นเรียน และการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก

การจัดการกับปัญหา หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนในการแก้ปัญหา ด้วยวิธีการทางบวกต่อสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับเด็กอนุบาล ประกอบด้วย การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก และใช้วิธีการเชิงบวก

การประเมินความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวก หมายถึง กระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างการใช้วินัยเชิงบวกที่ปฏิบัติอยู่จริงในปัจจุบัน กับสภาพที่คาดหวังในการใช้วินัยเชิงบวกของครูอนุบาล แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกสภาพที่ปฏิบัติจริงกับสภาพที่คาดหวัง ด้วยสูตร $PNI_{Modified}$ ถ้ามีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนสูง แสดงว่าการใช้วินัยเชิงบวกในเรื่องนั้นมีความต้องการจำเป็น ต้องได้รับการพัฒนาในการปฏิบัติสูง

ครู หมายถึง ผู้สอนที่สอนระดับชั้นอนุบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ จำนวน 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ จังหวัดชุมพร จังหวัดตรัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพังงา จังหวัดพัทลุง จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง จังหวัดสงขลา จังหวัดสตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูอนุบาล และผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กได้อย่างเหมาะสม
2. เป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถวางแผนให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนครูให้สามารถใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กอนุบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวก กับเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัย ในหัวข้อต่อไปนี้

1. วินัยเชิงบวกสำหรับเด็กวัยอนุบาล

- 1.1 ความหมายของวินัยเชิงบวก
- 1.2 ความสำคัญของการใช้วินัยเชิงบวก
- 1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการใช้วินัยเชิงบวก
- 1.4 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้วินัยเชิงบวก
- 1.5 องค์ประกอบของการใช้วินัยเชิงบวก
- 1.6 บทบาทและหน้าที่ของครูในการใช้วินัยเชิงบวก
- 1.7 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก
- 1.8 วิธีการและเทคนิคของครูในการใช้วินัยเชิงบวก
- 1.9 ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้วินัยเชิงบวก
- 1.10 ปัจจัยที่ช่วยส่งผลให้การใช้วินัยเชิงบวกมีประสิทธิภาพ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

- 2.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น
- 2.2 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น
- 2.3 ความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น
- 2.4 ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น
- 2.5 การจัดลำดับความต้องการจำเป็น

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 3.1 งานวิจัยในประเทศ
- 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. วินัยเชิงบวกสำหรับเด็กวัยอนุบาล

1.1 ความหมายของวินัยเชิงบวก

คำว่า วินัยเชิงบวก หรือ Positive Discipline มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Durrant (2010) ให้ความหมายของ วินัยเชิงบวก ว่าหมายถึง การอบรมสั่งสอนเด็ก โดยปราศจากความรุนแรง และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้เด็กได้รับ ข้อมูลที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และทำให้เด็กประสบความสำเร็จในชีวิต วินัยเชิงบวกมีลักษณะ ดังนี้

- 1) เป็นการแก้ปัญหาในระยะยาวที่ช่วยพัฒนาวินัยในตนเองของเด็ก
- 2) เป็นการสื่อสารที่ชัดเจนและสม่ำเสมอระหว่างครูกับเด็ก
- 3) เป็นการสื่อสารเกี่ยวกับความคาดหวังของครู ระเบียบ กฎเกณฑ์ของชั้นเรียน โดยมีขอบเขตที่ชัดเจนเสมอต้นเสมอปลาย และสนับสนุนให้เด็กปฏิบัติเช่นนั้น
- 4) เป็นการสร้างความสัมพันธ์บนพื้นฐานของความเคารพ การให้เกียรติกันและกันระหว่างครูกับเด็ก
- 5) เป็นการสอน และฝึกทักษะการแก้ปัญหาให้เด็ก เพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
- 6) เป็นการส่งเสริมความสามารถของเด็ก และส่งเสริมความเชื่อมั่นในการจัดการกับความท้าทายที่เกิดจากการเรียนและสถานการณ์ทางสังคมที่เป็นปัญหา

วินัยเชิงบวกมิได้เป็นเพียงวิธีจัดการกับพฤติกรรมของเด็กเท่านั้น หากใช้ได้กับทุกมิติในการเรียนรู้ของเด็ก ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ครู เด็ก และครอบครัว

Naker และ Sekitoleko (2009) ให้ความหมายของ วินัยเชิงบวก ว่าหมายถึง การแนะนำแนวทางปฏิบัติที่แตกต่างแก่เด็ก โดยมุ่งไปที่ความต้องการทางด้านอารมณ์-จิตใจของเด็ก วินัยเชิงบวกช่วยให้เด็กเรียนรู้แนวทางที่ควรปฏิบัติด้วยตัวเอง และเรียนรู้การมีวินัยในตนเอง การใช้วินัยเชิงบวกขึ้นอยู่กับบทบาทและการให้คำแนะนำของครู ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเสริมแรงทางบวกเมื่อเกิดพฤติกรรมที่ดี วินัยเชิงบวกปฏิเสธวิธีการที่รุนแรงโดยเป็นการลงทุนระยะยาวเพื่อพัฒนาเด็กมากกว่าเป็นการให้เด็กปฏิบัติตามโดยทันที

นลินี เชื้อวณิชชากร (2551) ให้ความหมายของ วินัยเชิงบวก ว่าหมายถึง การอบรมเลี้ยงดูเด็กโดยสร้างขอบเขตของกฎเกณฑ์ที่เหมาะสมกับวัย และอยู่บนสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเด็กและผู้เลี้ยงดู มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กเรียนรู้ว่าสิ่งใด ควรทำ หรือ ไม่ควรทำ

Goicoechea (2005) ให้ความหมายของ วินัยเชิงบวก ว่าหมายถึง การส่งเสริมพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นทางเลือก และมีการวางแผนการใช้วินัยเชิงบวกในการจัดการพฤติกรรม

โดยไม่มีการกระทำที่รุนแรงทั้งทางร่างกายและทางจิตใจต่อเด็ก เป็นวิธีการจัดการพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็ก และต้องนำมาใช้อย่างสม่ำเสมอ ด้วยเชื่อว่าจะส่งผลต่อการเรียนรู้เชิงบวกของเด็ก

RAPCAN (2008) ให้ความหมายของ วินัยเชิงบวก ว่าหมายถึง กระบวนการให้การศึกษาศึกษาและแก้ไขเพื่อพัฒนาเด็กให้มีวินัยในตนเองยอมรับผู้อื่น ไม่ใช้การควบคุมหรือบังคับ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยมีความรุนแรง มีจุดประสงค์เพื่อสร้างความเคารพซึ่งกันและกัน โดยจัดกิจกรรมให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำงาน ไม่ต่อต้านเด็ก และสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้เด็กโดยใช้การเสริมแรงทางบวก เพื่อกระตุ้นพฤติกรรมที่ดีมากกว่า จับผิดความอ่อนแอ

สมบัติ ตาปัญญา (2549) ได้สรุปลักษณะที่สำคัญของการสร้างวินัยเชิงบวก โดยเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างระหว่างการสร้างวินัยเชิงบวกกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่มีรากฐานอยู่ที่การลงโทษ

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการสร้างวินัยเชิงบวกกับการลงโทษ

การสร้างวินัย คือ	การลงโทษ คือ
ให้ทางเลือกในเชิงบวกแก่นักเรียน	บอกแต่ทำอะไรที่ไม่ให้ทำ
แสดงการรับรู้หรือให้รางวัล / ความชื่นชมต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์	มีปฏิกริยาที่โกรธแค้นต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
พูดคุยตกลงกันถึงกฎระเบียบเพื่อให้เด็กปฏิบัติตาม	ข่มขู่หรือให้สินจ้างรางวัลเมื่อนักเรียนทำตามกฎระเบียบ
ให้แนวทางที่หนักแน่นมั่นคงและเสมอต้นเสมอปลาย	การควบคุม ทำให้รู้สึกผิดหรือละอาย เเยะเย้ย ถากถาง
เคารพศักดิ์ศรีและมองนักเรียนในด้านบวก	มองเด็กในด้านลบและไม่เคารพศักดิ์ศรี
ปราศจากความรุนแรงทั้งทางวาจาและการกระทำ	ก้าวร้าวรุนแรงทั้งทางวาจาและการกระทำ
มีการให้ผลกระทบที่เป็นเหตุผลและเกี่ยวข้องโดยตรงกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน	ให้ผลกระทบที่ไม่เป็นเหตุผลและไม่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน
ให้โอกาสนักเรียนแสดงความเสียใจและทำอะไรบางอย่างเพื่อทดแทนหรือชดใช้ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำผิดของตนเอง	ลงโทษนักเรียนเพราะทำร้ายผู้อื่น หรือทำให้สิ่งของหรือทรัพย์สินเสียหาย
การเข้าใจระดับความสามารถ ความจำเป็น สถานการณ์แวดล้อม และระดับพัฒนาการเฉพาะตัวของนักเรียนแต่ละคน	การปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของนักเรียนไม่คำนึงถึงสถานการณ์แวดล้อม ระดับความสามารถ และความจำเป็นในชีวิตของนักเรียนแต่ละคน

ตารางที่ 1 (ต่อ) การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการสร้างวินัยเชิงบวกกับการลงโทษ

การสร้างวินัย คือ	การลงโทษ คือ
ปลูกฝังการมีวินัยในตนเอง	สอนนักเรียนให้ทำดีเฉพาะตอนที่อาจถูกจับได้ว่าทำผิดเท่านั้น
รับฟังและทำให้ดูเป็นตัวอย่าง	คอยจับผิดเรื่องเล็กๆ น้อยๆ อยู่ตลอดเวลาจนทำให้นักเรียนเมินเฉย ไม่ยอมฟังหรือให้ความสนใจอีกต่อไป
นำเอาความผิดพลาดมาเป็นโอกาสในการเรียนรู้	บังคับให้เด็กทำตามกฎระเบียบที่ไม่เป็นเหตุผลเพียงเพราะ ครูสั่งว่าอย่างนั้น
จำกัดอยู่ที่พฤติกรรมของนักเรียนไม่ใช่ตัวเด็กเอง-สิ่งที่เธอทำนั้นผิด	ตำหนิวิจารณ์ตัวนักเรียนมากกว่าพฤติกรรม-เธอมันโง่ เธอผิดไปแล้ว

โดยสรุป วินัยเชิงบวก เป็นการอบรมเลี้ยงดูเด็ก โดยปราศจากความรุนแรง ทั้งการลงโทษด้วยการทำร้ายร่างกาย หรือการใช้วาจาทำร้ายจิตใจ ปฏิบัติต่อเด็กด้วยความเคารพ ในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเด็ก วินัยเชิงบวกเป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จ เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและรู้จักความรับผิดชอบ และยังเป็นวิธีการส่งเสริมการพัฒนาตนเองของเด็กอีกด้วย

1.2 ความสำคัญของการใช้วินัยเชิงบวก

โรงเรียนที่มีการนำวินัยเชิงบวกมาใช้ ถือได้ว่าเป็นโรงเรียนที่มีวิธีการช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในชีวิตและเกิดการเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมที่ดี การใช้วินัยเชิงบวกเป็นการปฏิบัติด้วยความเมตตาบนฐานความเชื่อที่ว่า เด็กควรได้รับคำแนะนำมิใช่การลงโทษเป็นการนำข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นมาใช้ในการสอนมากกว่าทำให้เด็กอับอาย การใช้วินัยเชิงบวกมีความสำคัญดังต่อไปนี้

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ระบุความสำคัญของการใช้วินัยเชิงบวกไว้ว่า ครูที่ใช้วินัยเชิงบวกจะเชื่อมั่นในความสามารถของเด็กและสื่อให้รู้ถึงความอบอุ่น ความห่วงใย และความเคารพในศักดิ์ศรีของเด็ก เมื่อครูมีความมุ่งมั่น ใส่ใจ คอยสังเกตเด็กและตอบสนองในลักษณะที่เป็นการสนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวก เด็กจะเริ่มมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเองมากขึ้น ในขณะเดียวกันเป็นการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาให้น้อยลง

ชไมพร สุธรรม (2553) ได้กล่าวถึงเหตุผลของการใช้วินัยเชิงบวก ดังนี้

1) คำพูดเป็นเรื่องสำคัญ เมื่อครูกล่าวคำพูดไปแล้วไม่สามารถเอาคำพูดกลับคืนมาได้ สิ่งเดียวที่กลับคืนมา คือ ผลที่เกิดขึ้นจากคำพูดของครู ถ้าครูพูดไม่ดีกับเด็กเพียงครั้งเดียว ครูต้องพยายามในการใช้วินัยเชิงบวกมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอย่างน้อยถึง 10 ครั้ง จึงทำให้เด็กกลับมาเชื่อใจครูอีกครั้ง คำพูดที่ครูกล่าวออกไปสามารถเปลี่ยนความคิด และความรู้สึกที่เด็กมีต่อ

ตนเอง และผู้อื่นได้ คำพูดที่ดูไม่สำคัญสำหรับครู อาจเป็นความทรงจำที่สำคัญในชีวิตของเด็กๆ ตลอดไป

2) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีเป็นเรื่องสำคัญ การเชื่อมความสัมพันธ์กับเด็ก โดยใช้เทคนิคการใช้วินัยเชิงบวกจะทำให้ครูใช้พลังงานในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับเด็ก มากกว่าพยายามที่จะสร้างสัมพันธภาพกับเด็กใหม่อีกครั้ง ครูควรเชื่อมความสัมพันธ์กับเด็ก เพราะสายใยแห่งความสัมพันธ์ที่ดีช่วยให้เด็กเรียนรู้ในการรักเคารพตนเองและผู้อื่น

3) การเคารพความต้องการและความรู้สึกของเด็กเป็นรากฐานแห่งความสำเร็จ การเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนเด็กด้วยความรัก เคารพความต้องการ และความรู้สึกของเด็ก เป็นการแสดงว่าคุณเชื่อในตัวเด็ก ทำให้เด็กเชื่อใจ และไว้วางใจครู ส่งผลให้เด็กเชื่อมั่นในตนเอง เคารพความต้องการ และความรู้สึกของตนเองอีกด้วย

4) เด็กจะแสดงพฤติกรรมเดิมเมื่อพฤติกรรมนั้นได้ผล และจะไม่แสดงพฤติกรรมนั้น หากพฤติกรรมนั้นไม่ได้ผล ครูต้องทำให้เด็ก มั่นใจว่าจะได้รับความสนใจจากครูเมื่อแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม

5) เป้าหมายของครู คือ การให้อำนาจแก่เด็กในการควบคุมชีวิตของตนเอง หากครูต้องการให้เด็กเติบโตขึ้นมาด้วยความสามารถช่วยเหลือตนเองและดำเนินชีวิตของตนไปในทางที่ดี ครูต้องโน้มน้าวให้เด็กเชื่อว่าตนมีอำนาจ และมีสิทธิ์ในการตัดสินใจเลือกทางที่ดีให้กับตนเอง เพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นคนกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ และพึ่งตนเองได้ ดังนั้น ครูจำเป็นต้องสอนทักษะต่างๆ ที่ทำให้เด็กสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จ และช่วยฝึกฝนให้เกิดความมั่นใจว่าสามารถเลือกทำสิ่งที่ถูกต้องได้

1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการใช้วินัยเชิงบวก

การใช้วินัยเชิงบวกมีพื้นฐานมาจากหลากหลายทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม บุคลิกภาพ และการเรียนรู้ของเด็ก ได้แก่ ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม โดยมีนักทฤษฎีหลายท่านได้อธิบายไว้ ดังต่อไปนี้

1.3.1 ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ

Adler (1930 อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2551) กล่าวว่า พฤติกรรมและบุคลิกภาพของมนุษย์ได้รับการเร่งเร้าจากลักษณะสัมพันธภาพกับเพื่อนมนุษย์ด้วยกันหรือพฤติกรรมสังคม โดยทฤษฎีของ Adler สามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

1) ความปรารถนามีปมเด่น

มนุษย์ทุกคนมีแรงจูงใจสำคัญที่ครอบงำพฤติกรรมส่วนใหญ่และลักษณะบุคลิกภาพของตน ได้แก่ ความปรารถนามีปมเด่น คือ คนทุกคนอยากมีความเด่นสักอย่างหนึ่งหรือ

หลายอย่าง ต่างกันไปแต่ละคน เช่น เด็กหญิงแก้วอยากเด่นทางวิชาการ เด็กชายอาร์ทอยากเด่นทางกีฬา ความปรารถนาแบบนี้ในคนเดียวกันยังอาจต่างกันได้ตามระยะเวลาและพัฒนาการของชีวิต คนทุกคนไม่ว่าเป็นคนปกติหรือเป็นคนโรคจิต โรคประสาท ย่อมมีความปรารถนาประเภทนี้เป็นแนวในการดำเนินชีวิต แต่ต่างกันไปตามความเข้มข้นของความปรารถนา

2) ความเป็นปมด้อย

ความปรารถนาจะมีปมเด่นสัมพันธ์กับความรู้สึกต่ำด้อย และการแสวงหาสิ่งชดเชย โดยคนส่วนใหญ่มีจุดอ่อนทางกายไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง จุดอ่อนนี้แสดงอาการเจ็บป่วยเมื่อมีเหตุการณ์กระทบเตือนขวัญหรืออารมณ์ เช่น เป็นโรคหัวใจ โรคกระเพาะ จุดอ่อนเหล่านี้ อาจเกิดจากสาเหตุทางกรรมพันธุ์หรือพัฒนาการที่บกพร่อง ซึ่งพบว่า คนเรามีจุดอ่อนไม่เฉพาะแต่ทางกายเท่านั้น ทางสังคม อารมณ์ จิตใจ ก็เช่นเดียวกัน ไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง มากบ้าง น้อยบ้าง จุดอ่อนเช่นนี้เขาเรียกว่า ปมด้อย คนทุกคนพยายามหาทางชดเชยปมด้อย ด้วยการสร้างปมเด่นขึ้นมา และเชื่อว่าปมด้อยและความปรารถนาจะเด่น เป็นแรงผลักดันอันสำคัญยิ่งที่ทำให้คนประกอบพฤติกรรมต่างๆ หรือสร้างวิถีชีวิตให้เป็นไปอย่างมีความหมาย ปมด้อยมิใช่สิ่งผิดปกติ ทั้งการสร้างปมเด่นเพื่อชดเชยปมด้อยก็มีใช้สิ่งผิดปกติเช่นกัน แต่อาจมิใช่ความสุขสบายเสมอไป

3) ความสนใจสังคม

มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาใฝ่ผูกสัมพันธ์กับบุคคลอื่นตั้งแต่เกิดมา ความสนใจสังคมเป็นสัญชาตญาณ ความพึงพอใจหรือความไม่พึงพอใจที่ได้รับจากสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นในสังคมเป็นสิ่งกำหนดสุขทุกข์ ความสำเร็จ ความล้มเหลวในชีวิตของบุคคล รวมทั้งเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่ปรุงปั้นบุคลิกภาพของบุคคลด้วย โดยการให้ความสนใจกับสังคมแง่ใดแง่หนึ่งเป็นทางออกหรือทางชดเชยปมด้อยในแง่ใดแง่หนึ่งของบุคคลด้วย แม้ความสนใจสังคมเป็นสัญชาตญาณ คือ ญาณที่ได้มาพร้อมกำเนิดเป็นคน แต่การแสดงออกของพลังนี้จะมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับภาระแนะนำ ฝึกฝน อบรมตั้งแต่วัยเด็ก

4) วิถีชีวิต

วิถีชีวิต หมายถึง แบบแผนในการดำเนินชีวิตของบุคคลซึ่งไม่เหมือนคนอื่น เป็นบุคลิกภาพเฉพาะตัว โดยเริ่มมีพัฒนาการมาตั้งแต่วัยเด็ก อายุ 1 ถึง 5 ขวบ เป็นช่วงเวลารากฐานของวิถีชีวิต นอกจากนั้น พลังที่ทำหน้าที่กำหนดวิถีชีวิตของบุคคลได้อีก ได้แก่ ปมเด่น ปมด้อย และใฝ่สร้างตัว คือ แรงจูงใจที่จะใช้ชีวิตให้คุ้มค่าให้มีความหมายสมกับที่ได้เกิดมาเป็นคน

5) ประสบการณ์วัยเด็ก

ประสบการณ์วัยเด็กมีอิทธิพลต่อลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ ปมเด่น

ปมด้อย ความสนใจสังคม และวิถีชีวิตของคนทุกคน นอกจากนั้น Adler พบว่า เด็ก 3 ประเภทที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีปัญหา คือ

5.1) เด็กที่มีปมด้อย โดยเด็กเหล่านี้จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความฝังใจว่าตนเองเป็นผู้มีเคราะห์กรรม ต้องพบแต่ความล้มเหลวตลอดเวลา หากมีผู้ใหญ่ที่เอ็นดูเด็กเหล่านี้คอยประคับประคองให้กำลังใจ ก็จะกลับร้ายให้กลายเป็นดีได้

5.2) เด็กที่ถูกเอาใจจนเสียเด็ก โดยเด็กเหล่านี้มักจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่เอาแต่ใจตนเอง เป็นบุคคลที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน อยากรับเป็นนายอยู่เหนือทุกคนและทุกเวลา เรียกร้องความสนใจจากผู้อื่น คอยเป็นแต่ผู้รับ ไม่รู้จักเป็นผู้ให้

5.3) เด็กที่ถูกทอดทิ้ง โดยเด็กเหล่านี้มักจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความฝังใจว่าตนเป็นผู้ที่คนอื่นรังเกียจเหยียดหยาม ไม่สามารถทำใจให้รักบุคคลอื่นอย่างสนิทใจ มีความรู้สึกอยากแก้แค้นผู้อื่นฝังอยู่ในส่วนลึกของจิตใจตลอดเวลา

Maslow (1963 อ้างถึงใน Biehler, 1971) กล่าวว่า หากต้องการเข้าใจมนุษย์อย่างถ่องแท้ต้องศึกษาจากบุคคลที่มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์ จิตใจและบุคลิกภาพมั่นคง ประสบความสำเร็จและมีความสุขในชีวิต เพื่อค้นหาว่าคุณลักษณะของบุคลิกภาพที่ดีนั้นต้องมีองค์ประกอบอะไรบ้าง มีแนวทางการพัฒนาอย่างไร และต้องศึกษาจากคนทั้งคนอย่าแยกเป็นชิ้นส่วนแล้วนำมาวิเคราะห์เป็นกฎเกณฑ์หรือบำบัดรักษา เพราะวิธีการเช่นนี้เสี่ยงต่อความผิดพลาดได้มาก เพราะคนเราประกอบด้วยกาย อารมณ์ ความคิด ประสมประสานกัน และจากการศึกษาของ Maslow ได้พบแนวคิดที่สำคัญ ได้แก่ แรงจูงใจ โดยพฤติกรรมของมนุษย์ทุกรูปแบบเกิดจากแรงจูงใจของตนเอง แรงจูงใจที่แตกต่างกันจึงทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่ไม่เหมือนกัน แรงจูงใจของมนุษย์มีลำดับขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นต่ำจนถึงขั้นสูง มีทั้งหมด 5 ขั้นตอน ซึ่งแรงจูงใจลำดับต้นต้องได้รับการตอบสนองก่อน แรงจูงใจลำดับสูงจึงพัฒนาตามมา ตามลำดับดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 ลำดับชั้นความต้องการตามทฤษฎีของ Maslow

1) แรงจูงใจลำดับที่หนึ่ง คือ มนุษย์ต้องการได้รับการตอบสนองทางด้านมนุษย์ต้องการได้รับการตอบสนองทางด้านร่างกายซึ่งเป็นปฐมฐานก่อน เช่น มีอาหารรับประทานไม่หิวโหย มีที่อยู่อาศัย มียารักษาโรค มีเครื่องนุ่งห่มกันร้อนกันหนาว จึงพัฒนาความต้องการประเภทอื่นๆ ตามมาได้ ถ้าความต้องการอันดับแรกยังไม่ได้รับการตอบสนองพอเพียง แรงจูงใจประเภทอื่นๆ ก็ยากที่จะเกิดขึ้นได้

2) แรงจูงใจลำดับที่สอง คือ แรงจูงใจเพื่อความปลอดภัยแห่งตนเองและทรัพย์สิน เมื่อความต้องการอันดับแรกได้รับการตอบสนองแล้ว ต่อมาก็เกิดความต้องการที่จะรักษาชีวิตของตน ทรัพย์สินของตน ให้มั่นคงปลอดภัย ถ้าไม่ได้รับการตอบสนอง มนุษย์ก็จะเกิดอาการประสาททรวา ซึ่งคนเหล่านี้เชื่อว่าความกลัวหลายอย่างตั้งแต่ระดับสามัญจนถึงระดับผิดปกตินั้นเกิดจากการไม่ได้รับการตอบสนองความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยเพียงพอ

3) แรงจูงใจลำดับที่สาม คือ แรงจูงใจเพื่อการเป็นเจ้าของ เช่น ความรู้สึกว่าคุณมีชาติตระกูล มีครอบครัว มีกลุ่มเพื่อน มีครู มีโรงเรียน กับความต้องการถูกรักและได้รักผู้อื่น เช่น ต้องการให้มีผู้มาอาหารห่วยใยตน และตนก็ต้องการห่วยใยอาหารเกื้อกูลดูแลผู้อื่นเช่นกัน อาทิ การเลี้ยงสัตว์ การเลี้ยงต้นไม้

4) แรงจูงใจลำดับที่สี่ คือ แรงจูงใจแสวงหาการยกย่องและรักษาศักดิ์ศรีเกียรติยศทั้งโดยตนเองและผู้อื่น เช่น ความต้องการมีเกียรติมีหน้ามีตา ความต้องการมีชื่อเสียง

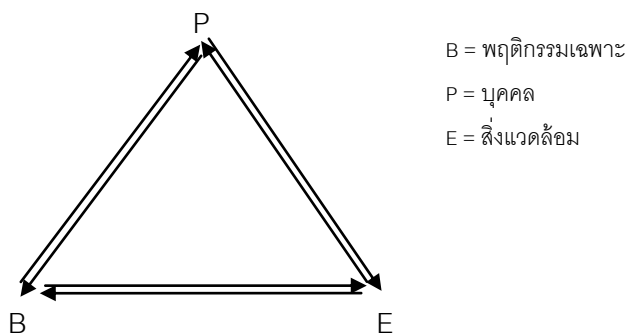
เป็นที่ยกย่องนับถือ ความรู้สึกนับถือตนเองเชิดชูตนเอง โดยศักดิ์ศรีที่สำคัญต่อการมีสุขภาพจิตดี คือ ความรู้สึกนับถือ เคารพตนเอง และการได้รับการนับถือจากผู้อื่น

5) แรงจูงใจลำดับที่ห้า คือ แรงจูงใจเพื่อตระหนักรู้ความสามารถของตน กับประพฤติปฏิบัติตนตามความสามารถ และสูงสุดความสามารถ โดยพึงเล็งประโยชน์ของบุคคลอื่นและสังคมส่วนรวมเป็นสำคัญ โดยคนทุกคนมีความมุ่งหมายในชีวิต เพื่อจะบรรลุถึงความสมบูรณ์ปรารถนาในระดับนี้ทั้งสิ้น เพื่อที่จะเป็นคนเต็มโดยสมบูรณ์ (Self-actualized person) คนทุกคนสามารถพัฒนาเป็นคนเต็มโดยสมบูรณ์ได้

1.3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

Bandura (1971) กล่าวว่า การศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ต้องวิเคราะห์เงื่อนไขและสิ่งเร้าของพฤติกรรมซึ่งเป็นตัวแสดงการเสริมแรงให้เงื่อนไขนั้นคงอยู่ ควรศึกษาถึงความควบคุมภายนอกด้วยตัวเสริมแรงต่างๆ การปฏิสัมพันธ์ของพฤติกรรมอาจอธิบายได้ ดังแสดงในแผนภาพที่ 3 ดังนี้

แผนภาพที่ 2 การแสดงปฏิสัมพันธ์ของพฤติกรรมระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม

แผนภาพที่ 2 ตามแนวคิดของ Bandura พฤติกรรมของสิ่งแวดล้อมไม่สามารถแยกออกจากกันได้ โดยมนุษย์มักจะใช้สภาพเงื่อนไขของสิ่งแวดล้อมซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมของมนุษย์นั้นมีส่วนในการตัดสินใจกระทำพฤติกรรมครั้งต่อไป

นอกจากนั้น ต้นกำเนิดของพฤติกรรม Bandura เชื่อว่าเมื่อเด็กเกิดมานั้นจะมีพฤติกรรมเบื้องต้นติดตัวมาด้วย และต่อมาตัวเด็กก็จะเรียนรู้พฤติกรรมต่างๆ เพิ่มขึ้น เช่น เมื่อเด็กเกิดมา เด็กจะรับรู้เสียงเบื้องต้นต่างๆ แล้วก็จะค่อยๆ เกิดการเรียนรู้โดยการรวมเสียงต่างๆ เป็นคำพูดหรือประโยค พฤติกรรมที่มีความซับซ้อน สิ่งเหล่านี้มิได้มีแบบแผนที่แน่นอนและสร้างจากการผสมผสานกันระหว่างกิจกรรมต่างๆ โดยพฤติกรรมของเด็กอาจเกิดจากสาเหตุ ต่อไปนี้

1) การเรียนรู้จากผลการตอบสนอง

เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของผลการกระทำที่อาจเป็นบวกหรือลบ จากประสบการณ์ในการดำรงชีวิตแต่ละวันของเด็ก เด็กจะเรียนรู้ว่า พฤติกรรมอะไรที่ทำไปแล้ว ได้ผลทางบวก และพฤติกรรมอะไรเมื่อทำไปแล้วได้ผลทางลบ ดังนั้น พฤติกรรมจึงเกิดขึ้นจากผลของการกระทำโดยมนุษย์จะกระทำพฤติกรรมที่ให้ผลทางบวกหรือไม่กระทำพฤติกรรมที่ให้ผลทางลบ การตอบสนองผลการกระทำนี้อาจมีลักษณะ 3 รูปแบบ คือ (1) รูปแบบให้ข้อมูล (2) รูปแบบการจูงใจ (3) การเสริมแรงโดยตรง

2) การเรียนรู้โดยตัวแบบ

พฤติกรรมของมนุษย์อาจเกิดจากการเลียนแบบในกระบวนการสังเกตแบบต่างๆ กัน ได้แก่

2.1) กระบวนการสังเกต เกิดจากกระบวนการเลียนแบบ ดังนี้

2.1.1) กระบวนการความตั้งใจ ได้แก่ การตั้งใจสังเกตเพื่อให้ได้ การรับรู้ที่ถูกต้อง เพราะคนเราจะไม่สามารถเลียนแบบจากการสังเกตได้ ถ้าขาดความตั้งใจที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของตัวแบบและกิจกรรมของตัวแบบ เพราะจะทำให้ไม่สามารถเกิดแบบแผนในการเลียนแบบตัวแบบได้

2.1.2) กระบวนการจดจำ ได้แก่ การคงความจำในกิจกรรมที่เลียนแบบการเรียนรู้โดยการสังเกตซึ่งประกอบด้วยการวาดภาพในใจ และคำพูด การเรียนรู้จากการสังเกตที่ได้นั้น ผู้สังเกตจะต้องทบทวนดูแบบอย่างพฤติกรรมของตัวแบบอย่างมีระบบ แล้วจึงลอกเลียนพฤติกรรมให้ถูกต้องจะเกิดการเรียนรู้

2.1.3) กระบวนการสร้างพฤติกรรมทางอวัยวะการเคลื่อนไหว กระบวนการนี้ที่สำคัญ คือ การแปรสภาพพฤติกรรมของตัวแบบเป็นการกระทำพฤติกรรมที่แสดงออกสามารถแยกตามกระบวนการความรู้ความเข้าใจในการตอบสนองตามพื้นฐานของข้อมูลที่ป้อนกลับ ดังนั้น การเลียนแบบทักษะต่างๆ เช่น การว่ายน้ำ จะต้องเป็นไปในลักษณะเรียนรู้แก้ไขไปทุกๆ วัน

2.1.4) กระบวนการจูงใจ มนุษย์นั้นไม่จำเป็นต้องเกิดพฤติกรรมทุกอย่างที่ตนเรียนรู้เสมอไป ดังนั้น การจูงใจให้เกิดการเรียนรู้จึงมีบทบาทสำคัญในการเลียนแบบจากการสังเกต มนุษย์จะเลียนแบบพฤติกรรมที่ให้ผลดีกับตัวเองมากกว่าพฤติกรรมที่ให้โทษกับตน และมนุษย์มีแนวโน้มที่จะเลียนแบบพฤติกรรมที่ตนพอใจมากกว่าพฤติกรรมที่ตนทำแล้วไม่สบายใจ

1.4 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้วินัยเชิงบวก

Indigo (2012) และ Liftmatter (n.d.) นำเสนอว่า วินัยเชิงบวกมีฐานมาจากแนวคิดของ แอดเลอร์ และรูดอล์ฟ นักจิตวิทยาที่สนับสนุนความเท่าเทียมกันของคนทุกเชื้อชาติและทุกช่วงวัย รูดอล์ฟเป็นนักเขียนหนังสือเกี่ยวกับเด็ก ซึ่งช่วยให้ผู้ปกครอง และครูสามารถปรับปรุงความสัมพันธ์ในบ้านและในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่เด็กแสดงออก มักมีเหตุผล เนื่องจาก โดยปกติมนุษย์มีความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และต้องการเป็นคนสำคัญ เมื่อเด็กมีทั้งสองอย่างนี้รวมกัน เด็กจะทำพฤติกรรมบางอย่างที่เรียกว่า พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ เมื่อผู้ใหญ่ให้ความสนใจ ใส่ใจ และเข้าใจพฤติกรรมที่เด็กพยายามสื่อสารหรือแสดงออกมาจากความรู้สึก เบื้องลึกในจิตใจ ผู้ใหญ่จะสามารถจัดการกับพฤติกรรมหรือสถานการณ์ดังกล่าวได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้น การเลี้ยงดูเด็กควรใช้หลักประชาธิปไตย และการเคารพซึ่งกันและกัน ไม่ใช่การลงโทษ เพราะหลักประชาธิปไตยเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เด็กมีความสุข เกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่น แนวคิดพื้นฐานของแอดเลอร์ที่เกี่ยวกับเด็ก มีดังนี้

- 1) เด็กเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
- 2) พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกมาล้วนมีเป้าหมาย
- 3) เป้าหมายหลักของเด็ก คือ การต้องการเป็นเจ้าของ และการรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญ
- 4) พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่เด็กแสดงออกมาเกิดจากความรู้สึกภายในจิตใจที่ต้องการได้รับความสนใจ และใส่ใจ
- 5) เด็กมีความเท่าเทียม และมีคุณค่าในความรู้สึกของผู้ใหญ่
- 6) การกระทำที่ผิดพลาดของเด็กถือเป็นโอกาสและประสบการณ์ในการเรียนรู้
- 7) ข้อความที่ครูหรือผู้ปกครองสื่อสารออกมาต้องแน่ใจว่าเป็นการส่งต่อความรักให้กับเด็ก เช่น การให้กำลังใจ

ครูต้องเข้าใจเหตุผลของการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็ก เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ Nelsen, Lott และ Glenn (2000 อ้างถึงใน สมบัติ ตาปัญญา, 2549) กล่าวถึง เหตุผลของการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กไว้ 4 ประการ ดังนี้

- 1) ต้องการเรียกร้องความสนใจ

เด็กทุกคนต้องการได้รับความสนใจจากผู้ใหญ่ เด็กแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์เพราะต้องการให้คนสนใจ เด็กบางคนเลือกเรียกร้องความสนใจ โดยการแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา พยายามทำตัวให้เป็นศูนย์กลางของความสนใจ คอยก่อกวนครูและเพื่อนฯ

ตลอดเวลา ซึ่งคุณมักอยากดูค่า ติดสินบน หรือใช้วิธีสร้างวินัยเชิงลบแบบอื่น ๆ แต่ถ้าคุณเข้าใจว่า เด็กแสดงพฤติกรรมเพราะต้องการได้รับความสนใจ การดูค่าหรือติดสินบนยิ่งเป็นการสนับสนุนให้ เด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มากขึ้น ในมุมมองของเด็ก การได้รับความสนใจจากคุณที่ไม่ ดีกว่าไม่ได้รับความสนใจเลย หากคุณสนใจเด็กเฉพาะเวลาที่เด็กก่อกวน เด็กย่อมก่อกวนมากขึ้น เรื่อยๆ เพื่อให้ได้รับความสนใจจากคุณ

ดังนั้น หลักการพื้นฐานในการจัดการกับพฤติกรรมการเรียกร้องความสนใจ ของเด็ก คือ อย่าให้ความสนใจทุกครั้งที่เด็กเรียกร้อง ช่วย让孩子สร้างแรงจูงใจภายในด้วยตนเอง ให้ความสนใจในลักษณะที่เด็กไม่ได้คาดหวัง ได้แก่ การจับตาดู มากกว่าจับผิด ซึ่งวิธีการปฏิเสธไม่ ยอมตอบสนองด้วยการให้ความสนใจในสถานการณ์แบบนั้น มักช่วยให้หยุดพฤติกรรมที่เป็น ปัญหาได้ สำหรับเด็กที่ต้องการความสนใจมากจนเกินพอดี

2) ต้องการมีพลังอำนาจ

เด็กบางคนรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนสำคัญของชั้นเรียนเมื่อได้เป็นผู้ควบคุมทุกอย่าง เด็กที่แสวงหาอำนาจจะรู้สึกว่าตนเป็นคนสำคัญเมื่อได้ท้าทายคุณ ต่อต้านกฎระเบียบ และฝ่าฝืน คำสั่ง โดยเชื่ออย่างผิดๆ ว่าการเป็นส่วนหนึ่งของชั้นเรียนได้ ต้องเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์เท่านั้น ขณะที่ปฏิกิริยาของคุณที่ถูกเด็กท้าทายมักแสดงออกด้วยความรุนแรง เนื่องจากรู้สึกไม่พอใจที่ถูก ยั่วโมโห คุณมักขาดความอดทน และหยุดสถานการณ์นี้ด้วยการลงโทษเด็กอย่างรุนแรง อย่างไรก็ตาม การกระทำเช่นนี้สามารถระงับเหตุได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น ดังนั้น คุณต้องปฏิบัติต่อเด็กอย่าง เมตตาแต่มั่นคง ใช้คำพูดแต่พอดี คุณต้องตัดสินใจว่าทำอะไร มีไหวพริบแต่คิดว่าจะให้เด็กทำอะไรบ้าง โดยแนวทางกว้างๆ สำหรับการจัดการกับเด็กที่ท้าทายอำนาจของคุณ คือ ให้คุณถอนตัวออก จากความขัดแย้งนั้น และตระหนักว่าการทะเลาะกันต้องมีสองฝ่าย คุณควรวางตัวให้สงบเยือกเย็น เสนอทางเลือกให้เด็ก และปล่อยให้เด็กได้รับผลจากการตัดสินใจของตนเอง

3) ต้องการแก้แค้น

การจัดการกับความต้องการแก้แค้นที่เกิดจากความเข้าใจผิดของเด็กต้อง อาศัยความอดทน เด็กที่ทำร้ายครูหรือเพื่อนมักรู้สึกว่าตนถูกทำร้ายก่อนจึงต้องการเอาคืน ไม่ว่าจะ เด็กจะถูกทำร้ายจริงหรือคิดไปเองก็ตาม เด็กจะรู้สึกว่าคนอื่นทำไม่ดีกับตน รู้สึกเป็นผู้แพ้ และไม่มี ความสุข จึงพยายามแก้แค้น โดยรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม การแก้แค้นนี้ ทำได้ทั้งทางกาย ทางวาจาหรือ การลงมือกระทำ โดยอาจเกิดขึ้นอย่างเงียบๆ เช่น ทางสายตาและท่าทางที่เต็มไปด้วยความเกลียด ชัง หรืออาจเป็นการแก้แค้นทางอ้อม เช่น รังแกเพื่อนหรือขีดเขียนลงบนโต๊ะ

เมื่อคุณปล่อยให้เด็กแก้แค้นจะเกิดวงจรที่เจ็บปวดในความสัมพันธ์กับเพื่อนๆ วนเวียนอยู่กับการทำร้ายและถูกทำร้าย โดยเด็กที่ต้องการแก้แค้นจะเป็นคนที่ไม่มีความสุข และ มีความท้อแท้อยู่ในส่วนลึก การทำลายวงจรของพฤติกรรมเช่นนี้ คุณต้องพยายามสร้าง

ความสัมพันธ์ที่อบอุ่นและความไว้วางใจ พัฒนาความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองของเด็ก ซึ่งครูทำได้ด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กกระทำในสิ่งที่ไม่ยากเกินความสามารถ และสามารถทำได้สำเร็จอย่างแน่นอน เมื่อเด็กเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองแล้ว ก็จะไม่อยากเอาเรื่องคนอื่นอีกต่อไป นอกจากนี้ ควรสอนให้เด็กทุกคนรู้จักการแสดงความรู้สึกของตนเองอย่างเหมาะสม แทนการเก็บความแค้นไว้ในใจแล้วหาทางแก้แค้น สอนให้เด็กเรียนรู้ การสื่อสารความรู้สึก ของตนให้คนอื่น ทราบว่าตนไม่สบายใจอย่างไร เพื่อได้เข้าใจสาเหตุ และพยายามไม่ให้เกิดขึ้นอีกในอนาคต

4) ต้องการหลีกเลี่ยงความล้มเหลวหรือความรู้สึกว่าตนเองไร้ความสามารถ

เด็กบางคนกลัวความล้มเหลวหรือรู้สึกไร้ความสามารถ เพราะไม่อาจตอบสนองต่อความคาดหวังของตนเอง พ่อแม่ หรือครูได้ ความรู้สึกเช่นนี้เป็นภาระหนักจากความไม่จริง เมื่อเด็กรู้สึกแย่ มักกระทำสิ่งที่ไม่ดีออกมา โดยคิดว่าการยอมแพ้ง่ายกว่าความพยายามอีกครั้งที่ต้องล้มเหลวอย่างแน่นอน โดยเด็กแสดงพฤติกรรมเพื่อทดแทนความรู้สึกไร้ความสามารถของตน เด็กอาจเลือกถอยห่างจากพฤติกรรมที่ทำให้ตนรู้สึกล้มเหลว ในทางตรงกันข้าม เด็กที่รู้สึกว่าตนเองไม่เก่ง ไม่เป็นที่ชื่นชมของเพื่อน อาจพยายามไถ้อวด หาเรื่องทะเลาะ หรืออาจกลายเป็นคนที่ชอบรังแกเพื่อน ตลอดจนพยายามทำให้เด็กคนอื่นรู้สึกกลัว และไร้ความสามารถเช่นเดียวกับตนเอง

การช่วยเหลือเด็กที่รู้สึกไร้ความสามารถ ควรเริ่มจากให้ทำกิจกรรมระดับที่เด็กทำได้ดี มิใช่เริ่มจากระดับที่เด็กควรจะได้ ครูควรคาดหวังต่อเด็กตามความเป็นจริง พยายามไม่ตำหนิหรือวิจารณ์งานของเด็ก หากให้กำลังใจเมื่อเด็กแสดงความพยายาม ที่สำคัญที่สุด คือ อย่าแสดงความเวทนาหรือสงสาร ครูต้องเรียกความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กกลับคืนมา และให้กำลังใจโดยการชม แม้ว่าเป็นเพียงความสำเร็จที่เล็กน้อย ครูควรกำหนดสถานการณ์ที่ช่วยให้เด็กได้ทำงานง่ายๆ และประสบความสำเร็จ เพียงตระหนักว่าเด็กมิใช่ผู้ใหญ่ตัวเล็กที่มี

วิจารณ์ญาณไม่ดี หากเด็กเรียนรู้จากความผิดพลาดของตน

เหตุผลเบื้องหลังการแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็กดังกล่าวสามารถแก้ไขได้ด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) สังเกตและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเด็กจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก ได้แก่ เพื่อน ครอบครัว และครูคนอื่นๆ

2) สะท้อนความรู้สึกภายในจิตใจของครูต่อพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่เด็กแสดงออกมา เป็นการสร้างคำถามภายในจิตใจตัวเองเกี่ยวกับความรู้สึกของครูต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และแสดงความรู้สึกดังกล่าวให้เด็กได้รับรู้ถึงผลกระทบจากการกระทำของตัวเอง

3) สร้างเป้าหมายพื้นฐานในการแก้ไขและพัฒนาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็ก ส่งเสริมให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่ดี โดยเป้าหมายของพฤติกรรมดังกล่าวเป็นสิ่งที่เด็กต้อง

สามารถกระทำได้ด้วยความเต็มใจ และไม่เกินความสามารถของเด็ก

4) ใช้วิธีการเชิงบวกในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก เช่น การสร้างแบบจำลอง เพื่อให้เด็กได้สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแนวทางแก้ไขร่วมกัน วิธีการเสริมแรงทางบวก

5) แสดงอาการรับรู้ และยอมรับต่อพฤติกรรมที่เด็กปรับเปลี่ยนไปในทิศทางที่ดีขึ้น เช่น การยิ้ม การโอบกอด การชมเชย ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่พึงกระทำ

สรุปได้ว่า การที่เด็กแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์มิใช่เพราะเด็กเป็นคนไม่ดี หากมีเหตุผลอยู่เบื้องหลังพฤติกรรมนั้น เหตุผลของการกระทำอาจมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เด็กเผชิญ อย่างไรก็ตาม ทุกการกระทำล้วนมีจุดประสงค์หลัก คือ ต้องการการยอมรับจากสังคม ทั้งพ่อแม่ ครู หรือเพื่อน การตอบสนองต่อเด็กโดยใช้วินัยเชิงบวกจำเป็นต้องอาศัยความรู้ และความเข้าใจเบื้องหลังพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกเพื่อให้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีประสิทธิภาพ

1.5 องค์ประกอบของการใช้วินัยเชิงบวก

RAPCAN (2008) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญในการใช้วินัยเชิงบวก 4 ประการ ดังนี้

1) การจัดสภาพแวดล้อม งานวิจัยได้ระบุไว้ว่า ความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของเด็กเกิดจากปัญหาความต้องการพื้นฐานที่ไม่ได้รับการตอบสนอง ดังนั้น ครูที่ทำงานในชั้นเรียนที่ค่อนข้างมีปัญหาต้องมีความเอื้ออาทร มีความเห็นอกเห็นใจ ปฏิบัติต่อเด็กด้วยความเมตตา มีความเข้าใจ และสร้างให้เด็กมีความรู้สึกเป็นเจ้าของชั้นเรียน

2) การแก้ปัญหา การศึกษาพบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่แก้ปัญหาด้วยความก้าวร้าวและมักเป็นต้นแบบให้เด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว และรุนแรงเช่นกัน ครูจึงควรแก้ปัญหาด้วยการจัดกิจกรรมให้เด็กมีส่วนร่วม และมีการสำรวจวิธีการแก้ปัญหาร่วมกันกับครู โดยวิธีที่ไม่ใช้ความรุนแรง

3) การมีส่วนร่วมของเด็ก ครูมีส่วนสำคัญในการสร้างให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบและความเป็นเจ้าของ โดยครูควรให้เด็กมีส่วนร่วมในการออกกฎของชั้นเรียนให้เด็กสามารถปฏิบัติตามกฎที่สร้างขึ้นด้วยตัวเอง

4) การเสริมแรงทางบวก ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า เด็กควรได้รับการยกย่อง และควรได้รับแรงจูงใจหรือแรงเสริมทางบวกเมื่อทำสิ่งที่ถูกต้อง แต่การสร้างแรงจูงใจต้องไม่ใช้เงิน หรือของรางวัล แต่ให้รางวัลด้วยการให้เวลาพิเศษสำหรับการอ่านหนังสือหรือใช้เวลาเล่นกับเพื่อนๆ โดยแรงเสริมทางบวกต้องสัมพันธ์กับอายุ และความสนใจของเด็ก

Nelsen, Lott และ Glenn (2000) กล่าวถึง องค์ประกอบของการใช้วินัยเชิงบวก ว่าสามารถแบ่งองค์ประกอบได้ 7 ประการ ดังนี้

- 1) การสร้างบรรยากาศภายในชั้นเรียนโดยจะตั้งใจเย็น ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ให้เกียรติ และเคารพซึ่งกันและกัน มีลักษณะดังนี้
 - 1.1) ส่งเสริมให้เด็กมองความผิดพลาดเป็นโอกาสในการเรียนรู้ และสนับสนุนให้เด็กเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง เพื่อการสร้างผลงานที่มีความหมายต่อตนเองและผู้อื่น
 - 1.2) ควรรับฟัง คิดตาม และรู้สึกจริงจังกับทุกสิ่งที่เด็กกำลังพูด
 - 1.3) เคารพในการตัดสินใจของเด็ก
 - 1.4) ช่วย让孩子เข้าใจผลที่เกิดขึ้นจากจากสิ่งที่ตนเลือก ทั้งนี้สิ่งเหล่านั้นต้องไม่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก
 - 1.5) ให้เด็กค้นพบคำตอบด้วยตนเองโดยการใช้คำถามปลายเปิดแทนการพูดออกคำสั่ง
 - 1.6) สนับสนุนให้เด็กร่วมคิด ร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียน
- 2) การกำหนดให้มีการประชุมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยมีลักษณะ ดังนี้
 - 2.1) ประเด็นหลักในการประชุมชั้นเรียนเกิดจากความคิดของเด็กส่วนใหญ่ในชั้นเรียน
 - 2.2) เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน
 - 2.3) การประชุมชั้นเรียนเป็นกระบวนการสอนให้เด็กมีทักษะชีวิต และทักษะทางสังคมที่ดี เนื่องด้วยเด็กทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของชั้นเรียนและสังคม อีกทั้งฝึกให้เด็กได้ใช้ทักษะการสื่อสาร และแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน้าที่ประชุม
 - 2.4) การประชุมชั้นเรียนเป็นการให้เด็กฝึกฝนการชื่นชม และชมเชยผู้อื่น เมื่อเด็กได้รับคำชื่นชม ชมเชยจากผู้อื่น เด็กจะเรียนรู้การเคารพซึ่งกันและกัน และเกิดภาคภูมิใจในตนเอง
 - 2.5) การประชุมชั้นเรียนควรฝึกให้เด็กเรียนรู้ และเข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล สอนให้เด็กมีทักษะชีวิต และทักษะทางสังคมที่ดี ทั้งด้านความคิด พฤติกรรม และการแสดงออกต่างๆ
- 3) ทำความเข้าใจพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เกิดจาก 4 เหตุผล ดังนี้
 - 3.1) ต้องการเรียกร้องความสนใจ
 - 3.2) ต้องการมีพลังอำนาจ
 - 3.3) ต้องการแก้แค้น
 - 3.4) ต้องการหลีกเลี่ยงความล้มเหลวหรือความรู้สึกว่าตนเองไร้ความสามารถ

- 4) การใช้แรงจูงใจ มีลักษณะ ดังนี้
 - 4.1) การสร้างแรงจูงใจเป็นวิธีการที่让孩子ได้เรียนรู้ข้อผิดพลาดของตนเอง
 - 4.2) การสร้างแรงจูงใจควรเป็นกรใช้คำพูดชื่นชม การกำลังใจ และให้คำสนับสนุนมากกว่าการสรรเสริญหรือให้สิ่งของตอบแทน เพราะการสรรเสริญและให้สิ่งของตอบแทนเป็นการสอนให้เด็กยึดติดกับสิ่งภายนอกมากกว่าการมั่นใจในความสามารถ และศักยภาพของตนเอง
- 5) การใช้วินัยเชิงบวกเป็นเครื่องมือในการจัดการชั้นเรียน มีลักษณะ ดังนี้
 - 5.1) การเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาต่อเด็ก ครูเสนอทางเลือกต่อเด็กอย่างน้อย 2 ทาง โดยควรจะเป็นทางเลือกที่ครูกับเด็กยอมรับได้ทั้งสองฝ่าย
 - 5.2) การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบแก่เด็กในชั้นเรียน โดยมอบหมายงานที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน ทำให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของชั้นเรียน และตระหนักว่าตนมีความสำคัญ
 - 5.3) การเปิดโอกาสให้เด็กส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และจัดการกับปัญหาที่ตนกระทำ
 - 5.4) ควรหลีกเลี่ยงการลงโทษ การช่วยเหลือ การควบคุม การต่อสู้อ และการแก้แค้นกับเด็ก
 - 5.5) ควรใช้คำพูดเด็กที่แสดงถึงการเคารพศักดิ์ศรีของตัวเด็ก มิใช่การออกคำสั่ง
 - 5.6) เมื่อเกิดปัญหาขึ้นไม่ควรคิดแทนเด็ก แต่ควรบอกเด็กว่า เกิดอะไร ทำไม ถึงเกิดและต้องทำอย่างไร เพื่อให้เด็กได้คิดและแก้ปัญหาด้วยตนเอง
 - 5.7) ควรใช้ท่าทางมากกว่าคำพูด เพราะท่าทางมีความน่าสนใจ ช่วยทำให้เด็กปฏิบัติตามได้ง่าย เช่น ต้องการให้เด็กเงียบเสียง ครูใช้วิธีการชูกำปั้นแทนการตะโกนบอกให้เด็กเงียบเสียง
 - 5.8) ควรแยกเด็ก เมื่อมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อผู้อื่น เช่น การทำร้ายร่างกายผู้อื่น โดยให้เด็กอยู่ในมุมหรือบริเวณที่ครูจัดไว้ในระยะเวลาเหมาะสม เมื่อเด็กใจเย็นหรือสงบลงสามารถให้กลับเข้ามาทำกิจกรรมได้ตามปกติ
- 6) การมีส่วนร่วมในการประชุมของพ่อแม่/ครู/เด็ก มีลักษณะ ดังนี้
 - 6.1) ครูควรดูแล และสนับสนุนการประชุมชั้นเรียน ได้แก่ จัดเตรียมอุปกรณ์สถานที่ และคอยช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ
 - 6.2) ครูควรแนะนำ และให้กำลังใจ แต่ไม่ควรแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวทางการแก้ปัญหาในที่ประชุม
- 7) การใช้วิธีการครูช่วยครูในการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน มีลักษณะ ดังนี้

7.1) จัดการประชุม พูดคุย เกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนของครูในการใช้นโยบายเชิงบวกเป็นประจำทุกสัปดาห์ หรือทุกเดือน เพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครู โดยมีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในชั้นเรียนที่เกิดขึ้น เพื่อให้ครูแต่ละคนนำเสนอวิธีการเชิงบวกที่ใช้แล้วได้ผลให้กับครูท่านอื่น สามารถนำไปปรับใช้กับปัญหาพฤติกรรมเด็กที่เกิดขึ้นของตน

7.2) การประชุมแต่ละครั้งควรมีการรายงานผลของการแก้ปัญหาที่ครูแต่ละคนนำไปใช้ เพื่อสรุปแนวทางจัดการกับปัญหาที่ดีที่สุดต่อไป

Durrant (2010) กล่าวว่า การนำนโยบายเชิงบวกไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีลำดับขั้นตอนการใช้นโยบายเชิงบวกในชั้นเรียน 5 ประการ ดังนี้

1) การกำหนดเป้าหมายระยะยาว

การสอนให้เด็กเรียนรู้สิ่งที่ดีเพื่อความสำเร็จในชีวิตเป็นงานสำคัญที่สุดของครู โดยครูต้องกำหนดเป้าหมายเพื่อเป็นรากฐานให้สามารถสร้างทักษะด้านนโยบายเชิงบวกให้กับเด็กได้อย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ เป้าหมายระยะยาว คือ สิ่งที่คุณต้องการให้เกิดขึ้นกับเด็กในอนาคต และต้องการให้คงอยู่ตลอดไปในชีวิตของเด็ก นอกจากนี้ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กยังมีผลกระทบต่อชีวิตของเด็กด้วย ตัวอย่างพฤติกรรมที่ครูแสดงต่อเด็กระหว่างปฏิกริยาเฉพาะหน้า (เชิงลบ) กับเป้าหมายระยะยาว(เชิงบวก) ดังนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบปฏิกริยาเฉพาะหน้าของครูกับเป้าหมายระยะยาวที่คุณต้องการให้เกิดขึ้นกับเด็กในอนาคต (Durrant ,2010)

ปฏิกริยาเฉพาะหน้า	เป้าหมายระยะยาว
การตำหนิ การวิจารณ์	การส่งเสริมความภูมิใจในคุณค่าของตน
การสบประมาท	การสอนให้รู้จักวิธีแก้ปัญหาโดยไม่ใช้ความรุนแรง
การดูดำดูดีด้วยคำหยาบคายหรือเหยียดหยาม	การสร้างความเข้มแข็งทางใจให้เอาชนะอุปสรรค
การทำให้อับอายขายหน้า	การทำให้ได้ความทรงจำที่มีความสุขเกี่ยวกับโรงเรียนและครู

การไปถึงเป้าหมายระยะยาวของครูมักถูกขัดขวางด้วยปฏิกริยาเฉพาะหน้าของครู เช่น การตะโกนดูดำ การดูถูกเหยียดหยามเด็กต่อหน้าผู้อื่น และการเชียนตี การตอบสนองเด็กในลักษณะเช่นนี้ ตรงกันข้ามกับสิ่งที่คุณต้องการให้เด็กได้เรียนรู้ในระยะยาวทำให้ครูเสียโอกาสแสดงให้เด็กเห็นวิธีปฏิบัติที่ดี และเสียโอกาสส่งเสริมให้เด็กมีแรงจูงใจในการเรียนรู้

2) การให้ความอบอุ่นและการสอนให้ความรู้ให้กับเด็ก

เป้าหมายระยะยาวช่วยให้ครูสามารถใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ครูจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้จำเป็นต้องมีเครื่องมือแนวทาง ประกอบด้วย 2 วิธีการ ได้แก่ การให้ความอบอุ่น และการสอนความรู้ให้กับเด็ก มีลักษณะ ดังนี้

2.1) การให้ความอบอุ่น ครูควรตระหนักว่า การปฏิบัติต่อเด็ก

อย่างเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ ส่งผลดีต่อการเรียนรู้ของเด็ก กล่าวได้ว่า มนุษย์ทุกคนเรียนรู้ได้ดีเมื่อรู้สึกผ่อนคลาย และปลอดภัย ทำให้สามารถมุ่งความสนใจกับข้อมูลที่ได้รับและช่วยให้จดจำได้ดี โดยในชั้นเรียนที่มีบรรยากาศอบอุ่น เด็กมักให้ความร่วมมือ และมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาน้อยลง ได้แก่ การเข้าใจความต้องการทางการเรียนรู้ และทางสังคมของเด็ก การเข้าใจอารมณ์ และความรู้สึกของเด็ก การทำให้เด็กรู้สึกถึงความปลอดภัยทางร่างกาย และจิตใจ การแสดงออกต่อเด็กด้วยความรัก ความอบอุ่น และความห่วงใย

2.2) การสอนความรู้ให้กับเด็ก ครูควรตระหนักว่า การให้ความรู้ และ

การให้แนวทางมีผลต่อการเรียนรู้ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ และด้านสังคมของเด็ก และเป็นแนวทางที่ช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในชีวิต โดยวิธีการที่ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ได้แก่ การให้แนวปฏิบัติที่ชัดเจนทั้งด้านพฤติกรรม และด้านวิชาการ การอธิบายเหตุผลของการมีกฎระเบียบ การกระตุ้นส่งเสริมให้เด็กคิด และปฏิบัติด้วยตนเอง การสอนให้เด็กสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งกับผู้อื่นในลักษณะที่สร้างสรรค์ การให้เด็กมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ และวิธีการแก้ไขความผิดพลาดของตน การสอนให้เด็กตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำของตนเอง และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง

3) ความเข้าใจเรื่องพัฒนาการเด็ก

พัฒนาการเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่อง ไม่มีสิ้นสุด ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และประสบการณ์ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ทำให้ครูสามารถสอนความรู้ และทักษะใหม่ๆ ให้กับเด็กได้ตลอดเวลา เด็กแต่ละวัยมีวิธีการการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน และเปลี่ยนแปลงไปตามวัย ดังนั้น วิธีสอนต้องเปลี่ยนตามเช่นกัน

ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อพัฒนาการเด็ก ทำให้พัฒนาการหยุดชะงัก หรือล่าช้ากว่าปกติ ได้แก่ ผลกระทบต่อสมองที่ได้รับก่อนหรือระหว่างคลอด เช่น พันธุกรรม สารพิษ ครูควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กว่าเป็นไปตามระดับพัฒนาการ และบางส่วนอาจเกิดจากปัจจัยภายนอก เมื่อครูเข้าใจจะสามารถตอบสนองเด็กได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ได้แก่ ความสามารถในการอธิบาย การให้กำลังใจ การแนะนำความรู้ การสร้างความอบอุ่น การสอนความรู้ และทักษะใหม่ๆ ให้กับเด็ก แต่เด็กในแต่ละวัยไม่ได้เรียนรู้ลักษณะเดียวกันทั้งหมด วิธีคิด และวิธีทำความเข้าใจสิ่งต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ดังนั้น วิธีการสอนต้องเปลี่ยนตามไป

การเข้าใจพัฒนาการเด็กทำให้ครูเข้าใจพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกของเด็ก สามารถส่งเสริม ความรู้ ความสามารถให้กับเด็กได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เมื่อเด็กได้รับการยอมรับจะทำให้มีความมั่นใจในความสามารถของตน มีความตั้งใจในการเรียนรู้ และมีความเชื่อมั่นว่าตนสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้

4) การเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

เด็กทุกคนมีลำดับขั้นของพัฒนาการในแต่ละวัยเหมือนกัน ได้แก่ การนั่ง การคลาน การยืน การเดิน แต่สิ่งที่แตกต่างกัน คือ สภาพแวดล้อม บุคลิกภาพ ความถนัด และความสามารถ ครูต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก ได้แก่ สภาพแวดล้อมในบ้าน วัฒนธรรม โครงสร้างร่างกาย ความถนัดและความสนใจ อารมณ์ หากครูไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลที่เกิดขึ้น อาจมีผลกระทบต่อสภาพความพร้อมของเด็กในการเรียนรู้ แรงจูงใจ ความมั่นใจในความสามารถของตนเองที่จะทำให้สำเร็จ และทักษะทางสังคมของเด็ก

5) การแก้ปัญหาและจัดการกับสถานการณ์ด้วยวินัยเชิงบวก

การแก้ปัญหาคือต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ โดยการนำความรู้ด้านพัฒนาการเด็ก และความแตกต่างระหว่างบุคคลมาประยุกต์ใช้ เพื่อหาเหตุผลของการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน แล้วนำเครื่องมือของวินัยเชิงบวกมาเลือกจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กอย่างสร้างสรรค์

1.6 บทบาทและหน้าที่ของครูในการใช้วินัยเชิงบวก

หน้าที่ของครูมิใช่แต่เพียงเป็นผู้สอนด้านวิชาการให้แก่เด็กเพียงอย่างเดียว หากครูยังมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นผู้ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพ และพัฒนาการทางสังคมทางบวกที่เพิ่มขึ้น กล่าวคือ ช่วยให้เกิดมีบุคลิกภาพที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความสุข มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเมตตาและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว และมีความสามารถในการควบคุมสติของตนเองได้

มหาวิทยาลัย Minnesota (2009) ระบุ บทบาทของครูในการใช้วินัยเชิงบวกไว้ 3 แนวทางในการที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ดังนี้

1) การอบรมเลี้ยงดู เป็นการแสดงออกถึงความรัก และการสนับสนุนให้เด็กแสดงพฤติกรรมต่างๆ โดยให้ความรักกับเด็กไม่ว่าเด็กจะทำสิ่งใด ตั้งใจฟังในสิ่งที่เด็กพูด ชมเชยเด็กทันทีเมื่อกระทำพฤติกรรมที่ถูกต้อง เหมาะสม มีความคาดหวังสิ่งที่ดีจากเด็กโดยเชื่อมั่นว่าเด็กสามารถทำได้ คอยสังเกต และตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ เด็กมีความปลอดภัยทางร่างกาย และจิตใจ รวมทั้งการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก

2) การแนะนำเด็ก ครูมีหน้าที่แนะนำ และสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่ถูกต้อง เหมาะสม เพื่อให้เด็กสามารถปฏิบัติพฤติกรรมที่ได้อย่างถูกต้อง ได้แก่ การสอนให้เด็กเรียนรู้ เข้าใจเหตุผลของการมีข้อตกลง และกฎระเบียบ สามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง การสอนให้เด็กจัดการความรู้สึกของตน รู้วิธีการควบคุมตนเอง และมีความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม การแนะนำแนวทาง และช่วยเหลือให้เด็กมีความสามารถในการแก้ปัญหา การสอนให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ถูกต้อง หรือการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความผิดพลาด และวิธีการในการแก้ไขสถานการณ์ที่ยากลำบากที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง

3) การตอบสนองต่อพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็ก ซึ่งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กเกิดมาจากสาเหตุหลายประการ ได้แก่ ความเหนื่อย ความหิว ความผิดหวัง และการเรียกร้องความสนใจ ถ้าผู้ใหญ่สามารถเรียนรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับเหตุผลของการแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็ก จะสามารถคิดหาวิธีในการตอบสนองพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เหล่านั้นได้ และยังสามารถป้องกันพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อีกด้วย ได้แก่ การอธิบาย หรือการสอนให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับผลของการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้นกับตนเอง เช่น สมุดฉีกขาด ดินสอหัก ควรสอนให้เด็กแก้ไขด้วยตนเองก่อน หากเด็กทำไม่ได้ ผู้ใหญ่จึงเข้าไปให้ความช่วยเหลือ

1.7 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก

สมบัติ ตาปัญญา (2549) กล่าวว่า ครูที่ใช้วินัยเชิงบวกจะให้เกียรติ เกื้อหนุนคำจูน และให้กำลังใจเด็ก มีความเข้าใจว่าเพราะเหตุใดเด็กจึงมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ครูจะเข้าใจว่าเด็กมองตัวเองอย่างไร ซึ่งอาจเป็นสาเหตุของการมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา นอกจากนี้ ครูยังต้องเข้าถึงจิตใจของเด็ก มองเห็นความสามารถในตัวเด็ก ความคาดหวังของครูต่อเด็กต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง มิใช่อยู่บนความคาดหวังของครู ครูต้องเข้าใจว่าการมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ที่มีประโยชน์ทั้งสำหรับตัวเด็กเองและสำหรับครู ซึ่งเป็นส่วนสำคัญ และเป็นความปกติของพัฒนาการของเด็กมิใช่สิ่งที่คุกคามอำนาจของครู กล่าวได้ว่าการสร้างความสัมพันธ์ด้านบวกที่มีรากฐานอยู่บนความเข้าใจและเข้าถึงความรู้สึกนึกคิดเบื้องต้นของเด็ก ทำให้เด็กไว้วางใจครูและมองการยอมรับของครูว่าเป็นสิ่งมีค่า พฤติกรรมที่เป็นปัญหาจะลดลงเรื่อยๆ พร้อมกับความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครูจะดีขึ้นเป็นลำดับ

สุรางค์ ไคว่ตระกูล (2548) กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศของชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญต่อบทบาทของครูที่เป็นตัวช่วยส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ด้านบวก และ

ส่งเสริมพัฒนาการทางบุคลิกภาพของเด็กให้ดีขึ้น ในการสร้างบรรยากาศที่ดีนั้น ครูและเด็กต้องมีหลักการที่ใช้ในการปฏิบัติ ดังนี้

1) ทั้งครูและเด็กตกลงกันตั้งแต่วันแรกของโรงเรียนเปิดว่า ต้องการบรรยากาศของชั้นเรียนเช่นใด ทั้งครูและเด็กต้องเข้าใจว่าชั้นเรียนที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพนั้น หมายถึง ชั้นเรียนที่มีบรรยากาศอบอุ่น ราบรื่น ทุกคนมีความจริงใจต่อกันและกัน ต่างคนต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เด็กและครูต่างมีความสุข เด็กทุกคนเคารพกฎเกณฑ์ และระเบียบของชั้นเรียนครูและเด็กช่วยกันคิดขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างครูและเด็กเป็นความสัมพันธ์ที่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีความจริงใจและหวังดีต่อกัน โดยครูเป็นกัลยาณมิตรของเด็ก และเป็นนักมนุษยนิยม

2) ทั้งครูและเด็กต้องพยายามปรับปรุงทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ครูต้องแสดงตนเป็นตัวอย่างเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะ และมนุษยสัมพันธ์อันดี มีความจริงใจ และสามารถควบคุมสติของตนเองได้

3) ครูมีหน้าที่สร้างบรรยากาศของชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และส่งเสริมบุคลิกภาพของเด็ก โดยหน้าที่ของครู คือ ทำหน้าที่ให้เด็กรักและเชื่อถือ เป็นที่พึ่งได้ ครูต้องไม่แสดงความรักที่เหลื่อมล้ำ ควรมีความยุติธรรม ปฏิบัติต่อเด็กด้วยใจเป็นกลาง ไม่มีอคติ นอกจากนี้ ครูต้องมีเจตคติทางบวกต่อชีวิตที่จะช่วยเด็กแก้ปัญหา เป็นผู้มองโลกในแง่ดีและมีอารมณ์ขัน และถ้าเด็กในห้องสามารถช่วยให้บรรยากาศของชั้นเรียนครื้นเครงด้วยอารมณ์ขันก็ไม่ควรติเตียน โดยครูควรเป็นผู้ที่เด็กนับถือและสามารถทำให้เด็กมีความสนิทสนมไว้วางใจ โดยถือว่าครูเป็นกัลยาณมิตร

โดยสรุป ครูที่ใช้วินัยเชิงบวกจำเป็นต้องมีความเข้าใจถึงวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก ตลอดจนความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการและธรรมชาติตามวัยของเด็ก รวมทั้งต้องรู้จักสร้างบรรยากาศของชั้นเรียนอย่างเหมาะสม

1.8 วิธีการและเทคนิคของครูในการใช้วินัยเชิงบวก

การสร้างวิธีการและเทคนิคของครูในการใช้วินัยเชิงบวก มีดังนี้

Karkara (2007) ได้อธิบายถึงเทคนิคของครูในการใช้วินัยเชิงบวก เพื่อช่วยให้เกิดบรรทัดฐานที่ดีภายในชั้นเรียนและเกิดประสิทธิภาพที่ดีในการจัดการชั้นเรียน โดยเทคนิคการใช้วินัยเชิงบวกประกอบด้วย 7 เทคนิค ดังต่อไปนี้

1) การมุ่งความสนใจที่ตัวเด็กมากกว่าการสอนของครู โดยครูควรมุ่งความสนใจในพฤติกรรมของเด็กทุกคนในชั้นเรียนก่อนเริ่มบทเรียน ครูไม่ควรพยายามสอนในขณะที่เด็กยังไม่มีความพร้อมหรือสนใจ โดยเทคนิคการมุ่งความสนใจ คือ ครูควรเรียกร้องความสนใจของเด็กก่อน

เริ่มบทเรียน กล่าวคือ ครูควรรอ และไม่สอนจนกว่าเด็กทุกคนในชั้นเรียนจะสงบ โดยความเงียบจะ
ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ครูควรรอคอยให้เด็กได้ตั้งสติอยู่กับความเงียบ
ประมาณ 3-5 วินาที ก่อนเริ่มการสอน เพื่อการดำเนินการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

2) การเป็นต้นแบบที่ดีให้กับเด็ก กล่าวคือ พฤติกรรมสามารถจับต้องได้
โดยไม่จำเป็นต้องมีการสอน ครูควรเป็นต้นแบบที่ดีแก่เด็กทั้งวาจาและความประพฤติ มิใช่พรั่ำ
สอนด้วยคำพูดให้เด็กประพฤติปฏิบัติดีแต่ครูกลับปฏิบัติตรงข้ามกับสิ่งที่พูด ครูควรมีความสุภาพ
กระตือรือร้น และอดทน โดยพฤติกรรมที่ครูแสดงออกเหล่านี้จะเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเด็กได้ปฏิบัติ
ตาม หากครูปฏิบัติตรงข้ามกับสิ่งที่พูด จะทำให้เด็กสับสน และอาจประพฤติปฏิบัติสิ่งผิดๆ ได้

3) การสื่อสารที่ไม่ใช่คำพูด โดยการแสดงออกทางสีหน้า การใช้สัญญาณมือ
และท่าทางของร่างกายในการสื่อสาร ครูควรตกลงร่วมกับเด็กในการกำหนดสัญญาณ สัญลักษณ์
การสื่อสารในชั้นเรียน ด้วยการให้เด็กเลือกวิธีการแสดงท่าทางที่มีคำพูดด้วยตัวเอง โดยครู
อธิบายความหมาย เวลาที่ใช้ วิธีการใช้ของแต่ละท่าทางให้กับเด็กทุกคน เช่น หากครูยกกำปั้นขึ้น
เหนือศีรษะ หมายถึง ความเงียบ เด็กทุกคนในชั้นเรียนต้องสงบเงียบในระยะเวลาเร็วที่สุด

4) การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้อบอุ่น ครูควรมีการปรับเปลี่ยน
สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนเป็นครั้งคราวเพื่อความแปลกใหม่ และให้เด็กเกิดความเพลิดเพลินกับ
สภาพแวดล้อมที่แตกต่าง สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปช่วยสร้างความกระตือรือร้น
ในการเรียนรู้ของเด็ก ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน นำมาซึ่งการลดความขัดแย้ง
ระหว่างกัน ครูควรให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน

5) การเสริมแรงทางบวก ครูควรใช้กฎ กติกาเชิงบวกแทนการห้ามกฎที่ใช้
ในชั้นเรียนควรเป็นการอธิบายพฤติกรรมที่เด็กควรทำแทนการอธิบายในสิ่งที่เด็กไม่สามารถทำได้
เช่น เดินบนอาคารเรียนด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อยแทนห้ามวิ่งบนอาคารเรียนกลับไปเคี้ยว
หมากฝรั่งที่บ้าน แทน ห้ามเคี้ยวหมากฝรั่งในชั้นเรียน ครูควรบอกกฎ และข้อตกลงที่เป็น
ความคาดหวังของครูให้เด็กทราบเพื่อให้เด็กสามารถประพฤติตนในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม
และเมื่อเด็กปฏิบัติตามกฎของชั้นเรียนที่วางไว้ ครูควรชื่นชมเด็กทันที โดยควรมีการใช้ท่าทางร่วม
ด้วย เช่น การพยักหน้าหรือการชูนิ้วโป้งขึ้นเหนือศีรษะ เพื่อแสดงให้เด็กทราบว่า เด็กกระทำในสิ่ง
ที่ดีเยี่ยม สิ่งเหล่านี้เป็นการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกของเด็กให้ปฏิบัติพฤติกรรมเดิมซ้ำอีก และ
พัฒนาตนในการทำพฤติกรรมที่ดีขึ้นต่อไป

RAPCAN (2008) นำเสนอ วิธีการและเทคนิคในการใช้วินัยเชิงบวกให้เกิด
ประสิทธิภาพ ดังนี้

1) การมุ่งเน้นไปที่พฤติกรรมเชิงบวกของเด็ก โดยการสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้น
ในตัวเด็ก ด้วยการยอมรับและยืนยันว่าสิ่งที่เด็กทำเป็นพฤติกรรมเชิงบวก สิ่งนั้นจะเป็น

การสนับสนุนและให้โอกาสเด็กแสดงพฤติกรรมเชิงบวกเหล่านี้ซ้ำอีก อธิบายวิธีการที่จะสร้างพฤติกรรมเชิงบวกให้เด็กเข้าใจเพื่อที่จะสามารถสนับสนุนให้พวกเขาทำสิ่งเหล่านั้นได้อย่างปลอดภัย

2) การแสดงความสนใจและความใส่ใจ โดยการสร้างโอกาสในการพูดคุย และการรับฟังเรื่องราวของเด็กแต่ละคน ในวิธีการนี้เด็กจะรู้สึกว่าเด็กมีคุณค่าและไม่จำเป็นต้องพยายามแสดงความสนใจบ่อยเกินไป คำถามของเด็กเกี่ยวกับเรื่องความสนใจส่วนตัวของตน และงานอดิเรกเป็นคำถามที่สามารถส่งเสริมให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในตนเองและรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของ

3) การเป็นตัวอย่งที่ดี เด็กเรียนรู้ได้ดีจากการสังเกตรอบๆ ตัว ดังนั้น หากผู้ใหญ่ประพฤติตนก้าวร้าวเป็นประจำ เด็กอาจแสดงพฤติกรรมในทางเดียวกันต่อผู้อื่นได้ ซึ่งแบบอย่างของการแสดงพฤติกรรมในด้านบวกเป็นสิ่งที่คาดหวังจากเด็ก เพื่อให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่ดีตาม เช่น ความมีเมตตา ความอดทน และความเป็นคนใจกว้าง

4) การให้เด็กได้ร่วมตัดสินใจ โดยการตัดสินใจของเด็กมีความเกี่ยวข้องกับ การสร้างการยอมรับ สร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก ทำให้เด็กมีแนวโน้มปฏิบัติตามในสิ่งที่ตนได้ร่วมตัดสินใจ และเกิดความรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง ได้แก่ การให้เด็กมีส่วนร่วมในการสร้างกฎระเบียบ ข้อตกลงของชั้นเรียน

5) การฟังก่อนตัดสินใจ เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ครูควรถามคำถามเด็กก่อนที่จะตัดสินปัญหา เพื่อค้นหาว่าทำไมเด็กจึงมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ แล้วจึงค่อยตัดสินปัญหาอย่างยุติธรรม เหตุผลที่ครูต้องฟังก่อนอธิบายของเด็ก เพราะเด็กมีเหตุผลว่าทำไมจึงกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมดังกล่าว บางครั้งอาจมาจากเงื่อนไขเกี่ยวกับที่บ้านหรือปัจจัยแทรกซ้อนต่างๆ เช่น ความหิว ความโกรธ หากครูไม่รับฟังเด็ก และลงโทษเด็กอย่างไม่เป็นธรรม สิ่งเหล่านี้สามารถนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าว และบั่นทอนความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับเด็กได้

6) การแบ่งแยกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากตัวเด็ก เป็นการมุ่งความสนใจไปที่เหตุผลในการแสดงพฤติกรรมมากกว่าสิ่งที่เด็กกำลังแสดงพฤติกรรมออกมา บางครั้งเด็กอาจตัดสินใจทำในสิ่งที่ไม่ดีแต่ควรได้รับโอกาสในการเรียนรู้จากความผิดพลาดที่ได้กระทำด้วยตัวเอง อันดับแรกครูต้องแยกพฤติกรรมที่เด็กกระทำออกจากตัวเด็กเสียก่อน และจำไว้ว่าเด็กได้ทำผิดแต่ไม่ได้เป็นเด็กที่เลว ดังนั้น อย่ารีบตัดสินเด็กและเรียกเด็กว่าโง่หรือเลว

7) การปลูกฝังความเคารพซึ่งกันและกัน กล่าวคือ เด็กมีสิทธิเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ หากเด็กได้รับสิทธิ และความเคารพเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ จะทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

และพร้อมที่จะเคารพสิทธิของผู้อื่น ดังนั้น ครูควรปฏิบัติต่อเด็กอย่างเท่าเทียมกัน สอนให้เด็กเรียนรู้ และ เข้าใจวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเคารพในศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกันของความเป็นมนุษย์

นอกจากนั้น การใช้วินัยเชิงบวกในโรงเรียนหลายแห่ง มักใช้เทคนิคการเสริมแรงทางบวก ด้วยวิธีสร้างแรงจูงใจและผลตอบแทนให้กับเด็ก สิ่งเหล่านี้ช่วยสนับสนุนและจูงใจให้เด็กประพฤติตนเชิงบวก การเสริมแรงทางบวกสามารถมีหลากหลายวิธีแต่ต้องเป็นสิ่งที่เด็กสามารถมองเห็นได้และต้องได้รับเฉพาะเมื่อมีการแสดงพฤติกรรมที่ดีเท่านั้น วิธีการสร้างแรงจูงใจ มีดังนี้

1) การส่งข้อความชื่นชมไปยังบ้านของเด็ก โดยการส่งข้อความชื่นชมไปยังพ่อแม่ของเด็กหรือผู้ดูแลเป็นการอธิบายถึงคุณลักษณะที่ครูได้สังเกตเห็นการประพฤติปฏิบัติและการทำงานเชิงบวกในชั้นเรียนของเด็ก และสนับสนุนให้ผู้ปกครองวางข้อความชื่นชมดังกล่าวในบริเวณที่สมาชิกในครอบครัวทุกคนสามารถมองเห็นและทราบถึงการกระทำพฤติกรรมของเด็ก ทำให้เด็กอยากมีพฤติกรรมเหล่านี้ซ้ำอีก

2) การให้เด็กเป็นผู้ช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการที่เด็กได้รับสิทธิในการเป็นผู้ช่วยครู ทำให้การเรียนการสอนสนุกและกิจกรรมมีความเหมาะสมกับเด็กมากขึ้น มีการสอบถามเด็กถึงงานที่เด็กสามารถทำได้โดยต้องแน่ใจว่าจะไม่เกิดข้อผิดพลาดหรือได้รับความลำบากในภายหลัง เช่น การช่วยเขียนบนกระดาน การช่วยอ่านชื่อเด็กคนอื่นให้ตอบคำถาม

3) การสร้างวันแห่งความสนุกให้กับเด็กทั้งชั้นเรียน โดยให้เด็กได้รับสิทธิพิเศษในการเลือกทำกิจกรรมที่สนุกสนานได้ในบางวัน โดยสามารถเลือกทำกิจกรรมด้วยตัวเอง เช่น อาจสวมใส่เสื้อยืดกลับนอกกลับใน ใส่หมวกที่มีหรือสร้างขึ้นด้วยตนเอง กิจกรรมเหล่านี้ช่วยส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วยกันอย่างง่าย ๆ เพื่อเพิ่มความสนุกและความสุขนอกเหนือจากการเรียนการสอน

4) การฝึกให้เด็กปฏิบัติพฤติกรรมที่ดีให้เป็นกิจวัตร โดยการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเป็นสิ่งที่ต้องทำเป็นประจำในแต่ละวัน สิ่งเหล่านี้ ทำให้เด็กได้มีโอกาสรับผิดชอบสิ่งที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กทำในสิ่งที่ถูกต้องแม้ในขณะที่ครูไม่อยู่ เช่น เข้าแถวอย่างเงียบๆ ก่อนเข้าชั้นเรียน ทำความสะอาดโต๊ะเมื่อจบการเรียนการสอนในแต่ละวัน

5) การฝึกให้เด็กแสดงอารมณ์ โดยการตัดภาพใบหน้าที่แสดงถึงอารมณ์ที่แตกต่างกัน เช่น

แล้วให้เด็กอธิบายเกี่ยวกับภาพที่เห็นว่ามีรูปร่างอย่างไรเมื่อเห็นภาพใบหน้าเหล่านี้ และเหตุใดจึงรู้สึกเช่นนั้น ช่วยให้เด็กมีโอกาสพูดคุยเกี่ยวกับความรู้สึกของตนเองในสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัว

6) การฝึกให้เด็กแสดงความคิดเห็น โดยครูควรจัดเวลาในแต่ละสัปดาห์ให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องของตน ในสิ่งที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน โรงเรียน บ้านหรือชุมชน สิ่งเหล่านี้จะส่งเสริมให้เด็กรู้จักการถามคำถาม และช่วยให้เด็กได้ค้นหาและสำรวจความรู้สึกของตนเองถึงผลกระทบภายในที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตน

กล่าวโดยสรุป วิธีการและเทคนิคของครูในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กจำเป็นต้องมีวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม เข้าใจวิธีคิด และความรู้สึกของเด็ก รวมทั้งต้องรู้จักสร้างบรรยากาศของชั้นเรียน การเป็นครูที่มีประสิทธิภาพได้ จำเป็นต้องมีลักษณะ ดังนี้

- 1) มีความคาดหวังต่อความสามารถของเด็กในแต่ละวัยอย่างเหมาะสม
- 2) เข้าใจว่าเด็กบางคนอาจไม่มีประสบการณ์หรือความรู้ที่จำเป็นในการเรียนรู้ได้
- 3) คิดตรึกตรองมองหาวิธีการต่างๆ ที่จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ดี
- 4) มีความตระหนักว่าวิธีมองสิ่งต่างๆ ของเด็กอาจแตกต่างจากของครู
- 5) เข้าใจถึงวิธีการในการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างครูกับเด็กและเด็กกับเด็ก
- 6) การสร้างบรรยากาศความเคารพซึ่งกันและกันระหว่างครูกับเด็ก เด็กกับเด็ก

เพื่อเอื้อต่อการใช้วินัยเชิงบวกอย่างมีประสิทธิภาพ

1.9 ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้วินัยเชิงบวก

Karkara (2007) กล่าวว่า การใช้วินัยเชิงบวกหากนำไปใช้ในการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการเด็กๆ ในแต่ละด้าน ดังนี้

1) ด้านสังคม คือ เด็กมีความเชื่อถือไว้วางใจต่อผู้ใหญ่มากขึ้น ทำให้เด็กเข้าใจว่าเด็กเป็นพลเมืองที่มีความเท่าเทียมกับผู้ใหญ่ เข้าใจความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีความเคารพศักดิ์ศรีของตนเองและบุคคลอื่นๆ และเป็นวิธีการที่สอนให้รู้จักถึง ความร่วมมือ

2) ด้านจิตใจ คือ วินัยเชิงบวกเป็นวิธีการที่ส่งผลดีต่อจิตใจของเด็ก ช่วยส่งเสริมความมั่นใจและความภูมิใจในตนเอง ให้ความรู้สึกถึงความปลอดภัยและความมั่นคงทางอารมณ์

3) ด้านร่างกาย คือ ได้รับการปกป้องทางร่างกายในเรื่องของสุขภาพและพัฒนาการ

Naker และ Sekitoleko (2009) กล่าวว่า ประสบการณ์ของเด็กที่ได้รับจากการสร้างวินัยเชิงบวกของครู ส่งผลที่ดีต่อความคิดและพฤติกรรมของเด็ก ได้แก่ การมีเป้าหมายที่ชัดเจน การมีความเชื่อมั่นในตนเอง การมีแรงกระตุ้นในตัวเอง การมีความเต็มใจที่จะทำงานอย่างหนักเพื่อเป้าหมาย การมีความเชื่อมั่นในวิจารณ์ญาณของตนเอง และการมีความคิดในวิธีการใหม่ๆ เพื่อแก้ปัญหาเก่าๆ

นอกจากนั้น ประโยชน์ของวินัยเชิงบวกส่งผลต่อเด็ก ชั้นเรียน โรงเรียน และ ประเทศชาติ ดังนี้

1) เด็กมีพฤติกรรมที่ดีเป็นนิสัย เมื่อครูมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และให้เด็กมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น และเมื่อเด็กตระหนักว่าทัศนคติ และความคิดเห็นของตนได้รับการยอมรับ สิ่งเหล่านี้ ส่งผลให้สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปทางที่ดีขึ้น เด็กมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น

2) ความพึงพอใจของครูเพิ่มมากขึ้น เพราะเด็กในชั้นเรียนมีความสนใจต่อการเรียนรู้ มีการแสดงพฤติกรรมที่ดี เหมาะสม มากยิ่งขึ้น การเรียนการสอนของครูได้รับความสนใจจากเด็ก ครูไม่ต้องเหนื่อยกับการจัดการพฤติกรรมเด็ก เพราะเด็กสามารถจัดการพฤติกรรมตนเองได้ สิ่งเหล่านี้ ส่งผลให้ครูเกิดความพึงพอใจจากการที่เด็กเอาใจใส่ในการเรียนอย่างเต็มที่

3) เด็กในชั้นเรียนมีการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เพราะวินัยเชิงบวกเป็นวิธีการที่ช่วยสนับสนุนให้เด็กมีอิสระในการแสดงความคิด และการแสดงพฤติกรรม และวิธีการสอนที่ใช้ การถามคำถามเด็ก แทนการบอกคำตอบ ทำให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความสามารถในการจดจำข้อมูลที่ดีขึ้น และสามารถนำไปใช้กับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ ซึ่งจะทำให้ครูได้เห็นผลการเรียนของเด็กที่ดีขึ้น

4) โรงเรียนได้รับชื่อเสียงที่ดีขึ้น โดยชื่อเสียงที่ดีเหล่านี้เกิดจาก การที่เด็กมีความกระตือรือร้นในการแสดงพฤติกรรมที่ดีจนเป็นนิสัย มักได้รับคำชื่นชมจากบุคคลภายนอก กลายเป็นหน้าเป็นตาของโรงเรียน และเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่นในการนำวินัยเชิงบวก ไปใช้กับเด็ก

กล่าวโดยสรุป การสร้างวินัยเชิงบวกจะเกิดประโยชน์ที่ดีต่อตัวเด็กได้ ครูต้องสอนให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดี เหมาะสม รู้จักความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่น เรียนรู้และเข้าใจวิธีการในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น โดยเด็กจะมีพฤติกรรมที่ดีได้ จำเป็นที่ครูจะต้องให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิ และหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองก่อนเป็นอันดับแรก เพราะเมื่อเด็กมีความรับผิดชอบ รู้หน้าที่ของตน เด็กจะเข้าใจวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อตนเอง และผู้อื่น การใช้วินัยเชิงบวกจึงจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชั้นเรียน โรงเรียน และประเทศชาติ ตามลำดับต่อไป

1.10 ปัจจัยที่ช่วยส่งผลให้การใช้วินัยเชิงบวกมีประสิทธิภาพ

RAPCAN (2008) กล่าวว่า การใช้วินัยเชิงบวกมีใช้ได้ง่าย เนื่องจากครูจำเป็นต้องสอน และดูแลเด็กตลอดเวลา ด้วยการเอาใจใส่ในทุกๆ การกระทำของเด็ก นอกจากเทคนิคและวิธีการที่ช่วยสร้างวินัยเชิงบวกให้กับเด็กแล้วนั้น ปัจจัยด้านอื่น ยังมีส่วนช่วยให้ครูสามารถใช้วินัยเชิงบวกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1) การเตรียมการสอนและสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนล่วงหน้า โดยวัตถุประสงค์ของการเตรียมความพร้อม คือ ให้ครุมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน และทำให้เด็กได้เรียนรู้ตามกระบวนการที่ออกแบบไว้อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยครูต้องมีการเตรียม การสอน เพื่อทราบว่าต้องใช้สื่อ หนังสือ วิธีการสอนแบบไหนจึงจะเหมาะกับเรื่อง ที่สอน และเด็กแต่ละบุคคลในชั้นเรียน กล่าวโดยสรุป การสร้างกิจกรรมที่ทำทหายสำหรับเด็ก จะเกิดขึ้นได้จากการเตรียมการสอนที่ดีของครู ทำให้ครูสามารถทำงานได้รวดเร็วลดปัญหา และ ป้องกันการเรียนที่หยุดชะงักอันเกิดมาจากความไม่พร้อมของการจัดการเรียนการสอน

2) การสร้างความเข้าใจและรู้จักเด็ก โดยครูควรหมั่นสังเกตเด็กอย่างละเอียด เพื่อการตอบสนองต่อพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดอย่างเหมาะสมแทนการใช้คำทักทายที่ไม่ดีหรือรอยยิ้ม ที่แยๆ เช่น การแสดงให้เด็กเห็นว่าครูสนใจเด็กขณะที่กำลังสนทนากับเด็ก ค้นหาวิธีการทำให้เด็ก มีความรู้สึกพิเศษเมื่อพวกเขาเกิดป่วยหรือไม่มาโรงเรียน

3) การให้ความสำคัญกับเด็ก โดยการให้เด็กรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของ เกิด ความรับผิดชอบในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง ครูต้องแสดงให้เด็กรู้สึกว่าเป็นที่ปรึกษาของชั้นเรียน การรู้สึกว่าเป็นที่ปรึกษาของครู ให้เด็กสร้างกฎระเบียบของชั้นเรียนด้วยตนเอง และครูควรสร้างความเข้าใจร่วมกันกับเด็กเกี่ยวกับข้อตกลง กฎระเบียบ การจัดการเรียนการสอน และอธิบายให้ เด็กเข้าใจเกี่ยวกับผลของการกระทำ หากเด็กกระทำผิดกฎระเบียบที่วางไว้

4) การศึกษาวิธีการและเทคนิคเพิ่มเติมจากครูคนอื่น โดยครูควรพยายามจัด เวลาในการสังเกตการใช้วินัยเชิงบวกจากครูที่ใช้วินัยเชิงบวกได้ผล เพื่อขอคำแนะนำเกี่ยวกับ วิธีการ และเทคนิคในการใช้วินัยเชิงบวกมาปรับประยุกต์ใช้กับปัญหาการจัดการกิจกรรมการเรียน การสอน การจัดการชั้นเรียน และการแก้ไข พัฒนาพฤติกรรมเด็ก

5) การสะท้อนผลการดำเนินงานการใช้วินัยเชิงบวกของตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการดำเนินการใช้วินัยเชิงบวกอย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูต้องใช้เวลา และมีความเต็มใจ ในการคิดวิพากษ์ วิเคราะห์เกี่ยวกับการทำงานของตน การสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนช่วยให้ ครูสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนอย่างมีเป้าหมาย และนำผลการสะท้อนมาปรับปรุง การเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตลอดจนยังสามารถนำพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กที่ได้บันทึกไว้ มาใช้เป็นโอกาสในการคิดวิธีแก้ปัญหาใหม่ๆ ให้กับตนเองอีกด้วย

นอกจากนั้น Kronowitz (1996) กล่าวถึง ปัจจัยที่ช่วยให้ครูใช้วินัยเชิงบวกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1) การอธิบายถึงความสำคัญของการมีระเบียบวินัย

การใช้วินัยเชิงบวกจะสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพต่อตัวเด็กได้ ครูต้องทำให้ เด็กเห็นถึงความสำคัญของการมีระเบียบวินัย เริ่มจากครูอธิบายให้เด็กเข้าใจว่าทำไมชั้นเรียน จึง

ควรมีกฎระเบียบ ถ้าหากมีคนทำผิดกฎระเบียบของชั้นเรียนจะเกิดผลอย่างไร ทำไมกฎระเบียบในชั้นเรียนจึงเป็นสิ่งที่ดี กฎระเบียบแบบไหนบ้างที่จะช่วยให้ชั้นเรียนของเรามีความสงบสุข

2) การสร้างกฎระเบียบที่เหมาะสมในชั้นเรียน

ครูควรอธิบายเป็นประสบการณ์หรือประโยคที่เข้าใจได้ง่ายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้น เช่น เมื่อวางรองเท้าเป็นระเบียบชั้นเรียนจะสวยงาม ในการติดยกกฎ กติกาของชั้นเรียนควรติดในที่โดดเด่น หรือบริเวณที่ครูสามารถอธิบายหรือชี้แจงกฎระเบียบให้กับเด็กได้ทันที เพื่อที่ครูจะได้สามารถบอกหรือตักเตือนหากเด็กกำลังทำผิดกฎระเบียบของชั้นเรียนได้ทันที

3) การจัดประชุมชั้นเรียน

การจัดประชุมชั้นเรียนเป็นการสร้างหลักประชาธิปไตยให้เกิดขึ้น โดยให้เด็กเป็นมากกว่าผู้ทำตามกฎระเบียบ แต่ให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตรวจสอบและดูแลกฎระเบียบของชั้นเรียน เพราะเด็กสามารถควบคุมตนเองและเลือกที่จะกระทำพฤติกรรมที่เหมาะสม ได้ด้วยตนเอง การจัดประชุมชั้นเรียนบทบาทของครูคือผู้ที่คอยให้ความช่วยเหลือเด็กในการเลือกใช้วิธีการเชิงบวกในการแก้ปัญหา จัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะกับการประชุมชั้นเรียน อำนวยความสะดวกให้กับเด็ก คอยแนะนำและนำทางให้การแก้ปัญหาเหล่านั้นเป็นวิธีการที่ไม่ใช่การลงโทษ โดยเด็กมีบทบาทในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาของชั้นเรียนที่เกิดขึ้นอย่างเต็มที่ เช่น การร่วมกันตัดสินใจผลการกระทำของผู้ที่ทำผิดกฎระเบียบในชั้นเรียน

4) การสื่อสารกับผู้ปกครองเกี่ยวกับกฎระเบียบของชั้นเรียน

วิธีการการสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อชี้แจงให้ผู้ปกครองรับทราบ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบของชั้นเรียน ได้แก่ การส่งจดหมายไปที่บ้านหรือการจัดประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน สิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับการใช้วินัยเชิงบวกของครู เพราะผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการใช้วินัยเชิงบวก ทำให้การใช้วินัยเชิงบวกระหว่างบ้านกับโรงเรียนมีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ปกครองจะเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวก และทราบการดำเนินงานของชั้นเรียนว่ามีแนวทางการใช้วินัยเชิงบวกอย่างไร

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

2.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าความต้องการจำเป็น ดังนี้

Reviere, Berkowitz, Carter และ Gergusan (1996) ได้ให้ความหมาย

ของความต้อการจำเป็น คือ ช่องว่างระหว่างความจริงและความเหมาะสม โดยทั้ง 2 สิ่งนี้ได้รับการยอมรับจากการประเมินค่าของชุมชนและมองเห็นว่าควรได้รับการเปลี่ยนแปลง

Witkin และ Altschuld (1995) ได้ให้ความหมายของความต้อการจำเป็น คือ การพิจารณาความแตกต่างของข้อมูลหรือช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่ซึ่งเป็นสถานะที่มีอยู่ในปัจจุบันของกลุ่ม และสิ่งที่ควรจะเป็นเป็นสิ่งที่ต้อการให้เกิดขึ้นในอนาคต

Kaufma (1992 อ้างถึงใน Witkin และ Altschuld, 1995) ได้ให้ความหมายของความต้อการจำเป็น คือ การให้ความสำคัญกับความจำเป็นที่แตกต่างกันของข้อมูลระหว่างผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและผลที่ต้อการให้เกิดขึ้นในอนาคต

สรุปได้ว่า ความต้อการจำเป็น หมายถึง ผลลัพธ์ของความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับสิ่งที่ต้อการให้เกิดขึ้นในอนาคต

2.2 ความหมายของการประเมินความต้อการจำเป็น

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าประเมินความต้อการจำเป็น ดังนี้

Mckillip (1989) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้อการจำเป็น คือ กระบวนการที่มีความเป็นระบบใช้สำหรับการกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นหรือสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน โดยเน้นที่ความแตกต่างของผลลัพธ์ หลังจากนั้นนำมาจัดเรียงลำดับความสำคัญของความแตกต่าง แล้วเลือกความต้อการจำเป็นที่สำคัญมาแก้ไข

Allison (2000) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้อการจำเป็น คือ กระบวนการในการประเมินความต้อการจำเป็นของชุมชนและมีการระบุความต้อการจำเป็นที่เกิดขึ้น โดยวิเคราะห์และอธิบายสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ เป็นการมองไปที่อนาคตหรือสิ่งที่ควรจะทำมากกว่าสิ่งที่ทำอยู่

สุวิมล ว่องวานิช (2550) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้อการจำเป็น คือ กระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ผลการประเมินระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง ทำให้ได้ข้อมูลที่น่าไปสู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น โดยการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมีลักษณะในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการเปลี่ยนแปลงทางบวก

สรุปได้ว่า การประเมินความต้อการจำเป็น เป็นกระบวนการในการประเมินอย่างเป็นระบบเพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นในอนาคต กับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญของความต้อการจำเป็นเพื่อหาความต้อการจำเป็น

ที่แท้จริงมาแก้ปัญหาหรือพัฒนาต่อไป

2.3 ความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น ดังนี้

Mckillip (1989) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นอย่างเป็นระบบสามารถลดความไม่แน่นอนหรือความคลาดเคลื่อนของข้อมูล ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความต้องการที่จะพัฒนาหรือแก้ไขอย่างแม่นยำ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็นมีประโยชน์ต่อกลุ่มคน ชุมชน โรงเรียน องค์กร โดยมีลักษณะ ดังนี้

- 1) ผลของการประเมินความต้องการจำเป็นใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการจัดทำโครงการหรือการสนับสนุนเงินทุน
- 2) ผลของการประเมินความต้องการจำเป็นใช้เป็นข้อมูลการลำดับความสำคัญนำมาใช้ในการของบประมาณและการระดมทุนตามลำดับ
- 3) ผลของการประเมินความต้องการจำเป็นใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ
- 4) ผลของการประเมินความต้องการจำเป็นใช้เป็นข้อมูลที่ใช้เป็นหลักฐานสำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนที่ต้องแก้ไขตามลำดับ

สุวิมล ว่องวาณิช (2550) กล่าวว่า การวางแผนการทำงานต้องเริ่มจากการประเมินบริบท เพื่อให้เข้าใจสภาพที่เป็นอยู่ของหน่วยงาน และทราบความต้องการของหน่วยงานว่าจำเป็นต้องได้รับการตอบสนองตอบในด้านใด การดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ช่วยในการทำงาน ด้วยเหตุนี้จึงมีการพัฒนาวิธีการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อช่วยวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไข

การวางแผนงานหรือโครงการโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการจำเป็นในระดับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่างๆ และหาแนวทางปรับความต้องการจำเป็น ย่อมก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติและปัญหาอื่นๆ ตามมาอย่างไม่สิ้นสุด โดยเฉพาะโครงการด้านบริการสังคม การละเลยต่อความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายในบริบทของโรงเรียน การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นทำให้สามารถระบุสิ่งที่จำเป็นของผู้เรียนซึ่งนำมาใช้ในการพัฒนาออกแบบการจัดการเรียนการสอน ซึ่งให้เห็นจุดอ่อนของผู้เรียน ระบุจุดอ่อนที่ครูควรได้รับการพัฒนา ซึ่งทิศทางที่โรงเรียนต้องพัฒนาในอนาคตและยังใช้ประโยชน์ในการเสาะแสวงหาวิธีการพัฒนาผู้เรียนที่คาดว่าจะส่งผลกระทบตามมาอย่างเหมาะสมมากที่สุด การจัดทำข้อมูลสารสนเทศถือว่ามีมีความสำคัญต่อการวางแผนและพัฒนาองค์กร การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นทำให้สามารถกำหนด

เป้าหมายของหน่วยงานกำหนดระดับความสำเร็จที่มุ่งหวังและกำหนดแนวทางการใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยในการทำงาน และยังสามารถชี้จุดบกพร่องหรือปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางแก้ไข

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการวางแผนเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามที่คาดหวัง เป็นหลักฐานในการจัดลำดับความสำคัญของการแก้ไขปัญหาเพื่อการพัฒนาให้ดีขึ้น ทั้งยังเป็นประโยชน์ในบริบทของการศึกษาที่มีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน เป็นขั้นตอนสำคัญสำหรับครูผู้สอนในการศึกษาความต้องการจำเป็นของผู้เรียน และยังสามารถทำความเข้าใจกับผู้เรียนที่ตนเองรับผิดชอบได้ดีอีกด้วย

2.4 ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ ดังนี้ Rouda และ Kusy (1996) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ดำเนินการหาช่องว่างของความต้องการจำเป็น โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อระบุความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นโดยการระบุความสำคัญของความต้องการจำเป็นแต่ละลำดับจากความต้องการจำเป็นมากที่สุดไปยังความต้องการจำเป็นที่น้อยที่สุดตามลำดับ

ขั้นที่ 3 ระบุสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาต่อไปในอนาคต

ขั้นที่ 4 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นก่อนและหลังการพัฒนา และมีการถ่ายทอดความรู้และอบรมเกี่ยวกับวิธีการในการแก้ปัญหาและการพัฒนาแก่กลุ่มเป้าหมายเพื่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

Witkin และ Altschuld (1995) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นที่มีประสิทธิภาพควรเป็นการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ เรียกว่า three-phase model โดยแบ่งขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนการประเมิน ระยะนี้เป็นขั้นตอนของการสำรวจเพื่อดำเนินการวางแผนที่เกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น เริ่มจากการรวบรวมปัญหาหรือความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดขอบเขตหรือประเด็นที่ต้องการแก้ไขหรือพัฒนา กำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของความต้องการจำเป็นของข้อมูลที่ได้มา กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการ

นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ การดำเนินการในระยะที่ 1 เป็นการวางแผนปฏิบัติการเบื้องต้นสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อนำไปใช้ในระยะเวลาที่ 2 และระยะเวลาที่ 3 ต่อไป

ระยะที่ 2 การประเมิน ระยะนี้เป็นการประเมินตามขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่ได้วางแผนไว้ในแผนปฏิบัติการเบื้องต้นสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น โดยการวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นของข้อมูล แล้วนำข้อมูลความต้องการจำเป็นมาจัดลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยเบื้องต้น และการวิเคราะห์หาสาเหตุของความจำเป็น การดำเนินการในระยะที่ 2 ทำให้ทราบเกี่ยวกับเรื่องและสาเหตุของความจำเป็นที่มีความสำคัญตามลำดับ

ระยะที่ 3 หลังการประเมิน

ระยะนี้เป็นขั้นตอนในการนำผลการประเมินของระยะที่ 2 มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นมากไปหาน้อย เพื่อหาแนวทางแก้ไขหรือพัฒนาที่เหมาะสมตามลำดับ และนำเสนอผลการประเมินความต้องการจำเป็นแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลดังกล่าว การดำเนินการในระยะที่ 3 ทำให้ทราบการรายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็นที่เป็นข้อสรุปทั้งหมด

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมีขั้นตอนการดำเนินงาน เริ่มจากการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือประเด็นที่สนใจสำหรับการพัฒนา ขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็น เทคนิควิธีการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และในขั้นตอนสุดท้ายมีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาคือต่อไป

2.5 การจัดลำดับความจำเป็น

การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการระบุความต้องการจำเป็น ซึ่งจะช่วยให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุและวิธีการแก้ไขต่อไป การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นแต่ละประเด็น จากนั้นนำความต้องการจำเป็นมาเรียงลำดับ ตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาน้อย การจัดลำดับช่วยให้ผู้ประเมินทราบถึงความต้องการจำเป็นหรือปัญหาที่แท้จริงที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนก่อนปัญหาอื่น

วิธีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นมีหลายวิธี แต่ละวิธีจะแตกต่างกันออกไปแต่วิธีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ซึ่งสูตรในการคำนวณ คือ

$$(PNI_{Modified}) = \frac{(I-D)}{D}$$

(PNI_{Modified}) แทน ดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I แทน ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของสภาพที่ควรจะเป็น

D แทน ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของสภาพที่เป็นอยู่จริง

การหาค่าผลต่างของ (I- D) หารด้วยค่า (D) เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่องกว้างมากเกินไปและให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบเมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 งานวิจัยในประเทศ

นัยน์ชนก ศรีทองสุข (2547) ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาการจัดการพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กอนุบาลของครูประจำชั้นในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ครูประจำชั้นพบพฤติกรรมที่เป็นปัญหามาก คือ พฤติกรรมทำร้ายร่างกายผู้อื่น และพฤติกรรมที่เป็นปัญหาน้อยคือ พฤติกรรมไม่สนใจการเรียน ครูส่วนใหญ่จัดการพฤติกรรมทันทีหลังเกิดพฤติกรรม คือ อธิบายให้เด็กรู้ถึงผลเสียของสิ่งที่เด็กทำ และวางแผนการจัดการพฤติกรรมในระยะยาว คือ สังเกตพฤติกรรมของเด็กเพื่อหาสาเหตุและแนวทางในการแก้ไข และการปรึกษาผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือในการจัดการพฤติกรรม

มยุรีย์ เขียวฉออ่อน (2541) ทำการศึกษา เรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นด้านทักษะพื้นฐานของครูอนุบาลโดยใช้การวิเคราะห์งาน ผลการวิจัย พบว่า ภาระงานที่สำคัญของครูอนุบาลมี 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มงานวิชาการและธุรการ 2) กลุ่มงานส่งเสริมการเรียนการสอน ส่วนคุณสมบัติของครูผู้สอนอนุบาลมี 3 ประการ คือ 1) คุณลักษณะที่จำเป็น 2) ความรู้ที่ควรมี และ 3) ทักษะและความสามารถ ผลการประเมินความต้องการจำเป็น พบว่า ครูมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับด้านทักษะและความสามารถมากที่สุด

กนกพร คำมีมูล (2552) ทำการศึกษา เรื่อง การใช้วินัยเชิงบวกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียน ครู ผู้ปกครอง มีความเห็นว่าหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวและการใช้วินัยเชิงบวก นักเรียนมีพฤติกรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยรวมทั้ง 3 ด้าน คือ ความมีวินัย ความรับผิดชอบและความมีสัมมาคารวะ สูงขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Gerk และคณะ (1997) ทำการศึกษา เรื่อง การปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยใช้วิธีการเสริมแรงบวกและกลยุทธ์เกี่ยวกับระเบียบวินัย ผลการวิจัยพบว่า เมื่อนำวิธีการเสริมแรงและกลยุทธ์เกี่ยวกับระเบียบวินัยมาใช้กับเด็กส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดลง ได้แก่ พฤติกรรมต่อต้านสังคม พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมไม่สนใจการเรียน แต่เด็กมีทักษะในการแก้ปัญหาดีขึ้นกว่าเดิม

Baldes และคณะ (2000) ทำการศึกษา เรื่อง การสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ผ่านพหุปัญญา การเรียนแบบร่วมมือ และการใช้วินัยเชิงบวก ผลการวิจัย พบว่า ผลจากการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ผ่านโปรแกรมดังกล่าวช่วยลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็ก ช่วยให้เด็กมีแรงจูงใจในการเรียนรู้มากขึ้น เมื่อครูนำโปรแกรมไปใช้กับเด็กบ่อยครั้งส่งผลให้ครูสามารถลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาการมากยิ่งขึ้น

Kariuki และคณะ (2000) ทำการศึกษา เรื่อง ผลของการใช้เทคนิควินัยเชิงบวกที่มีผลต่อช่วงเปลี่ยนคาบเรียนของเด็กมัธยมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ความแตกต่างในช่วงเวลาการเปลี่ยนคาบเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิควินัยเชิงบวก โดยก่อนการใช้เทคนิควินัยเชิงบวก ครูจะต้องใช้เวลาในการจัดการพฤติกรรมเด็กให้สงบก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนการสอนคาบใหม่ แต่เมื่อนำวินัยเชิงบวกมาใช้กับเด็ก ช่วยลดเวลาในการจัดการพฤติกรรมเด็กให้สงบเมื่อถึงเวลาเปลี่ยนคาบเรียน โดยเด็กสามารถที่จะจัดการพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสมได้ด้วยตนเอง

Chung (2003) ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาการจัดการระเบียบวินัยในชั้นเรียนและการขาดแคลนทางสังคม ผลการวิจัย พบว่า ระเบียบวินัยที่ใช้ในชั้นเรียนมีหลายระดับ แต่ละระดับช่วยสนับสนุนกระบวนการขาดแคลนทางสังคมของเด็กแตกต่างกันและเด็กมีความสามารถในการที่เข้าใจคำแนะนำจากการสื่อสารของครูได้ ในด้านความเข้าใจ และความรู้ของครูเป็นส่วนสำคัญของอิทธิพลในการสื่อสารภายในชั้นเรียน และการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างครูกับเด็ก ส่งผลให้ครูกับเด็กมีโลกใบเดียวกัน

Singh (2008) ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาการดำเนินการด้านวินัยเชิงบวกเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองล้วนแต่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านวินัยเชิงบวก เริ่มจากการมีวัตถุประสงค์เดียวกัน ในการปฏิบัติงานด้านระเบียบวินัย เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยผู้บริหารและครูจำเป็นต้องมีโอกาสการพัฒนาคุณภาพในด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างกลยุทธ์ในการจัดการชั้นเรียนด้วยวินัยเชิงบวกอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นในการให้รางวัลสำหรับ

เด็กที่มีพฤติกรรมดีและเด็กที่มีส่วนร่วมทางสังคมเชิงบวกในโรงเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาเด็กให้มีระเบียบวินัยที่ดี ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่ดีขึ้น

Lori (2009) ทำการศึกษา เรื่อง การสังเกตพฤติกรรมความเครียดของเด็ก ในชั้นเรียนอนุบาล ผลการวิจัย พบว่า สิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน บุคลิกภาพ และพฤติกรรมของครู เป็นสาเหตุทำให้เด็กเกิดความเครียด วิตกกังวล

Thanasetkorn (2009) ทำการศึกษา เรื่อง ผลกระทบของการอบรม 101 วิธีการสร้างวินัยเชิงบวก ต่อการพัฒนาความสามารถทางด้านอารมณ์ สังคม และทางด้านวิชาการของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพครูในการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเพิ่มขึ้น วิธีการใช้วินัยเชิงบวกส่งผลต่อความรู้สึกของครูในเรื่องมุมมองด้านการจัดการพฤติกรรมของเด็ก โดยการตอบสนองของครูในด้านอารมณ์ ด้านทักษะสังคม ด้านการควบคุมตนเอง ครูมีการใช้วินัยเชิงบวกเพิ่มขึ้น ทั้งหมดส่งผลต่อพฤติกรรมเด็กทำให้เด็กสามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง มีความร่วมมือ และสนใจในการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปถึงความสำคัญในการประเมินความต้องการจำเป็นของครู พบว่า ทำให้ทราบเรื่องใดมีความต้องการจำเป็นที่มีความเร่งด่วนในการพัฒนาและแก้ไขมากที่สุด และวินัยเชิงบวกมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมศักยภาพในกระบวนการจัดกิจกรรมสำหรับครู เมื่อครูมีการนำวินัยเชิงบวกมาใช้กับเด็ก เช่น การใช้เครื่องมือวินัยเชิงบวก การเสริมแรงทางบวก สิ่งเหล่านี้สามารถทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดีเพิ่มมากขึ้น สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็กได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล มีวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ประการ ได้แก่ (1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู 2 ด้าน ได้แก่ การจัดบรรยากาศทางจิตวิทยาและการจัดการกับปัญหา (2) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู (3) เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู โดยมีรายละเอียดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

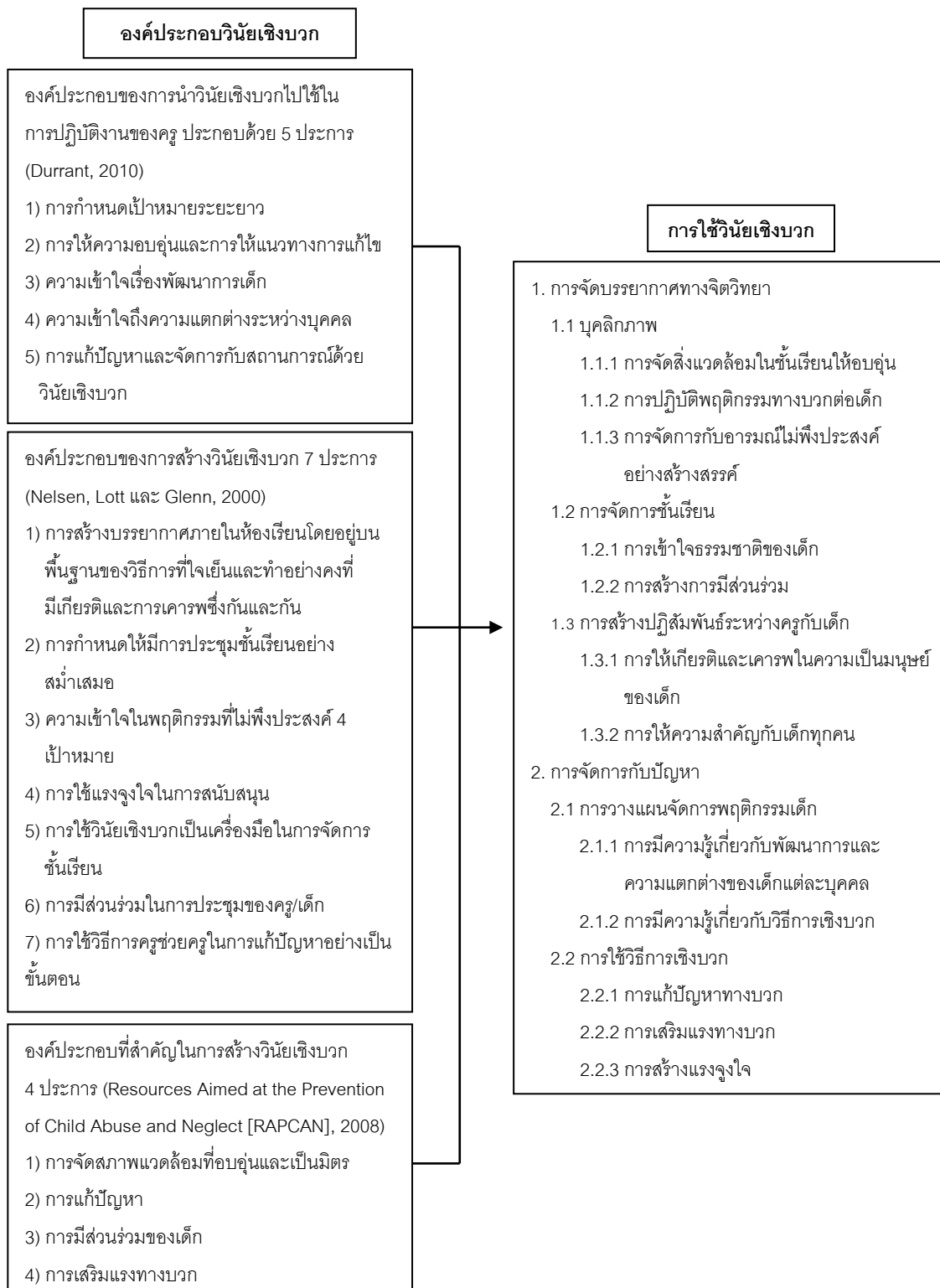
1.1 ศึกษาหลักการ องค์ประกอบ แนวคิด วิธีการเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกของครูกับเด็กวัยอนุบาล จากหนังสือ เอกสาร บทความ อินเทอร์เน็ตและงานวิจัย

1.2 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกของครูกับเด็กวัยอนุบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ จากเอกสาร บทความ อินเทอร์เน็ตและงานวิจัย

1.3 ศึกษาหลักเกณฑ์การสร้างเครื่องมือการประเมินความต้องการจำเป็น จากเอกสาร หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นโครงสร้างในการสร้างแบบสอบถามครู และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

1.4 นำข้อมูลที่ได้มาสร้างกรอบแนวคิดการใช้วินัยเชิงบวกของครูกับเด็กวัยอนุบาล 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา และด้านการจัดการกับปัญหา ดังแสดงในแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการใช้นโยบายเชิงบวกของครูกับเด็กวัยอนุบาล

2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูที่สอนระดับชั้นอนุบาล ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ จาก 11 จังหวัด จำนวน 6,560 คน จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล ประกอบด้วยจังหวัดละ 1 เขตการศึกษา จังหวัดชุมพร จังหวัดตรัง และจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วยจังหวัดละ 2 เขตการศึกษา จังหวัดสงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วยจังหวัดละ 3 เขตการศึกษา และจังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 4 เขตการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ขนาดประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามจังหวัดแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา

ลำดับ ที่	จังหวัด	เขตพื้นที่การศึกษา	โรงเรียน (โรง)	ประชากร (คน)	รวม (คน)
1	กระบี่	1	220	448	448
2	พังงา	1	142	321	321
3	ภูเก็ต	1	40	120	120
4	ระนอง	1	82	189	189
5	สตูล	1	160	354	354
6	ชุมพร	1	122	279	569
		2	122	290	
7	ตรัง	1	132	296	628
		2	142	332	
8	พัทลุง	1	122	261	517
		2	114	256	
9	สงขลา	1	141	293	1,043
		2	132	301	
		3	194	449	
10	สุราษฎร์ธานี	1	115	267	939
		2	170	366	
		3	145	306	
11	นครศรีธรรมราช	1	119	250	1,432
		2	192	430	
		3	238	471	
		4	135	281	
				รวม	6,560

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูที่สอนระดับชั้นอนุบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ จำนวน 500 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (1973 อ้างถึงใน วัลลภ ลำพาย, 2547) เพื่อประมาณค่าสัดส่วนประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ยอมรับให้คลาดเคลื่อนได้ ± 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 377 คน เพื่อความแกร่งของข้อมูลในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 คน ป้องกันปัญหาในด้านอัตราการตอบกลับ

2.2.2 ผู้วิจัยคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างครูในแต่ละจังหวัด ตามเขตพื้นที่การศึกษาของแต่ละจังหวัด โดยใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random) คือ กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละระดับชั้นตามสัดส่วนของจำนวนประชากรของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ต่อจำนวนประชากรทั้งหมด (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550)

2.2.3 ผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากโรงเรียนที่เปิดสอนระดับอนุบาลแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาในทุกจังหวัด ให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่ผู้วิจัยกำหนด เพื่อส่งแบบสอบถามความต้องการจำเป็น ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 กลุ่มตัวอย่างครูที่สุ่มได้จากเขตพื้นที่การศึกษาของแต่ละจังหวัด

ลำดับที่	จังหวัด	เขตพื้นที่การศึกษา	โรงเรียนที่สุ่มได้ (โรง)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	รวม (คน)
1	กระบี่	1	7	34	34
2	พังงา	1	5	25	25
3	ภูเก็ต	1	1	9	9
4	ระนอง	1	3	14	14
5	สตูล	1	6	27	27
6	ชุมพร	1	2	21	43
		2	3	22	
7	ตรัง	1	3	23	48
		2	5	25	
8	พัทลุง	1	5	20	40
		2	5	20	
9	สงขลา	1	5	22	79
		2	5	23	
		3	7	34	

ตารางที่ 4 (ต่อ) กลุ่มตัวอย่างครูที่สุ่มได้จากเขตพื้นที่การศึกษาของแต่ละจังหวัด

ลำดับที่	จังหวัด	เขตพื้นที่การศึกษา	โรงเรียนที่สุ่มได้ (โรง)	กลุ่มตัวอย่างครู (คน)	รวม (คน)
10	สุราษฎร์ธานี	1	6	21	72
		2	7	28	
		3	6	23	
11	นครศรีธรรมราช	1	3	19	109
		2	8	33	
		3	11	36	
		4	5	21	
				รวม	500

2.3 ผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์ คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู โดยผู้วิจัยได้แบ่งผู้เชี่ยวชาญออกเป็น 2 กลุ่ม ใช้การเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ ดังนี้

2.3.1 นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวก จำนวน 4 คน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) มีคุณวุฒิจบระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก
- 2) มีประสบการณ์การทำงานและผลงานวิชาการเกี่ยวกับวินัยเชิงบวก ไม่น้อยกว่า 7 ปี

2.3.2 นักวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาครูครู จำนวน 4 คน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) มีคุณวุฒิจบระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก
- 2) มีประสบการณ์ในอบรมและให้ความรู้ครูอนุบาล ภาคใต้ ไม่น้อยกว่า 7 ปี

3. การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 2 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามครู เรื่อง ความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง แนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู ซึ่งมีลักษณะและขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.1 การกำหนดลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักการ องค์ประกอบ แนวคิด วิธีการเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกของครูกับเด็กวัยอนุบาล และข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกของครูกับเด็กวัยอนุบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ จากเอกสาร บทความ อินเทอร์เน็ต

และงานวิจัย และศึกษาหลักเกณฑ์การสร้างเครื่องมือการประเมินความต้องการจำเป็น จากเอกสาร หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นโครงสร้างในการสร้างแบบสอบถามครู และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

3.1.2 กำหนดร่างโครงสร้างเนื้อหา และข้อคำถามในแบบสอบถามครู และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยตามกรอบแนวคิด

3.1.3 ดำเนินการออกแบบ และสร้างเกณฑ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1) แบบสอบถามครู เรื่อง ความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวก กับเด็กวัยอนุบาล จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ศาสนาที่นับถือ ประสบการณ์การทำงาน ระดับชั้นที่สอน การอบรมด้านวินัยเชิงบวก มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวก ใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา จำนวน 27 ข้อ และด้านการจัดการกับปัญหา จำนวน 23 ข้อ รวมทั้งสิ้น 50 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้รูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) แต่ละข้อประกอบด้วยข้อมูล 2 ส่วน คือ ลักษณะของครูในการใช้วินัยเชิงบวกที่ปฏิบัติอยู่จริงในปัจจุบัน และลักษณะความต้องการควรจะเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

ระดับการใช้ของครูในการใช้วินัยเชิงบวกที่มีการใช้จริงในปัจจุบันที่ควรใช้

- 5 หมายความว่า มีการใช้ในเรื่องนั้นๆ ระดับมากที่สุด
- 4 หมายความว่า มีการใช้ในเรื่องนั้นๆ ระดับมาก
- 3 หมายความว่า มีการใช้ในเรื่องนั้นๆ ระดับปานกลาง
- 2 หมายความว่า มีการใช้ในเรื่องนั้นๆ ระดับน้อย
- 1 หมายความว่า มีการใช้เรื่องนั้นๆ ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกของครู เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้วินัยเชิงบวกในชั้นเรียน และความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำวินัยเชิงบวกมาใช้ในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ และแบบปลายเปิด เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ

2) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง แนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยข้อคำถาม เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู มีลักษณะเป็นคำถามแบบมีโครงสร้าง จำนวน 6 ข้อ

3.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 นำเครื่องมือทั้ง 2 ชุด เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC) รวมถึงตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษาและความถูกต้องของเนื้อหา

3.2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC) มาวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้อง โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่วิเคราะห์ได้ค่ามากกว่า 0.5 (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ค) และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิและประเด็นปรับปรุงแก้ไข

องค์ประกอบ การพิจารณา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	สิ่งที่ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไข
1) เนื้อหา	1.1) ข้อคำถามแต่ละข้อควรมีหนึ่งประเด็น	1.1) ปรับการตั้งคำถามให้แต่ละข้อมีเพียง 1 ประเด็นในแต่ละข้อคำถาม
	1.2) คำถามบางข้อมีความใกล้เคียงและมีความซ้ำซ้อนกัน	1.2) ปรับคำถามให้มีความหมายชัดเจน ไม่มีความใกล้เคียงหรือมีความซ้ำซ้อนกัน
	1.3) หลีกเลี่ยงการใช้คำที่มีความเป็นนามธรรม เช่น รับรู้	1.3) ปรับคำถามให้เป็นเชิงพฤติกรรมโดยการยกตัวอย่างเพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น
	1.4) คำถามทุกข้อควรมีการยกตัวอย่างประกอบเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันของผู้ตอบแบบสอบถาม	1.4) เพิ่มการยกตัวอย่างในคำถามที่ยังไม่ชัดเจนให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น
	1.5) การกำหนดน้ำหนักขององค์ประกอบควรให้มีองค์ประกอบของการจัดการบรรยากาศทางจิตวิทยามากกว่าการจัดการกับปัญหา	1.5) ปรับน้ำหนักขององค์ประกอบโดยเพิ่มคำถามการจัดการบรรยากาศทางจิตวิทยาจำนวน 4 ข้อ

ตารางที่ 5 (ต่อ) ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิและประเด็นปรับปรุงแก้ไข

องค์ประกอบ การพิจารณา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	สิ่งที่ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไข
2) การใช้ภาษา	2.1) ไม่ควรใช้คำกำกวมหรือคำที่ทำให้ผู้ตอบแต่ละคนเข้าใจความหมายของคำไม่ตรงกัน	2.1) ปรับคำให้มีความหมายชัดเจน
	2.2) หลีกเลี่ยงการใช้คำเชื่อมที่ทำให้คำถามขาดเอกภาพ	2.2) ปรับคำถามโดยตัดคำเชื่อม และเรียบเรียงประโยคใหม่ให้มีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว
	2.3) คำถามที่ยกตัวอย่างเป็นคำพูดควรใส่เครื่องหมายอัญประกาศคู่เสมอ	2.3) เพิ่มเครื่องหมายอัญประกาศคู่ในคำถามที่มีการยกตัวอย่างเป็นคำพูด

3.2.3 กำหนดโครงสร้างเนื้อหาและน้ำหนักความสำคัญของแบบสอบถาม โดยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 โครงสร้างเนื้อหาและน้ำหนักความสำคัญของแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

เนื้อหา	น้ำหนัก (%)	จำนวน (ข้อ)	ข้อ
1. การจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา	(54)	(27)	
1.1 บุคลิกภาพ	12	6	1,2,3,4,5,6
1.2 การจัดการชั้นเรียน			
1.2.1 การเข้าใจธรรมชาติของเด็ก	12	6	7,8,9,10,11,12
1.2.2 การสร้างการมีส่วนร่วม	16	8	13,14,15,16,17,18,19,20
1.3 การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก	14	7	21,22,23,24,26,26,27
2. การจัดการกับปัญหา	(46)	(23)	
2.1 การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก	10	5	28,29,30, 31,32
2.2 การใช้วิธีการเชิงบวก			
2.2.1 การแก้ปัญหาทางบวก	12	6	33,34,35,36,37,38
2.2.2 การเสริมแรงทางบวก	12	6	39,40,41,42,43,44
2.2.3 การสร้างแรงจูงใจ	12	6	45,46,47,48,48,50
รวม	100	50	

3.3 การทดลองนำร่องเครื่องมือ

3.3.1 นำเครื่องมือที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขไปทดลองนำร่องกับครู จำนวน 40 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยในการทดลองนำร่องใช้เครื่องมือผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยด้วยตนเอง ใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูล 2 สัปดาห์ แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยโปรแกรม SPSS for Windows โดยใช้สูตร Cronbach (1970) ประเมินค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient - α) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .939 และผลจากการดำเนินการทดลองนำร่องใช้แบบสอบถามกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 40 คน พบว่า ครูส่วนใหญ่สามารถตอบแบบสอบถามได้อย่างเข้าใจ

3.3.2 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

4.1.1 ส่งจดหมายขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1.2 ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ในวันที่ 27 พฤศจิกายน 2555 โดยมีการสอดซองติดแสตมป์พร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ และให้ทางโรงเรียนส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ จำนวน 500 ฉบับ ในวันที่ 21 ธันวาคม 2555 ได้แบบสอบถามคืนกลับมาจำนวน 419 ฉบับ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล พบว่า แบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ 4 ฉบับ ดังนั้น จึงเหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 415 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83 โดยจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการเก็บรวบรวมจะต้องได้รับกลับคืนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของแบบสอบถามที่จัดส่งทั้งหมด จึงจะเป็นข้อมูลที่เพียงพอและน่าเชื่อถือที่จะนำมาวิเคราะห์สรุปผลการวิจัย (บุญธรรม จิตอนันต์, 2546)

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

4.2.1 ส่งจดหมายขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และส่งผลการวิจัยเชิงสำรวจจากแบบสอบถามความต้องการจำเป็นที่ได้ทำการวิเคราะห์ถึงผู้เชี่ยวชาญด้านวินัยเชิงบวก จำนวน 8 ท่าน

4.2.2 ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อผู้เชี่ยวชาญด้านวินัยเชิงบวกทั้ง 8 ท่าน เพื่อขออนุญาตนัดหมายวันเวลาในการสัมภาษณ์รายบุคคล เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู

4.2.3 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสรุปผล การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาลโดยภาพรวม ได้แก่ การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครูในเรื่องที่ต้องการได้รับการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล ตามลำดับ เพื่อสร้างความเข้าใจให้ผู้เชี่ยวชาญสามารถให้แนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกของครูได้ถูกต้อง ตรงประเด็น

4.2.4 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเองตามข้อคำถามจากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู โดยใช้วิธีการบันทึก เทป และการจดประเด็นสำคัญของแต่ละแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู โดยใช้ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ 40-50 นาที

4.2.5 ผู้วิจัยถอดเทปเสียงคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแบบคำต่อคำ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5 การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยมีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

5.1 แบบสอบถามครู ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5.1.2 ความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล วิเคราะห์โดยหาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูที่ควรปฏิบัติแต่ละด้าน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูที่ปฏิบัติในปัจจุบันและที่ควรปฏิบัติ โดยการทดสอบค่าที (t-test) ด้วยวิธีการเปรียบเทียบรายคู่

เกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยในการใช้วินัยเชิงบวกของครู เป็นดังต่อไปนี้

4.50 – 5.00 หมายถึงความว่า การใช้วินัยเชิงบวกของครูอยู่ในระดับสูงมาก

3.50 – 4.49 หมายถึงความว่า การใช้วินัยเชิงบวกของครูอยู่ในระดับสูง

2.50 – 3.49 หมายความว่า การใช้วินัยเชิงบวกของครูอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายความว่า การใช้วินัยเชิงบวกของครูอยู่ในระดับต่ำ

1.00 – 1.49 หมายความว่า การใช้วินัยเชิงบวกของครูอยู่ในระดับต่ำมาก

5.1.3 การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็ก
วัยอนุบาล วิเคราะห์โดยใช้วิธี Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) แล้วนำมาจัดลำดับ
ความต้องการจำเป็นโดยเรียงดัชนีจากมากไปหาน้อย ดัชนีที่มีค่ามาก แปลว่ามีความต้องการ
จำเป็นในการพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อย

5.1.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกของครู
วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง
ประกอบความเรียง

5.2 แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์โดยการสรุปเนื้อหา จัดหมวดหมู่ นำข้อมูลมา
แจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นของคุณในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของคุณ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของคุณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้

2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกในสภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวังและการทดสอบค่าที (t-test)

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคุณ

ตอนที่ 3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของคุณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับคุณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของคุณ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่สอนระดับชั้นอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ ข้อมูลทั่วไปของคุณ ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา วุฒิการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ประการณการทำงานในการสอนระดับอนุบาล ประสบการณ์เกี่ยวกับวินัยเชิงบวก นำเสนอในตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละของคุณ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

รายการ	จำนวน (n=415)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	8	1.93
หญิง	407	98.07
2. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	13	3.13
25-35 ปี	92	22.17
36-45 ปี	102	24.58
46-55 ปี	151	36.39
56 ปีขึ้นไป	71	17.11
3. ศาสนา		
พุทธ	377	90.84
อิสลาม	38	9.16
4. วุฒิการศึกษา		
อนุปริญญาตรี	6	1.4
ปริญญาตรี	376	90.60
ปริญญาโท	32	7.74
อื่นๆ	1	0.21
5. สาขาวิชา		
ปฐมวัยหรืออนุบาลศึกษา	217	52.29
ประถมศึกษา	98	23.61
บริหารการศึกษา	16	3.86
คหกรรมศาสตร์	13	3.13
ภาษาไทย	12	2.89
การพัฒนาชุมชน	8	1.93

ตารางที่ 7 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

รายการ	จำนวน (n=415)	ร้อยละ
สุขศึกษา	7	1.69
สังคมศึกษา	7	1.69
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	5	1.21
นาฏศิลป์	5	1.21
พัฒนาการเด็กและครอบครัว	4	0.96
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	3	0.72
การวัดและประเมินผลการศึกษา	3	0.72
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร	3	0.72
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	2	0.48
จิตวิทยาและการแนะแนว	2	0.48
ประชาสัมพันธ์	2	0.48
รัฐศาสตร์บริหารรัฐกิจ	2	0.48
การศึกษานอกระบบ	2	0.48
ประวัติศาสตร์	1	0.24
มัธยมศึกษา	1	0.24
บรรณารักษศาสตร์	1	0.24
การสหกรณ์	1	0.24
6. ประสบการณ์สอนระดับอนุบาล		
ต่ำกว่า 3 ปี	55	13.25
3 – 6 ปี	74	17.83
7 – 10 ปี	74	17.83
มากกว่า 10 ปี	212	51.08
7. ระดับชั้นที่สอน		
อนุบาล 1 (อายุ 4 - 5 ปี)	192	46.27
อนุบาล 2 (อายุ 5 – 6 ปี)	201	48.43
คละอายุ	22	5.30
8. จำนวนเด็กในชั้นเรียน		
1 – 10 คน	7	1.69
11 – 20 คน	46	11.08
21 – 30 คน	213	51.33
31 – 40 คน	112	26.98
41 – 50 คน	34	8.19
มากกว่า 50 คน	3	0.72

ตารางที่ 7 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

รายการ	จำนวน (n=415)	ร้อยละ
9. เคยได้ยินคำว่า “วินัยเชิงบวก” หรือไม่		
เคย	383	92.29
ไม่เคย	32	7.71
10. เคยได้รับความรู้หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับ “วินัยเชิงบวก” หรือไม่		
เคย	205	49.40
ไม่เคย	210	50.60

ตารางที่ 7 พบว่า ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 98.07 มีอายุระหว่าง 46 – 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.39 นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 90.84 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 90.60 โดยจบสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรืออนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 52.29 มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.08 ส่วนใหญ่เป็นครูประจำชั้นอนุบาลชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 48.43 มีนักเรียนในความดูแลจำนวน 21 – 30 คน คิดเป็นร้อยละ 51.33 ครูส่วนใหญ่เคยได้ยินคำว่า “วินัยเชิงบวก” คิดเป็นร้อยละ 92.29 และไม่เคยได้ยินคำว่า “วินัยเชิงบวก” คิดเป็นร้อยละ 7.71 นอกจากนี้ ครูส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับความรู้หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับ “วินัยเชิงบวก” คิดเป็นร้อยละ 50.60 โดยครูที่เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับวินัยเชิงบวก คิดเป็นร้อยละ 49.40

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการประเมินความต้องการจำเป็นและการจัดลำดับ
ความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูสภาพที่เป็นจริง สภาพ ที่คาดหวัง และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิเคราะห์สภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวัง และการทดสอบค่าที (t-test) ในการใช้
วินัยเชิงบวกของครูใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา
และด้านการจัดการปัญหา นำเสนอในตารางที่ 8 ดังนี้

ตารางที่ 8 ภาพรวมค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวัง และการทดสอบค่าที (t-test)

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพ ที่ปฏิบัติจริง			สภาพ ที่คาดหวัง			t-test
	\bar{x}	ระดับ	S.D.	\bar{x}	ระดับ	S.D.	
1. ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา	4.15	สูง	0.71	4.78	สูงมาก	0.49	29.73*
2. ด้านการจัดการกับปัญหา	4.13	สูง	0.73	4.76	สูงมาก	0.48	27.34*
รวม	4.14	สูง	0.72	4.77	สูงมาก	0.49	29.89*

*p < .05

ตารางที่ 8 พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 4.14$) ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับสูงมาก ($\bar{x} = 4.77$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยามีค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 4.15$) ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับสูงมาก ($\bar{x} = 4.78$) และด้านการจัดการกับปัญหามีค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 4.13$) ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับสูงมาก ($\bar{x} = 4.76$) จากการทดสอบค่าที พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในทุกด้านความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ครูมีความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกทุกด้าน

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวัง และการทดสอบค่าที (t-test) จำแนกรายด้าน

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพ ที่ปฏิบัติจริง			สภาพ ที่คาดหวัง			t-test
	\bar{x}	ระดับ	S.D.	\bar{x}	ระดับ	S.D.	
1. การจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา							
1.1 บุคลิกภาพ	4.07	สูง	0.70	4.80	สูงมาก	0.46	30.74*
1.2 การจัดการชั้นเรียน	4.09	สูง	0.75	4.76	สูงมาก	0.53	27.99*
1.3 การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ครูกับเด็ก	4.33	สูง	0.66	4.83	สูงมาก	0.44	20.78*
2. การจัดการกับปัญหา							
2.1 การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก	3.95	สูง	0.75	4.73	สูงมาก	0.57	27.80*
2.2 การใช้วิธีการเชิงบวก	4.17	สูง	0.72	4.77	สูงมาก	0.46	25.16*

*p < .05

ตารางที่ 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่ปฏิบัติจริง อยู่ในระดับสูง โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนที่สูงที่สุด คือ ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา เรื่อง การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก ($\bar{x} = 4.33$) และที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำสุด คือ ด้าน การจัดการกับปัญหา เรื่อง การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก ($\bar{x} = 3.95$)

ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับสูง มากโดยค่าเฉลี่ยของคะแนนที่สูงที่สุด คือ ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา เรื่อง การสร้าง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก ($\bar{x} = 4.83$) และที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำสุด คือ ด้านการจัดการ กับปัญหา เรื่อง การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก ($\bar{x} = 4.73$)

การทดสอบค่าที่ตามประเด็นย่อย พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวก ของครูทั้งสองสภาพในทุกประเด็นย่อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ครูมีความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกทุกประเด็นย่อย

2.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัย เชิงบวกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ นำเสนอในตารางที่ 10 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

รายการ	จำนวน (n=415)	ร้อยละ
ปัญหาที่ท่านพบในการใช้วินัยเชิงบวกในชั้นเรียน		
1. ไม่สามารถนำวินัยเชิงบวกมาใช้ได้บ่อยครั้ง เพราะไม่สามารถ ใจเย็นกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กได้	102	24.57
2. การใช้วิธีการเชิงบวกต้องใช้เวลานานจึงจะเห็นผล	234	56.39
3. การใช้วิธีการเชิงบวกไม่สามารถใช้กับเด็กจำนวนมากได้	133	32.05
4. ผู้ปกครองไม่เข้าใจวิธีการใช้วินัยเชิงบวกทำให้การดูแลเด็ก ระหว่างโรงเรียนกับบ้านไม่สัมพันธ์	235	56.63
5. ไม่มีความรู้ในการใช้วินัยเชิงบวกที่เหมาะสมกับพฤติกรรม ของเด็กแต่ละประเภท	104	25.06
6. อื่นๆ		
ไม่สามารถนำวินัยเชิงบวกมาใช้ได้ทุกสถานการณ์	4	0.96
ความคิดเห็นในการนำวินัยเชิงบวกมาใช้ในชั้นเรียน		
1. วินัยเชิงบวกเป็นวิธีการที่ดีที่เหมาะกับเด็กมากกว่าวินัยเชิงลบ	295	71.08
2. วินัยเชิงบวกเป็นวิธีการที่ทำให้เด็กมีความสุขและชั้นเรียนสงบ	267	64.34

ตารางที่ 10 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

รายการ	จำนวน (n=415)	ร้อยละ
3. วินัยเชิงบวกเป็นวิธีการที่ทำให้ครูกับเด็กมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันมากขึ้น	323	77.83
4. วินัยเชิงบวกเป็นวิธีการที่ต้อใจเย็นและอดทนต่อความรู้สึกของครูและเด็กอย่างมาก	203	48.92
5. การพยายามเพ่งมองแต่พฤติกรรมที่ดีของเด็กมากกว่าการเพ่งมองพฤติกรรมที่ไม่ดีของเด็ก	76	18.31
6. การใช้วินัยเชิงบวกจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อเด็ก เมื่อครูและผู้ปกครองทำงานประสานกัน	293	70.60
7. ควรให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับวิธีการใช้วินัยเชิงบวกในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ	272	65.54
8. อื่นๆ		
ควรให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการใช้วินัยเชิงบวก	4	0.96
การใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กบ่อยครั้งที่ทำให้เด็กไม่เคารพครู พุดเล่นกับครูมากเกินไป	6	1.45

ตารางที่ 10 พบว่า ปัญหาที่ครูพบมากที่สุดในการใช้วินัยเชิงบวกในชั้นเรียน ได้แก่ ผู้ปกครองไม่เข้าใจวิธีการใช้วินัยเชิงบวกทำให้การดูแลเด็กระหว่างโรงเรียนกับบ้านไม่สัมพันธ์กัน คิดเป็นร้อยละ 56.63 รองลงมา ได้แก่ การใช้วิธีการเชิงบวกต้องใช้ระยะเวลาานจึงจะเห็นผล คิดเป็นร้อยละ

นอกจากนั้น ครูมีความคิดเห็นในการนำวินัยเชิงบวกมาใช้ในชั้นเรียนมากที่สุด คือ วินัยเชิงบวกเป็นวิธีการที่ทำให้ครูกับเด็กมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 77.83 รองลงมา ได้แก่ วินัยเชิงบวกเป็นวิธีการที่ดีที่เหมาะสมกับเด็กมากกว่าวินัยเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ 71.08

**ตอนที่ 3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้**

ผู้วิจัยนำเสนอผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู ดังนี้

ตารางที่ 11 การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพ ที่ปฏิบัติ จริง (D)	สภาพ ที่คาดหวัง (I)	ความต้องการจำเป็น		
			(I - D)	$PNI_{Modified}$ (I - D) / D	ลำดับ
2. การจัดการกับปัญหา	4.13	4.76	0.64	0.16	(1)
2.1 การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก	3.95	4.73	0.78	0.20	1
2.2 การใช้วิธีการเชิงบวก	4.17	4.77	0.60	0.14	2
1. การจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา	4.15	4.78	0.63	0.15	(2)
1.1 บุคลิกภาพ	4.07	4.80	0.72	0.18	1
1.2 การจัดการชั้นเรียน	4.09	4.76	0.66	0.16	2
1.3 การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก	4.33	4.83	0.49	0.11	3

ตารางที่ 11 พบว่า ครูมีความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกทุกด้าน โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง 0.15-0.16 เมื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 1 คือ ด้านการจัดการกับปัญหา ($PNI_{Modified} = 0.16$) ลำดับที่ 2 คือ ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา ($PNI_{Modified} = 0.15$)

เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยในแต่ละด้าน พบว่า ในด้านการจัดการกับปัญหา ลำดับที่ 1 คือ การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก ($PNI_{Modified} = 0.20$) ลำดับที่ 2 คือ การใช้วิธีการเชิงบวก ($PNI_{Modified} = 0.14$) และด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา ลำดับที่ 1 คือ เรื่อง บุคลิกภาพ ($PNI_{Modified} = 0.18$) ลำดับที่ 2 คือ การจัดการชั้นเรียน ($PNI_{Modified} = 0.16$) และลำดับที่ 3 คือ การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก ($PNI_{Modified} = 0.11$)

**ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้**

การวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู เขตพื้นที่ภาคใต้ จากข้อมูลสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน พบว่า ครูภาคใต้มีวิธีการพูดที่แตกต่างจากท้องถิ่นอื่นมีลักษณะเฉพาะที่อาจส่งผลกระทบต่อการใช้วินัยเชิงบวก โดยผู้วิจัยสรุปแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู เขตพื้นที่ภาคใต้ จำแนกตามด้าน เป็นดังนี้

1. ด้านการจัดการกับปัญหา

ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครูจำแนกเป็น 2 บทบาท ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารและบทบาทของครู ดังนี้

1.1 บทบาทของผู้บริหาร

ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนศักยภาพการทำงาน ด้านวินัยเชิงบวกให้กับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยบทบาทผู้บริหารที่ผู้เชี่ยวชาญด้านวินัยเชิงบวกเห็นพ้องต้องกัน เพื่อให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ สามารถสอน แนะนำ และวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็กได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม มากที่สุด คือ การจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้วินัยเชิงบวกของครู (5คน) รองลงมา การประเมินและติดตามการใช้วินัยเชิงบวกอย่างใกล้ชิด (4คน) การสร้างแหล่งเรียนรู้และกลุ่มเรียนรู้ในโรงเรียน (3คน) การเสริมแรงทางบวกแก่ครู (3คน) การจัดสรรภาระงานครูให้เหมาะสม (2คน) การสร้างระบบชี้แนะและพี่เลี้ยง (2คน) และการกำหนดนโยบายการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กอนุบาล (1คน) โดยมีตัวอย่างบทบาทของผู้บริหารจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านวินัยเชิงบวกที่สนับสนุนความคิดเห็นดังกล่าวเบื้องต้น ดังนี้

1) การจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้วินัยเชิงบวกของครู ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้วินัยเชิงบวกของครู โดยการจัดสรรงบประมาณให้กับครูนำไปพัฒนาความรู้ ความสามารถในการจัดการพฤติกรรมเด็ก และ การใช้วิธีการเชิงบวกของตนเอง เพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยเชิงบวกอย่างถ่องแท้ สามารถวางแผนการจัดการพฤติกรรมเด็ก และใช้วิธีการเชิงบวกกับเด็กแต่ละบุคคลได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ได้แก่ การจัดส่งครูไปอบรม สัมมนาตามสถานที่หรือหน่วยงานที่จัดการอบรมเกี่ยวกับวินัยเชิงบวก นอกจากนั้น ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณให้กับครูเพื่อถ่ายทอด และสร้างความร่วมมือในการใช้วินัยเชิงบวกกับผู้ปกครอง ได้แก่ การจัดกิจกรรมสัมพันธะหว่างบ้านกับโรงเรียน การจัดอบรมหรือการจัดทำเอกสารให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้วินัยเชิงบวกให้ผู้ปกครองรับทราบ ด้วยผู้ปกครองมีบทบาทในการเลี้ยงดูเด็ก ดังนั้น หากผู้บริหารต้องการให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกระหว่างบ้านกับโรงเรียนมีความเชื่อมต่อกัน ผู้บริหารต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของคุณในการพัฒนาความรู้ และสร้างความเข้าใจในการใช้วินัยเชิงบวกกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ

“...ผู้บริหารควรจัดงบประมาณเกี่ยวกับค่าเดินทาง ค่าอบรม
สื่อที่ต้องใช้ให้กับครูในการส่งครูไปอบรมเพื่อสนับสนุนและส่งเสริม
การทำงานของคุณให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 1)

“...ผู้บริหารควรมีการให้ครูได้เข้ารับการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับวินัยเชิงบวกตามสถานที่ต่างๆ ที่จัดขึ้น และควรจัดสรรงบประมาณให้ครูจัดประชุม หรือปฐมนิเทศกับผู้ปกครอง จัดการอบรม และจัดทำเอกสารเกี่ยวกับความรู้ด้านวินัยเชิงบวกให้กับผู้ปกครอง เพื่อสร้างความรู้จักระหว่างครูกับผู้ปกครอง เพื่อการประสานงาน และการเชื่อมต่อการทำงานเกี่ยวกับวินัยเชิงบวก ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ทำให้เกิดการวางแผนการจัดการพฤติกรรมของเด็กอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 4)

“...ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณให้กับครูในการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับวินัยเชิงบวก เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้วินัยเชิงบวก และควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดการอบรมให้ความรู้ เรื่องการจัดการพฤติกรรมเด็กให้แก่ผู้ปกครอง เพื่อความเข้าใจและการตระหนักในการใช้วินัยเชิงบวก...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 2)

2) การประเมินผลและติดตามการใช้วินัยเชิงบวกอย่างใกล้ชิด

ผู้บริหารควรจัดให้มีการประเมินผลและติดตามการใช้วินัยเชิงบวกของคุณอย่างใกล้ชิด ทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษา ได้แก่ เพื่อนครู ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายอนุบาล นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ เพื่อมาติดตามและตรวจสอบการดำเนินงาน การจัดการเรียนการสอนของคุณหลังจากที่ได้เข้ารับการอบรม สัมมนา ดูงานหรือการนิเทศ โดยสิ่งที่ได้จากการประเมินผลและติดตามทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษาล้วนเป็นข้อมูลสำคัญที่ช่วยให้คุณได้พัฒนาตนเอง เช่น โอกาสได้รับคำแนะนำ คำชี้แนะเกี่ยวกับวิธีการหรือแนวทางการจัดการเรียนการสอน การแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อเด็กหรือการจัดการพฤติกรรมเด็กอย่างถูกต้อง ตามวิธีการของวินัยเชิงบวก ช่วยให้คุณมีแรงผลักดันและมีพลังในการทำงานมากขึ้น เพราะคุณจะได้รับคำแนะนำ ข้อความรู้สู่การปฏิบัติจากบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญในการใช้วินัยเชิงบวกอย่างแท้จริง สามารถที่จะแก้ไข พัฒนาความสามารถการใช้วินัยเชิงบวกของคุณได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมต่อไป

“...จัดให้ครูมีกรณีศึกษาซึ่งกันและกัน นวัตกรรม เพื่อดูเทคนิคการใช้วินัยเชิงบวกของคุณซึ่งกันและกัน...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 4)

“...ภายในโรงเรียน สามารถมีระบบติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของครู ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การเขียน แผนการสอน การประพจน์ ปฏิบัติต่อเด็ก หลังจากได้รับการอบรม โดยอาจจะเป็นผู้บริหาร หรือคนที่ได้รับมอบหมายให้ติดตาม ตรวจสอบ ซึ่งต้องเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับข้อความรู้นั้น ด้วย และควรจัดให้เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ ภาคใต้ จัดส่งหน่วยงานจากภายนอก ได้แก่ นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ เข้ามาในเขต ติดตามและตรวจสอบการทำงาน เกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกของครูหลังจากที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับ ข้อความรู้อื่นๆ เพื่อให้ครูได้มีการปรับปรุง พัฒนาให้ดีขึ้น และ ก่อให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติมากยิ่งขึ้นเมื่อได้รับการติดตาม ...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 3)

“...ผู้บริหารคือหนึ่งในผู้หนึ่งที่สำคัญของโรงเรียน จึงจำเป็น ที่ต้องนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการทำงานของครูทั้งในเรื่องการจัดการ กับปัญหาพฤติกรรมเด็ก การเขียนแผนดำเนินการพัฒนาพฤติกรรม เด็ก และวิธีการที่นำมาใช้กับเด็ก...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 4)

3) การสร้างแหล่งเรียนรู้และกลุ่มเรียนรู้ในโรงเรียน

ผู้บริหารควรสร้างแหล่งเรียนรู้ และกลุ่มเรียนรู้ในโรงเรียน เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการ เทคนิคในการจัดการพฤติกรรมเด็กหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มี การนำวินัยเชิงบวกไปใช้ รวมทั้งการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาเด็กอนุบาล โดยการสนับสนุน ให้ครูได้จัดกลุ่มสนทนา แลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวก ระหว่างกัน นอกจากนี้ ผู้บริหารควรจัดให้มีห้องสมุดของครู ที่รวบรวมเกี่ยวกับข้อมูล เอกสาร หนังสือ วิดีทัศน์หรือสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวินัยเชิงบวก เพื่อให้ครูสามารถศึกษา ค้นคว้าเพิ่มพูน ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยเชิงบวกอย่างถ่องแท้ สามารถวางแผนการจัดการพฤติกรรมเด็ก และใช้วิธีการเชิงบวกกับเด็กแต่ละบุคคลได้อย่างถูกต้อง ทั้งยังสามารถนำมาเป็นต้นแบบ การพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม สิ่งเหล่านี้จะทำให้ครูเกิดความเชื่อมั่น และมั่นใจในวิธีการ เชิงบวก ทั้งยังช่วยลดประกายความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ การดูแลเด็กมากขึ้น

“...ผู้บริหารควรให้คุณได้แลกเปลี่ยนวิธีการจัดการพฤติกรรมเด็กสมาธิสั้น เช่น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน การพูดคุยเกี่ยวกับการจัดการกับปัญหาที่นำไปใช้แล้วได้ผล...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาคุณคนที่ 1)

“...ผู้บริหารควรให้คุณเห็นตัวอย่างจากวิธีการเชิงบวกที่ใช้กับเด็กแล้วได้ผล อาจจะเป็นจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จากประสบการณ์ตรงของคุณท่านอื่น สิ่งเหล่านี้จะทำให้คุณเชื่อมั่นในวิธีการเชิงบวกและสามารถเปลี่ยนแปลงความคิด และวิธีการในการจัดการพฤติกรรมเด็กได้อย่างเหมาะสม...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาคุณคนที่ 3)

“...ผู้บริหารควรให้คุณได้พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกร่วมกัน”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาคุณคนที่ 4)

4) การเสริมแรงทางบวกให้กับครู

ผู้บริหารควรหมั่นเสริมแรงทางบวกให้กับครูที่ใช้วินัยเชิงบวก ด้วยวิธีการกล่าวคำชมเชย หรือการให้รางวัล ได้แก่ เกียรติบัตร การเลื่อนตำแหน่ง เพื่อกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจให้ครูในการดำเนินงานเกี่ยวกับวินัยเชิงบวก นอกจากนี้ ควรมีการสนับสนุนให้ครูที่ใช้วินัยเชิงบวกเผยแพร่ความรู้ให้กับเพื่อนครู เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างแพร่หลาย

“...ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนและให้ความสำคัญต่อการใช้วิธีการเชิงบวก เช่น การให้กำลังใจ การชมเชย การนำสิ่งที่ครูได้ทำไปนำเสนอหรือบอกต่อให้กับครูท่านๆ อื่น สิ่งเหล่านี้ทำให้คุณเห็นว่าวินัยเชิงบวกเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ แม้จะต้องใช้ความอดทนแต่ได้รับการยอมรับซึ่งก็คุ้มค่า...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 1)

“...ผู้บริหารควรกระตุ้นให้คุณเห็นว่าการทำงานเกี่ยวกับวินัยเชิงบวกจะมีความสำคัญ จะมีประโยชน์กับตัวครูอย่างไร ถ้าครูรู้ว่าทำแล้วจะดีกับตัวเองอย่างไร เป็นแรงจูงใจให้ครูทำ เช่น เอาไปทำเป็นผลงานได้ ผู้บริหารสามารถขอเสนอชื่อในการเลื่อนตำแหน่งหากครูคนใดมีการปฏิบัติตนที่เหมาะสม มีผลที่ดีจากการนำวินัยเชิงบวกไปปฏิบัติกับเด็ก และสามารถเป็นแบบอย่างของการปฏิบัติตนในความเป็นครูที่ดีได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยเป็นแรงผลักดันหรือแรงเสริมทางบวกให้กับครูในการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงาน...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาคุณคนที่ 4)

5) การจัดสรรภาระงานครูให้เหมาะสม

ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูให้น้อยลง เพื่อให้ครูได้มีเวลาในการจัดการชั้นเรียนและดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากการใช้วินัยเชิงบวกจำเป็นต้องใช้เวลาในการดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด และเป็นวิธีการที่ต้องคอยเน้นย้ำเพื่อปรับพฤติกรรมของเด็กสม่ำเสมอ ดังนั้น หากครูมีภาระงานมากเกินไปอาจทำให้ไม่มีเวลาในการใส่ใจต่อพฤติกรรมเด็กแต่ละบุคคลอย่างเหมาะสม

“...ผู้บริหารควรจัดสรรภาระงานให้ครูไม่มากจนเกินไป โดยควรจัดสรรภาระงานให้เหมาะสมกับเวลา และเงินเดือนที่ครูได้รับ เพื่อให้ครูมีกำลังใจการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กต่อไป...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 1)

“...ผู้บริหารควรลดภาระงานของครูให้น้อยลง และควรรับเด็กให้พอดีกับจำนวนครู เพราะการใช้วินัยเชิงบวกในบางครั้งจำเป็นต้องใช้ความใกล้ชิด และความต่อเนื่องของวิธีการ การที่มีเด็กมากเกินไปทำให้บางครั้งครูไม่สามารถดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึง และไม่สามารถที่จะจัดการชั้นเรียนโดยใช้วินัยเชิงบวกได้อย่างเต็มที่...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 4)

6) การสร้างระบบชี้แนะและพี่เลี้ยง

ผู้บริหารควรประสานงานหรือขอความร่วมมือจากนักวิชาการหรือศึกษานิเทศก์มาคอยดูแล และแนะนำข้อความรู้ทางวิชาการสู่การปฏิบัติให้กับครู โดยให้นักวิชาการหรือศึกษานิเทศก์มาเป็นพี่เลี้ยงเพื่อดูแลการจัดการเรียนการสอน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการพฤติกรรมเด็ก พฤติกรรมของครูที่ดีที่ควรปฏิบัติต่อเด็ก ให้นักวิชาการหรือศึกษานิเทศก์ชี้แนะหรือบอกเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวก หรือให้ช่วยจัดหาสื่อวีดิทัศน์หรือสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีการนำเสนอการปฏิบัติและการใช้วินัยเชิงบวกที่เหมาะสม เพื่อการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎี ข้อความรู้ที่ครูอาจยังไม่สามารถนำไปปฏิบัติใช้กับเด็กได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทั้งยังช่วยจุดประกายความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การดูแลเด็กของครูให้สามารถวางแผนการจัดการพฤติกรรมเด็ก และใช้วิธีการเชิงบวกกับเด็กแต่ละบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

“...ผู้บริหารควรให้ศึกษานิเทศก์มาบอกเล่าประสบการณ์ที่นำวินัยเชิงบวกไปใช้กับเด็กแล้วได้ผล และให้มาคอยดูแล การทำงานการจัดการเรียนการสอนของครู เปรียบเสมือนเป็นพี่เลี้ยง เพื่อให้ครูได้มีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ได้รับคำชี้แนะที่ถูกต้องและสามารถปรับปรุง พัฒนาการทำงานของตนให้ดีขึ้น...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 3)

“...ผู้บริหารควรขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์หรือนักวิชาการให้เข้าไปคุยกับครูในชั้นเรียน เพื่อให้ช่วยแนะนำหรือหาเรื่องที่เกิดขึ้นจริงที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวก โดยนำเสนอวิธีการที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ให้แก่ครูแต่ละคน ถ้าคนไหนชอบดูก็ทำเอกสารการอบรม เอกสารข้อความรู้หรือเอาคลิปที่เกี่ยวข้องกับการใช้วินัยเชิงบวกให้ดู หรือหากครูชอบฟังก็ไปนั่งพูดคุย ไม้กับเขาไปเกี่ยวกับวิธีการเชิงบวกที่เคยใช้แล้วได้ผล ซึ่งวิธีการนำเสนอก็จะต่างกัน คนไหนชอบลงมือทำก็จัดเป็นเหมือนทำวิจัยในชั้นเรียน ชวนเค้าทำไปเลยเพื่อให้เห็นผลจริง”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 4)

7) การกำหนดนโยบายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กอนุบาล

ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติ การเรียนรู้ของเด็กอนุบาล โดยคำนึงถึงเด็กแต่ละวัย ได้แก่ ความสามารถ ความสนใจ พัฒนาการ ระยะเวลาที่เหมาะสมในการเรียนรู้ สาระที่ควรเรียนรู้ และผู้บริหารต้องกำกับติดตามให้ครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน รวมทั้งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของครูที่สามารถส่งผลต่อพฤติกรรม การเรียนรู้ของเด็ก เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้บรรลุตามเป้าหมายพฤติกรรม และการเรียนรู้ที่โรงเรียน/หลักสูตรกำหนด

“...ผู้บริหารควรจัดหลักสูตรเกี่ยวกับการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสม ไม่ควรให้เด็กได้เรียนมากเกินไป เพราะจะทำให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับครูน้อยเกินไป ทำให้ครูไม่มีเวลาในการพัฒนาพฤติกรรมเด็กอย่างเหมาะสม...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 3)

1.2 บทบาทของครู

ครูมีบทบาทสำคัญในการแก้ไข และพัฒนาพฤติกรรมของเด็ก โดยบทบาทครูที่ผู้เชี่ยวชาญด้านวินัยเชิงบวกเห็นพ้องต้องกัน เพื่อให้ครูเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับตัวเด็ก และสามารถใช้นวินัยเชิงบวกกับเด็กแต่ละบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากที่สุด คือ การแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเอง (7คน) และการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง (7คน) รองลงมา คือการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคลก่อนจัดการเรียนการสอน (5คน) การจัดคลังวิธีการ/แนวทางการใช้นวินัยเชิงบวก (2คน) การสะท้อนการปฏิบัติของตนเองอย่างสม่ำเสมอ (2คน) และการเขียนแผนการจัดประสบการณ์อย่างละเอียด (1คน) โดยมีตัวอย่างบทบาทของครูจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านวินัยเชิงบวกที่สนับสนุนความคิดเห็นดังกล่าวเบื้องต้น ดังนี้

1) การแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเอง

ครูควรมีการพัฒนาความสามารถเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกของตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่ การอ่านหนังสือ ตำราหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การเข้ารับการอบรม สัมมนา การดูงานตามโรงเรียนต้นแบบ เพื่อพัฒนาตนเอง เพิ่มพูนความรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยเชิงบวก โดยความรู้เกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวก แบ่งออกเป็น 3 เรื่อง ได้แก่ (1) ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการและธรรมชาติของเด็ก ประกอบด้วย ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กแต่ละวัย พฤติกรรมของเด็กแต่ละวัย ทักษะที่ควรเสริมสร้างให้กับเด็ก และจิตวิทยาเด็ก (2) ความรู้เกี่ยวกับทักษะที่ควรสอนหรือส่งเสริมให้กับเด็ก ประกอบด้วย ทักษะทางอารมณ์ ทักษะทางสังคม เด็ก และ (3) ความรู้เกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวก ประกอบด้วย เทคนิคหรือวิธีการเชิงบวก ครูควรนำวินัยเชิงบวกที่ได้เรียนรู้มาต่อยอดโดยการนำไปปฏิบัติในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ หมั่นทดลองใช้ความรู้เหล่านั้นผ่านประสบการณ์โดยตรงของตน จนเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เช่น การหมั่นสำรวจ สังเกต พฤติกรรมเด็กสม่ำเสมอ การสอบถามเด็กก่อนแก้ไขหรือตัดสินปัญหา การเสริมแรงทางบวก การสร้างแรงจูงใจ

“...ครูควรใช้วิธีการเชิงบวกกับเด็กอย่างสม่ำเสมอ โดยค่อยๆ เสริมทักษะวินัยเชิงบวกให้กับเด็กไปเรื่อยๆ จนกลายเป็นพฤติกรรมประจำตัวของเด็ก เด็กก็จะรู้สึกรัก และยอมรับ ทำให้เด็กพร้อมที่จะปฏิบัติตามและเชื่อฟังครู...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 1)

“...ครูควรเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก เพราะจะทำให้ครูเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็ก และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับเด็กที่เหมาะสมให้ดีขึ้น และนำข้อความรู้ที่ได้มาฝึกปฏิบัติ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับเด็ก...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 4)

“...ครูต้องนำแนวทางที่ได้รับทั้งจากการฟัง การดู การพูดคุย ไม่ว่าจะจากผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ การอบรม การดูงานและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ มาต่อยอดการปฏิบัติเพื่อจะได้เกิดความเข้าใจในวิธีการว่าสิ่งไหนมาใช้มีความเหมาะสมกับตนเองหรือไม่ อย่างไร และเมื่อนำมาใช้ในแต่ละวิธีก็มีผลดีต่อครูและเด็กอย่างไร เพื่อจะได้เข้าใจและสามารถนำไปใช้กับเด็กได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับพฤติกรรมแต่ละประเภท...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 4)

“...การใช้วินัยเชิงบวกของครูจะเกิดผลที่ดีมากที่สุด ครูต้องฝึกนำไปใช้กับเด็กสม่ำเสมอ เหมือนการฝึกวิทยายุทธ หากต้องการให้เก่ง และเกิดผลต่อการนำไปใช้กับเด็ก ต้องฝึกใช้วินัยเชิงบวกบ่อยๆ จะได้เกิดความสม่ำเสมอในการใช้จนกลายเป็นกิจวัตรของครูที่เหมาะสม...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 4)

2) การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง

ครูควรประสานความร่วมมือในการใช้วินัยเชิงบวกแก่ผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจให้กับผู้ปกครองในการนำบุตรหลานมาให้ครูดูแล และการให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยเชิงบวกแก่ผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการที่ครูปฏิบัติ และสามารถนำวินัยเชิงบวกไปปฏิบัติกับเด็กได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทำให้การดำเนินงานเกี่ยวกับวินัยเชิงบวกระหว่างบ้านกับโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ได้แก่ การพูดคุย การสอบถาม การประชุมพิเศษ การเยี่ยมบ้าน การรายงานความก้าวหน้าของพฤติกรรมเด็กที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงการสังเกตชั้นเรียน การเชิญเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวินัยเชิงบวก การจัดบอร์ดรายงานพฤติกรรมเด็ก

“...ครูควรจัดบอร์ดรายงานความก้าวหน้าหรือความคืบหน้าเกี่ยวกับพฤติกรรมเด็กให้ผู้ปกครองได้รับทราบ เพื่อสร้างความเข้าใจ รายงานผลและสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการใช้วินัยเชิงบวกว่าสามารถทำให้พฤติกรรมเด็กดีขึ้น...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 3)

“...ครูควรสื่อสารผู้ปกครองบ่อยครั้งเกี่ยวกับแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวินัยเชิงบวกและความเชื่อเมื่อนำวินัยเชิงบวกมาใช้เด็กจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีและเหมาะสม เพื่อการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กที่ตรงกัน (facebook, e-mail, website)...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 1)

“...ครูต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ได้แก่ การเยี่ยมบ้านหรือการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม เช่น วิทยากร เพื่อให้ผู้ปกครองได้เรียนรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนของโรงเรียน เพื่อให้เข้าใจมุมมองการทำงานของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการพฤติกรรมเด็ก พฤติกรรมของครูที่ปฏิบัติต่อเด็ก จะทำให้ผู้ปกครองเชื่อมั่น และเข้าใจในวิธีการสอนที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาพฤติกรรมเด็ก และเกิดการเรียนรู้วิธีการเชิงบวกสำหรับการนำไปใช้กับลูกของตนเอง...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 3)

“...จัดให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและ
ประเมินการทำงานของครู เช่น ให้ผู้ปกครองเข้ามาดูการปฏิบัติหน้าที่
ของครูในหนึ่งวันหรือการให้ผู้ปกครองรายงานผลการปฏิบัติงานของ
ครูที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมเด็ก เช่น การสอบถามเด็กเกี่ยวกับวิธีการ
จัดการพฤติกรรมของเด็ก เพื่อนำข้อมูลที่ได้มานำเสนอเมื่อถึงเวลา
ประชุมผู้ปกครอง เป็นการส่งเสริม รายงานผล และสนับสนุนการ
ทำงานวินัยเชิงบวกให้กับครูอย่างดี...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 4)

3) การศึกษาเด็กเป็นรายบุคคลก่อนการจัดการเรียนการสอน

ครูควรมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของเด็กแต่ละบุคคลก่อนการจัดการเรียน
การสอนเพื่อทำความเข้าใจเด็กแต่ละบุคคลเกี่ยวกับความต้องการ ความสนใจ ความสามารถและ
ข้อจำกัดต่างๆ เพื่อครูจะสามารถนำข้อมูลที่ได้มาวางแผน ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละบุคคล และทั้งชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยการศึกษาเด็ก
เป็นรายบุคคล แบ่งออกเป็น 2 เรื่อง ได้แก่ (1) ธรรมชาติของเด็กแต่ละบุคคล ประกอบด้วย
พัฒนาการโรคประจำตัว ข้อจำกัด พฤติกรรมของเด็กแต่ละบุคคล และ (2) การศึกษารูปแบบ
การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง โดยแนวทางในการทำความเข้าใจเด็กเป็นรายบุคคล ได้แก่ การศึกษา
เอกสาร ประวัติของเด็ก สัมภาษณ์รายงานพัฒนาการ การสนทนากับเพื่อนครูที่เคยสอนเด็ก เพื่อนบ้าน
พี่น้อง หรือการเยี่ยมบ้านเด็ก

“...ครูควรพูดคุยกับผู้ปกครองเพื่อศึกษาธรรมชาติของเด็ก
และรูปแบบการเลี้ยงดูของผู้ปกครองแต่ละคน เพื่อจะ
สามารถเสริมสร้างประสบการณ์ให้กับเด็กได้อย่างเหมาะสม...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 1)

“...ครูควรมีการศึกษาลักษณะธรรมชาติเฉพาะตัวของ
เด็กแต่ละคน เช่น ข้อจำกัด โรคประจำตัว จากการพูดคุยกับ
ผู้ปกครอง เอกสารประวัติของเด็ก เพื่อจะทำให้ครูสามารถจัด
ประสบการณ์และเข้าใจพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกมาได้อย่าง
ถูกต้อง...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 1)

“...ครูจะรู้และเข้าใจเด็กได้จากการเยี่ยมบ้าน พูดคุยกับ
ผู้ปกครอง พี่น้อง เพื่อนบ้าน ครูระดับชั้นอื่นๆ ที่เด็กเคยเรียนมาก่อน
จะทำให้รู้รูปแบบการเลี้ยงดู และเข้าใจพฤติกรรมของเด็กที่เกิดขึ้น...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 3)

“...คุณต้องรู้จักเด็กเป็นรายบุคคลอยู่แล้ว แต่หากต้องการทำให้เป็นหลักฐาน มีลายลักษณ์อักษรเพื่อนำมาทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมเด็กก็อาจจะเป็นในเชิงทำเอกสารเลย เช่น บันทึกเป็นพฤติกรรมของแต่ละคน โดยในการจัดทำเอกสารควรจัดทำต้นทอมหรือปลายทอมสอง ซึ่งควรทำควบคู่ไปกับการทำความรู้จักเด็ก ดังนั้น การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับประวัติ ภูมิหลังของครอบครัวต้องให้เวลากับครูในการเก็บข้อมูล ได้แก่ การเยี่ยมบ้าน เป็น 1 ในวิธีที่ทำให้รู้จักเด็ก ทอมละ 2 ครั้งครู แต่ครูบางคนไม่สามารถไปเยี่ยมบ้านเด็กได้ ด้วยเหตุผลส่วนตัว แต่ครูก็ต้องมีวิธีอื่นที่ทำให้รู้จักเด็ก ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับวิธีการของครูว่าจะมีวิธีไหนที่ทำให้รู้ปัญหาเด็ก และรู้จักเด็ก นอกจากการเยี่ยมบ้านก็แล้วแต่ครู”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 4)

4) การจัดทำคลังวิธีการ/แนวทางการใช้วินัยเชิงบวก

ครูต้องจัดทำคลังวิธีการ/แนวทางการใช้วินัยเชิงบวก เพราะการใช้วินัยเชิงบวกในแต่ละสถานการณ์ไม่มีสูตรตายตัวที่แน่นอน และพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกมักเกิดขึ้นฉับพลันทันที ทำให้ไม่มีเวลาในการวิเคราะห์หาแนวทางการแก้ปัญหา ได้แก่ การจัดทำคลังวิธีการหรือแนวทางการใช้วินัยเชิงบวกกับพฤติกรรมเด็กแต่ละประเภท และการจัดทำสมุดสถิติบันทึกปัญหาพฤติกรรมของเด็กแต่ละประเภทพร้อมแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสม ดังนั้น ครูจึงจำเป็นต้องมีคลังวิธีการเชิงบวก หรือบันทึกที่ระบุวิธีการใช้วินัยเชิงบวกที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน และถูกต้องเพื่อสามารถนำวิธีการมาปฏิบัติใช้กับเด็กได้ทันที

“...คุณควรมีแนวทางการใช้วินัยเชิงบวกอย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดเป็นโครงสร้างหรือคลังวิธีการให้ครูสามารถนำไปใช้ได้ทันที...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 1)

“...คุณต้องฝึกฝนการใช้วิธีการจัดการปัญหาพฤติกรรมเด็ก โดยทำบันทึกเป็นสถิติเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมเด็ก และวิธีการที่นำไปใช้กับปัญหาที่เกิดขึ้น โดยนำวิธีการที่คัดเลือกมาแล้วนำมาใช้กับเด็ก เพื่อดูผลที่ดีจากการใช้จะได้นำไปปรับใช้หรือถ่ายทอดให้กับผู้อื่นที่สนใจได้อย่างเหมาะสม...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 3)

5) การสะท้อนการปฏิบัติของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ครูควรมีการสะท้อนตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อประเมิน และตรวจสอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพฤติกรรมการใช้วินัยเชิงบวกของตนเองต่อเด็ก แล้วนำผล

การประเมินตนเองมาสรุปพฤติกรรมที่ตนได้ปฏิบัติ ว่ามีการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กหรือไม่ อย่างไร เพื่อการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาพฤติกรรมและความสามารถในการใช้วินัยเชิงบวกให้ดียิ่งขึ้น

“...ครูควรมีการสะท้อนการจัดกิจกรรม หรือเขียนผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองให้กับโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจำเขตทราบ เพื่อการแก้ไข และพัฒนาตนให้ดีขึ้นต่อไป...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 2)

“...ครูควรสะท้อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการใช้วิธีการเชิงบวกหรือการจัดการชั้นเรียนของตนเองในแต่ละสัปดาห์ โดยใช้การบันทึกถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขหลังจากนั้นให้รวบรวมวิธีการหรือแนวทางที่ได้ใช้แล้วได้ผลในแต่ละกรณีเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนต่อไป และสิ่งที่ได้สามารถนำมาปรับปรุง พัฒนาตนเองให้ดีขึ้น...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 3)

6) การเขียนแผนการจัดประสบการณ์อย่างละเอียด

ครูต้องมีการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ โดยระบุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในสิ่งที่คาดหวังหรือสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับเด็ก ครูควรเขียนเป็นขั้นตอนการปฏิบัติ ระเบียบวิธีการหรือเทคนิคการจัดการกับปัญหา ทั้งนี้ ควรเขียนแผนการจัดประสบการณ์อย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ สามารถตอบสนองต่อเด็กได้อย่างเหมาะสม

“...การจัดการพฤติกรรมกับเด็กครูต้องมีการเขียนแผนในเชิงพฤติกรรมอย่างละเอียด โดยบอกขั้นตอนของการปฏิบัติกับเด็ก มีวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติ สิ่งที่เด็กจะได้รับมีอะไร เพื่อฝึกให้ครูปฏิบัติต่อเด็กอย่างถูกต้อง ระบุว่าสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับเด็กมีอะไร เพื่อจะได้ปฏิบัติได้ตามคาดหวัง...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 3)

2. ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา

ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครูจำแนกเป็น 2 บทบาท ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารและบทบาทของครู เป็นดังนี้

2.1 บทบาทของผู้บริหาร

ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนศักยภาพการทำงานด้านวินัยเชิงบวกให้กับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยบทบาทผู้บริหารที่ผู้เชี่ยวชาญด้านวินัยเชิงบวกเห็นพ้องต้องกัน เพื่อให้ครูได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ

และการนำวิธีการเชิงบวกไปปฏิบัติกับเด็กได้อย่างถูกต้อง รู้วิธีการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีให้กับเด็กอย่างเหมาะสม มากที่สุด คือ การกำหนดนโยบายที่ให้ความสำคัญกับเด็กอนุบาล (3คน) และการติดตาม ประเมินพฤติกรรมครูอย่างสม่ำเสมอ (3คน) รองลงมา คือ การจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร (2คน) และการจัดให้ครูได้เรียนรู้จากต้นแบบที่ดี (2คน) โดยมีตัวอย่างบทบาทของผู้บริหารจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านวินัยเชิงบวกที่สนับสนุนความคิดเห็นดังกล่าวเบื้องต้น ดังนี้

1) การกำหนดนโยบายที่ให้ความสำคัญกับเด็กอนุบาล

ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายที่ให้ความสำคัญกับเด็กอนุบาล เพื่อการสนับสนุนให้เด็กอนุบาลมีส่วนร่วมในโรงเรียนมากขึ้น ควรกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานต่างๆ ที่เน้นการมีส่วนร่วมของเด็กอนุบาลเพื่อให้ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กอนุบาลมองเห็นความสำคัญ และตระหนักว่าเด็กอนุบาลมีความสามารถในการแสดงออก มีศักดิ์ศรี มีความเท่าเทียมเช่นเดียวกับเด็กระดับอื่น นอกจากนี้ ผู้บริหารควรมีการจัดโครงการโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ให้กับเด็กอนุบาล โดยเริ่มจากการวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดโครงสร้างการดำเนินงาน แนวทางการทำงาน วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในโครงการ และนำแผนการดำเนินงานมา กำหนด และส่งจ่ายงบประมาณให้กับครูในการสั่งซื้อวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการใช้ชีวิตประจำวันให้กับเด็กอนุบาล ได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่

“...ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณให้กับครูเพื่อการจัดโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ คือ การให้เด็กวัยอนุบาลได้ทำหน้าที่เช่นเดียวกับเด็กนักเรียนชั้นอื่น เช่น การสร้างธงชาติขนาดเล็กเพิ่มเติมเพื่อให้เด็กวัยอนุบาลได้ชักธงชาติขึ้นสู่ยอดเสาในกิจกรรมหน้าเสาธงเช่นเดียวกับรุ่นพี่...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 2)

“...ผู้บริหารควรให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกและความสามารถของเด็กวัยอนุบาลให้แก่ครูและบุคลากรภายในโรงเรียน เช่น การให้เข้าไปดูงานของครูระดับชั้นอนุบาลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับวินัยเชิงบวกและการปฏิบัติกิจกรรมของเด็กวัยอนุบาล เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นมองเห็นความสามารถของเด็กที่แท้จริง...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 3)

2) การติดตามและประเมินพฤติกรรมครูอย่างสม่ำเสมอ

ผู้บริหารควรจัดให้มีการติดตามและการประเมินพฤติกรรมครูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูมีโอกาสได้รับคำแนะนำ คำชี้แนะเกี่ยวกับวิธีการหรือแนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพที่ถูกต้อง และเหมาะสม ตามวิธีการของวินัยเชิงบวก ได้แก่ การติดตามและประเมินโดยผู้บริหาร คือ การคอยสังเกตพฤติกรรมที่ครูแสดงออกในชีวิตประจำวัน จุดบันทึกผลของการประเมินบุคลิกภาพครูทั้งสิ่งที่ดี และสิ่งที่ต้องแก้ไข สื่อสารผลการประเมินให้กับครูได้ทราบเพื่อให้ปรับปรุงหรือพัฒนาพฤติกรรมของตนให้ดีขึ้น การจัดให้มีการติดตามและประเมินโดยนักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ เพราะหากเพียงแต่ได้รับการประเมินจากภายในโรงเรียนซึ่งบางครั้งเป็นบุคคลที่รู้จักกัน ตัวครูอาจไม่เกรงหรือกลัวถูกตำหนิ แต่หากจัดให้บุคคลภายนอกเข้านิเทศ และตรวจสอบการปฏิบัติตนของครู ครูส่วนใหญ่มักกลัวถูกตำหนิซึ่งทำให้อับอายต่อเพื่อนครูด้วยกัน โดยสิ่งที่ได้จากการติดตาม ประเมินจากหน่วยงานภายนอกจะช่วยให้ครูมีแรงผลักดันและมีพลังในการทำงานเกี่ยวกับวินัยเชิงบวกมากขึ้น นอกจากนี้ ครูยังได้รับคำแนะนำ ข้อความรู้สู่การปฏิบัติจากบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญในการใช้วินัยเชิงบวกอย่างแท้จริง สามารถที่จะแก้ไข และพัฒนาความสามารถการใช้วินัยเชิงบวกของตนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

“...ผู้บริหารควรมีการประเมินบุคลิกภาพของครูสม่ำเสมอ เพราะครู คือ คนที่คอยจัดการดูแลพฤติกรรมเด็ก หากครูยังจัดการและดูแลเรื่องบุคลิกภาพตัวเองไม่ได้ ก็ควรมีการปรับปรุง ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครอง...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 2)

“...ผู้บริหารควรให้วิทยากรภายนอกเข้ามานิเทศ ติดตาม การใช้ปฏิบัติตนเกี่ยวกับวินัยเชิงบวกของครู เพราะครูมักกลัวคนภายนอกจะตำหนิ ก่อให้เกิดความอับอาย ซึ่งเมื่อครูรู้ว่า จะได้รับการนิเทศจากบุคคลภายนอกก็พัฒนาตนให้ดีขึ้นทั้งในเรื่องการปฏิบัติตน และการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็ก...”

(นักวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาคนที่ 3)

“...ผู้บริหารเป็นตำแหน่งที่สามารถนิเทศครูได้เช่นเดียวกับ ศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญที่ช่วยพัฒนาครูให้มีพฤติกรรม และการปฏิบัติตนในการใช้วินัยเชิงบวกที่ดี เหมาะสม ดังนั้น ผู้บริหาร จึงควรติดตามผลการทำงานของครูตลอดเวลา และควรให้ ศึกษานิเทศก์ได้เข้ามาตรวจสอบการปฏิบัติตนที่เหมาะสมของครู ว่า

เป็นไปตามที่เคยแนะนำและให้เห็นต้นแบบหรือไม่ เพื่อให้ครูตื่นตัวใน การพัฒนาตนเพราะได้รับการมองเห็นคุณค่าจากตัวศึกษานิเทศก์ว่า ไม่ได้ปล่อยทิ้งหลังจากได้แนะนำไป แต่ยังมีการติดตามการ ปฏิบัติงาน...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 4)

3) การจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร

ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนของตน ได้แก่ การจัดส่งครูไปดูงาน อบรมหรือสนับสนุนการจัดทำสื่อ เอกสาร สิ่งเหล่านี้เป็นการส่งเสริม สนับสนุนศักยภาพการทำงานทั้งด้านความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวก เพื่อให้ ครูสามารถนำข้อปฏิบัติหรือวิธีการเหล่านั้นมาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนให้ที่ดียิ่งขึ้น และ สามารถนำมาใช้ในการจัดการชั้นเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับเด็กอนุบาลอย่างมี ประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารควรพัฒนาความรู้ให้กับบุคลากรเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพื่อให้ บุคลากรมีความรู้อย่างถ่องแท้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาเพิ่มพูนความสามารถของตน ทั้งเรื่อง การสร้างความไว้วางใจ การเสริมแรงให้กับเด็กในการปฏิบัติพฤติกรรมที่ดี และการสร้างสัมพันธภาพ ที่ดีเด็กได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

“...ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณในการให้ครูได้ไปดูงาน ตามโรงเรียนต้นแบบ โดยเป็นการดูงานตั้งแต่ตอนเช้าเริ่มรักเด็ก จน ตอนเย็นส่งเด็กกับผู้ปกครอง เพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจ ในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับเด็กในแต่ละ 1 วัน จะได้สามารถนำมาปรับ ใช้กับตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 2)

“...ผู้บริหารควรให้ครูได้มีโอกาสเปิดโลกทัศน์เกี่ยวกับ ข้อความรู้ หรือวิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง เหมาะสม จากสื่อหรือแหล่ง เรียนรู้หลากหลาย ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องจัดสรรงบประมาณ ให้กับครูในการไปอบรม เพื่อนำข้อความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาตนให้มี ความประพฤติน่าเชื่อถือ และสามารถจัดการชั้นเรียน สร้างความไว้วางใจให้กับ เด็กได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 4)

4) การจัดให้ครูได้เรียนรู้จากต้นแบบที่ดี

ผู้บริหารควรจัดให้ครูได้เรียนรู้ในต้นแบบที่ดี โดยการจัดหาต้นแบบที่สามารถ นำเสนอลักษณะของครูที่ดีให้แก่บุคลากรได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ได้แก่ การนำสื่อวีดิทัศน์หรือ สื่อสิ่งพิมพ์ที่อธิบายลักษณะของพฤติกรรมครูที่ได้รับการยอมรับ การขอความร่วมมือจาก

นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกหรือศึกษานิเทศก์ที่มีความชำนาญในการพัฒนาครูมาช่วยนำเสนอต้นแบบของครูที่ดี เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตน และการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กอย่างถ่องแท้ สามารถประพฤติ ปฏิบัติ จัดการชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์กับเด็กแต่ละบุคคลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสามารถมองเห็นผลที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการปฏิบัติตนดังกล่าว

“...ผู้บริหารควรให้ครูเห็นตัวแบบและผลที่เกิดขึ้นของพฤติกรรมที่ดี เช่น ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประสบการณ์ตรงของครูท่านอื่น หรือจากศึกษานิเทศก์ที่ได้บอกเล่าประสบการณ์การปฏิบัติตน และการจัดการชั้นเรียนที่นำวินัยเชิงบวกไปใช้แล้วได้ผล สิ่งเหล่านี้จะทำให้ครูเชื่อมั่นในวิธีการเชิงบวก สามารถเปลี่ยนแปลงความคิด และพฤติกรรมให้ดีขึ้น...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 3)

“...ผู้บริหารควรขอความร่วมมือจากนักวิชาการ หรือศึกษานิเทศก์ให้เข้ามาแนะนำ บอกเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติตนและการใช้วินัยเชิงบวกที่เหมาะสมกับเด็ก อาจจะเป็นการให้ครูดูคลิป วิดีโอ แล้วมานั่งพูดคุยว่าสิ่งที่ครูเห็นจากคลิปนี้ครูสะท้อนเห็นอะไรบ้างครูในคลิปวิดีโอมีการปฏิบัติตนอย่างไรบ้างเป็นการให้ครูได้เห็นตัวอย่าง 1 ตัวอย่างแล้วสะท้อนลักษณะของครู แล้วสรุปจากสิ่งที่พบในคลิปวิดีโอนั้นว่าเป็นบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับครูที่ควรจะเป็นหรือไม่ อย่างไร เมื่อครูมองเห็นต้นแบบที่ทั้งดีและไม่ดีก็สามารถเข้าใจเพราะมองเห็นภาพมากกว่าเพียงการบอกเล่า...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 4)

2.2 บทบาทของครู

ครูมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม และสนับสนุนการแสดงพฤติกรรมที่ดีของเด็ก ทั้งยังช่วยแก้ไข และพัฒนาพฤติกรรมของเด็กให้ดีขึ้น โดยบทบาทครูที่ผู้เชี่ยวชาญด้านวินัยเชิงบวกเห็นพ้องต้องกัน เพื่อให้ครูสามารถปรับปรุง แก้ไข พัฒนาพฤติกรรมของตน และสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับเด็กให้ดียิ่งขึ้น มากที่สุด คือ การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (8คน) รองลงมา คือ การฝึกฝนความสามารถในการสังเกตและการใส่ใจต่อพฤติกรรมของเด็กตลอดเวลา (6คน) การสะท้อนการปฏิบัติของตนอย่างสม่ำเสมอ (4คน) การฝึกฝนความมีสติรู้ตัวและอารมณ์ที่ผ่อนคลาย (1คน) และการเขียนร่างบทสนทนาเพื่อสื่อสารกับเด็ก (1คน) โดยมีตัวอย่างบทบาทของครูจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านวินัยเชิงบวกที่สนับสนุนความคิดเห็นดังกล่าวเบื้องต้น ดังนี้

1) การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ครูควรจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ครูต้องอาศัยจากการศึกษาข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคล การศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการที่เหมาะสม ถูกต้องต่อการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้กับเด็ก ทั้งนี้ ชั้นเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้และพฤติกรรมที่ดีของเด็ก ได้แก่ ชั้นเรียนที่สะอาด สว่าง ไม่คับแคบ มีบรรยากาศที่แจ่มใส มีการตกแต่งชั้นเรียนให้สดใส รวมทั้งมีการสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการโอบกอดระหว่างครูกับเด็กที่ช่วยสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน โดยสิ่งเหล่านี้ส่งผลทำให้เด็กพอใจมาโรงเรียน เข้าชั้นเรียน และพร้อมมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะบรรยากาศชั้นเรียนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความสนใจใคร่รู้ใคร่เรียนให้แก่เด็ก นอกจากนี้ ยังเป็นแรงจูงใจภายนอกที่กระตุ้นให้เด็กรักการเรียน รักการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน และช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความประพฤติอันดีงามให้แก่เด็ก

“...ครูควรแสดงพฤติกรรมถึงความห่วงใยและความรักต่อเด็กสม่ำเสมอ เช่น การโอบกอดกับเด็กทุกคนเมื่อเด็กเข้าชั้นเรียนในตอนเช้า หรือพูดคุยกับเด็กเมื่อเขาไม่มาโรงเรียนเมื่อวาน โดยอาจจะสร้างพฤติกรรมเหล่านี้ให้เป็นกฎระเบียบของชั้นเรียน เพื่อสร้างพฤติกรรมที่ดีในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 3)

“...ครูควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความรู้เรื่องทฤษฎีและพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของเด็กแต่ละวัย เพื่อที่จะได้เข้าใจและสามารถนำมาปรับใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน และการดูแลเด็กได้อย่างเหมาะสม...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 4)

“...ครูควรจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้มีสิ่งแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีของครูและเด็ก ได้แก่ การจัดแสงสว่างพอเหมาะ การระบายอากาศ การจัดวางสิ่งของที่ไม่แน่นจนเกินไป ใช้สีทาห้องที่ไม่มีดีหรือทำให้ห้องดูร้อน เพราะห้องที่มีสีร้อน เช่น สีแดง สีเหลือง ยิ่งส่งเสริมพฤติกรรมก้าวร้าว รุนแรง แต่สีเขียวได้แก่ สีฟ้า สีเขียว ส่งผลพฤติกรรมที่ดี อารมณ์แจ่มใจ...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาคุณคนที่ 4)

2) การฝึกฝนความสามารถในการสังเกตและการใส่ใจต่อพฤติกรรมของเด็ก

ตลอดเวลา

ครูควรฝึกฝนความสามารถในการสังเกตและใส่ใจต่อพฤติกรรมของเด็กตลอดเวลา ได้แก่ การสังเกต การสอบถาม การแสดงความเข้าใจ เพื่อให้เด็กเกิดการยอมรับ มีความเชื่อใจ

ไว้วางใจ เกิดความรู้สึกดีต่อครู พร้อมปฏิบัติตามในสิ่งที่ครูบอก เช่น การให้ความสำคัญกับความรู้สึกและพฤติกรรมของเด็ก การยอมรับและเชื่อมั่นในความสามารถของเด็ก การปฏิบัติต่อเด็กอย่างนุ่มนวลและตามที่เด็กต้องการ การแสดงออกกับเด็กอย่างเป็นมิตร ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กอนุบาลเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เด็กมีการแสดงพฤติกรรมที่ดี และมีความคิดเชิงบวกต่อครูมากยิ่งขึ้น

“...ครูควรคอยสอบถามความรู้สึกของเด็กเมื่อเด็กมีอาการ
อารมณ์ ที่เปลี่ยนแปลงไป คอยสังเกตพฤติกรรมและอารมณ์ของ
เด็กสม่ำเสมอ ให้เด็กรู้สึกถึงความปลอดภัย...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 1)

“...ครูควรฝึกฝนมองตากับเด็กเวลาสนทนา และการ
สร้างรอยยิ้มให้กับเด็กสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะทำอะไร ควรหมั่นยิ้ม สิ่ง
เหล่านี้เป็นการส่งเสริมหรือสอนทักษะทางสังคมให้กับเด็ก ทำให้
เด็กสามารถสนทนากับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 2)

“...ครูต้องคอยสังเกตและเว้นวรรคการดำเนินการจัดการเรียน
การสอนหากเด็กมีพฤติกรรมที่ไม่คาดหวังเกิดขึ้น ครูต้องไม่ปล่อย
ผ่านหรือมองข้าม ควรหยุดคิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเกิดจากอะไร เพื่อที่
ครูจะได้เข้าใจและสามารถแก้ไขพฤติกรรมเหล่านั้นได้ทันที...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 3)

3) การสะท้อนการปฏิบัติของตนอย่างสม่ำเสมอ

ครูควรสะท้อนการปฏิบัติของตนอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ การบันทึกหลังการสอน การบันทึกประเมินพฤติกรรมของตนเองจากการทำกิจกรรมการเรียนการสอน และการประพฤติปฏิบัติต่อเด็ก โดยขอความที่บันทึกจะต้องมีการอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ตนเองได้ปฏิบัติในแต่ละวันอย่างละเอียด เริ่มต้นตั้งแต่ตอนเช้าจนถึงตอนเย็น โดยบันทึกเกี่ยวกับคำพูด การแสดงออก การสร้างปฏิสัมพันธ์กับเด็ก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลังจากนั้น นำสิ่งที่บันทึกมาสรุปพฤติกรรมที่ตนได้ปฏิบัติทั้งเชิงบวก และเชิงลบ เพื่อนำผลการปฏิบัติมาประเมินหาสิ่งที่ต้องแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาสิ่งที่ดีให้ดียิ่งขึ้น

“...ครูควรมีประเมินตนเองในเรื่องบุคลิกภาพ เช่น คำพูด มารยาท ที่ใช้กับเด็ก ในบางครั้งการประเมินจะสะท้อนจากบุคลิกภาพของเด็กที่แสดงออกมาให้เห็นในแต่ละวัน เพราะเด็กจะเลียนแบบพฤติกรรมของครู โดยประเมินตนเองในแต่ละวันเพื่อจะได้สามารถปรับปรุงแก้ไขตนเองได้อย่างทันที่...”

(นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวกคนที่ 1)

“...ครูควรมีการบันทึก 1 วันได้ทำอะไรบ้างในชั้นอนุบาล เริ่มต้นตั้งแต่การรับเด็กในตอนเช้า การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การส่งเด็กกลับบ้าน เพื่อดูการปฏิบัติตน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างปฏิสัมพันธ์ และนำผลที่ได้มาสะท้อนกลับและปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 2)

“...ครูต้องมีการประเมินตนเองหรือการบันทึกหลังการสอนทุกครั้ง เพื่อพิจารณาว่าแผนที่ได้ทำไว้เป็นไปตามขั้นตอนที่ได้ทำหรือไม่ และหากมีปัญหา ต้องดูว่าเกิดขึ้นเพราะอะไร เพราะสิ่งนี้มีความสำคัญ ช่วยให้เราสามารถประเมินข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจะได้ช่วยปรับปรุง แก้ไขในการสอนและการประพฤติ ปฏิบัติกับเด็กครั้งต่อไปให้ดีขึ้น...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 3)

4) การฝึกฝนความมีสติรู้ตัวและอารมณ์ที่ผ่อนคลาย

ครูควรฝึกฝนความมีสติรู้ตัวและอารมณ์ที่ผ่อนคลาย โดยพยายามฝึกจิตใจให้นิ่งใจเย็นและสงบ เพราะครูไม่สามารถรู้ล่วงหน้าได้ว่าจะได้เจอกับสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กอย่างไร แต่เมื่อครูฝึกฝนตนให้มีสติรู้ตัวและอารมณ์ที่ผ่อนคลาย เมื่อเกิดสถานการณ์เหล่านั้นครูจะสามารถจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้ และด้วยธรรมชาติครูในเขตพื้นที่ภาคใต้ มักจะคิดเร็วพูดเร็ว การมีสติรู้ตัวช่วยให้ครูชะลอการตอบสนองต่อเด็กช้าลง ทำให้มีเวลาไตร่ตรองและตอบสนองต่อเด็กอย่างเหมาะสมมากขึ้น ดังนั้น ครูควรหมั่นฝึกควบคุมอารมณ์ของตนเอง โดยอาจหาเวลาว่างใน 1 สัปดาห์หรือ 1 เดือน เพื่อไปปฏิบัติธรรม เข้าคอร์สอบรมฝึกจิตให้มีสมาธิ และในแต่ละวันของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็ก เช่น ขณะที่เด็กทำกิจกรรมศิลปะ หรือตอนเด็กนอนกลางวัน ครูควรเปิดเพลงลักษณะคลื่นสมองต่ำ เพื่อเป็นการฝึกสมาธิของตัวครูและเด็กให้มีสติ อารมณ์ที่นิ่งและเย็น

“...ครูควรไปปฏิบัติธรรม เข้าคอร์สอบรม หรือในหนึ่งวัน หนึ่งชั่วโมง ควรมีห้องให้ฝึกสมาธิ เพื่อสามารถควบคุมสติและอารมณ์ ของตนได้อย่างเหมาะสม และควรใช้เพลงคลื่นสมองต่ำเหมือนกับที่ ให้เด็กฟัง โดยอาจจะเปิดขณะเด็กทำงาน หรือเปิดขณะเด็กนอนหลับ เพื่อฝึกให้บ่อยๆ จนเป็นนิสัย เพลงเหล่านั้นจะช่วยให้ครูมีอารมณ์ที่นิ่ง และเย็นลง สามารถที่จะตอบสนองต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของ เด็กได้อย่างสร้างสรรค์มากขึ้นกว่าเดิม...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 3)

5) การเขียนร่างบทสนทนาเพื่อสื่อสารกับเด็ก

ครูควรฝึกเขียนร่างบทสนทนาเพื่อสื่อสารกับเด็ก โดยการเขียนร่างบทสนทนา ประกอบด้วย การกำหนดพฤติกรรมสำคัญที่คาดหวังให้เกิดกับเด็ก ได้แก่ การปฏิบัติตนที่ เหมาะสม การพูดภาษากลางด้วยน้ำเสียงที่อ่อนหวาน การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีที่ระหว่างครูกับเด็ก สิ่งเหล่านี้ช่วยเตือนให้ครูประพฤติ ปฏิบัติกับเด็กอย่างเหมาะสม นอกจากนั้น การเขียนร่างบท สนทนาควรเขียนเป็นข้อๆ เรียงตามลำดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นก่อนจนกระทั่งพฤติกรรมที่ต้องกระทำ ลำดับสุดท้าย สิ่งเหล่านี้ช่วยฝึกให้ครูสามารถปฏิบัติต่อเด็กได้อย่างถูกต้อง และมีแนวทาง การปฏิบัติต่อเด็กอย่างชัดเจน ส่งผลต่อการพูด การสื่อสาร และการปฏิบัติต่อเด็กอย่างเหมาะสม

“...ครูต้องมีการเขียนร่างบทสนทนาเชิงพฤติกรรมอย่าง ละเอียด เพื่อฝึกให้ครูปฏิบัติต่อเด็กอย่างถูกต้อง ระบุว่าสิ่งที่ ต้องการให้เกิดขึ้นกับเด็กมีอะไร เพื่อจะได้ปฏิบัติได้ตามคาดหวัง และทำให้การปฏิบัติของครูช้าลง โดยครูที่อ่อนแอต่อการปฏิบัติ มาก ต้องเขียนลักษณะคำพูดทุกคำอย่างเอียด ซึ่งครูต้องเขียนร่าง บทสนทนายระหว่างครูกับเด็ก โดยฝึกการใช้ภาษากลาง เพราะ ภาษากลางอ่อนหวาน นุ่มนวล ไม่แข็งกระด้างเหมือนภาษาใต้ ซึ่ง ครูควรใช้ให้ถูกต้อง ชัดเจนเพื่อครูจะได้รู้ว่าจะต้องพูดกับเด็ก อย่างไรบ้าง และจะปฏิบัติต่อเด็กอย่างไร เพื่อเป็นการระแวดระวัง ต่อการปฏิบัติและใช้คำพูดต่อเด็กมากยิ่งขึ้น...”

(นักวิชาการด้านการพัฒนาครูคนที่ 3)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล มีวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ประการ ได้แก่ (1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู 2 ด้าน ประกอบด้วย การจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา และการจัดการกับปัญหา (2) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู (3) เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู

การวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ จำนวน 500 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยวิธีการจับฉลากเพื่อแจกแบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด โดยดำเนินการหลังจากผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อระบุความต้องการจำเป็นเรียบร้อยแล้ว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 2 ชุด คือ แบบสอบถามครู เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง แนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู การวิเคราะห์ โดยใช้แจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ การทดสอบค่าที่ จัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยวิธี Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) การสรุปเนื้อหา จัดหมวดหมู่ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ข้อมูลในการใช้วินัยเชิงบวกของครูทั้งในสภาพที่ปฏิบัติจริงและสภาพที่คาดหวัง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา และด้านการจัดการกับปัญหา สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครู

ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 46 – 55 ปี นับถือศาสนาพุทธ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยจบสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยหรืออนุบาลศึกษา มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี เป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีนักเรียนในความดูแลจำนวน 21 – 30 คน ครูส่วนใหญ่เคยได้ยินคำว่า “วินัยเชิงบวก” และครูส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับความรู้หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับ “วินัยเชิงบวก”

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้

ผู้วิจัยนำเสนอผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู เป็นดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกในสภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวังและการทดสอบค่าที (t-test) เป็นดังนี้

ภาพรวมค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่ปฏิบัติจริง อยู่ในระดับสูง และค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อทดสอบค่าที พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ครูมีความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา และด้านการจัดการกับปัญหา

ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับสูง โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนที่สูงที่สุด คือ ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา เรื่อง การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก และที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำสุด คือ ด้านการจัดการกับปัญหา เรื่อง การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก

ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับสูงมาก โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนที่สูงที่สุด คือ ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา เรื่อง การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก และที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำสุด คือ ด้านการจัดการกับปัญหา เรื่อง การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก

การทดสอบค่าทีตามประเด็นย่อย พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูทั้งสองสภาพในทุกประเด็นย่อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ครูมีความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกทุกประเด็นย่อย

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะการใช้วินัยเชิงบวก เป็นดังนี้

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาที่พบในการใช้วินัยเชิงบวก ในชั้นเรียนครูมีปัญหากการใช้วินัยเชิงบวกในชั้นเรียนมากที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองไม่เข้าใจวิธีการใช้วินัยเชิงบวกทำให้การดูแลเด็กระหว่างโรงเรียนกับบ้านไม่สัมพันธ์กัน รองลงมา ได้แก่ การใช้วิธีการเชิงบวกต้องใช้ระยะเวลาานจึงจะเห็นผล

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำวินัยเชิงบวกไปใช้ในชั้นเรียน ครู
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกในชั้นเรียนมากที่สุด คือ วินัยเชิงบวกเป็นวิธีการที่ทำให้
ครูกับเด็กมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันมากขึ้น รองลงมา ได้แก่ วินัยเชิงบวกเป็นวิธีการที่ดีที่เหมาะ
กับเด็กมากกว่าวินัยเชิงลบ

ตอนที่ 3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้

ครูมีความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกโดยภาพรวม พบว่า ลำดับที่ 1 คือ
ด้านการจัดการกับปัญหา และลำดับที่ 2 คือ ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา เมื่อพิจารณา
ประเด็นย่อย เป็นดังนี้

1) ด้านการจัดการกับปัญหา พบว่า ลำดับที่ 1 คือ การวางแผนจัดการพฤติกรรม
เด็กและ ลำดับที่ 2 คือ การใช้วิธีการเชิงบวก

2) ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา พบว่า ลำดับที่ 1 คือ บุคลิกภาพ ลำดับ
ที่ 2 คือ การจัดการชั้นเรียน และลำดับที่ 3 คือ การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้

ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางในการพัฒนาในการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู ดังนี้

4.1 ด้านการจัดการกับปัญหา แนวทางในการพัฒนา แยกเป็น 2 บทบาท คือ

4.1.1 บทบาทผู้บริหาร ดังนี้

- 1) การกำหนดนโยบายการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ
เรียนรู้ของเด็กอนุบาล
- 2) การจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้วินัยเชิงบวกของ
ครู
- 3) การจัดสรรภาระงานครูให้เหมาะสม
- 4) การสร้างแหล่งเรียนรู้และกลุ่มเรียนรู้ในโรงเรียน
- 5) การสร้างระบบชี้แนะและพี่เลี้ยง
- 6) การเสริมแรงทางบวกแก่ครู
- 7) การประเมินผลและติดตามการใช้วินัยเชิงบวกอย่างใกล้ชิด

4.1.2 บทบาทครู ดังนี้

- 1) การแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเอง

- 2) การศึกษาเด็กเป็นรายบุคคลก่อนการจัดการเรียนการสอน
- 3) การเขียนแผนการจัดประสบการณ์อย่างละเอียด
- 4) การจัดทำคลังวิธีการ/แนวทางการใช้วินัยเชิงบวก
- 5) การสะท้อนการปฏิบัติของตนเองอย่างสม่ำเสมอ
- 6) การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง

4.2 ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา แนวทางในการพัฒนา แยกเป็น 2 บทบาท คือ

4.2.1 บทบาทผู้บริหาร ดังนี้

- 1) การกำหนดนโยบายที่ให้ความสำคัญกับเด็กอนุบาล
- 2) การจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร
- 3) การจัดให้ครูได้เรียนรู้จากต้นแบบที่ดี
- 4) การติดตามและประเมินพฤติกรรมครูอย่างสม่ำเสมอ

4.2.2 บทบาทครู ดังนี้

- 1) การฝึกฝนความมีสติรู้ตัวและอารมณ์ที่ผ่อนคลาย
- 2) การฝึกฝนความสามารถในการสังเกตและการใส่ใจต่อพฤติกรรมของเด็กตลอดเวลา
- 3) การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์
- 4) การเขียนร่างบทสนทนาเพื่อสื่อสารกับเด็ก
- 5) การสะท้อนการปฏิบัติของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลงานวิจัย เรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกครู ผู้วิจัยมีประเด็นการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ครูต้องการได้รับการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวก

วินัยเชิงบวกเป็นแนวทางการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่มีประสิทธิภาพในการจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ในขณะที่เดียวกันยังเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีแก่เด็กอีกด้วย การนำวินัยเชิงบวกมาใช้ให้มีประสิทธิภาพผู้ใช้จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติที่อยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อสังเกตของผลการวิจัย พบว่า ข้อมูลพื้นฐานของครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 46-55 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี และมีการใช้วินัยเชิงบวกในสภาพที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับสูง ทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา และด้านการจัดการกับปัญหา แต่งานวิจัยของ นัยน์ชนก ศรีทองสุข (2547) กลับพบว่า ครู

ประจำชั้นยังคงพบปัญหาพฤติกรรมในชั้นเรียนของเด็กวัยอนุบาล ได้แก่ พฤติกรรมทำร้ายร่างกายผู้อื่น พฤติกรรมไม่สนใจการเรียน แสดงให้เห็นว่า ครูมีความต้องการได้รับการพัฒนาให้สามารถใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กให้เกิดผลในการปฏิบัติมากขึ้นกว่าสภาพที่เป็นจริง อาจเนื่องจากครูยังไม่มี ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวก และไม่สามารถนำวินัยเชิงบวกมาใช้กับเด็กได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้ยังคงเกิดปัญหาพฤติกรรมเด็กในปัจจุบัน ทั้งนี้ วินัยเชิงบวกมีความสัมพันธ์กับการจัดการชั้นเรียนของครู ได้แก่ พฤติกรรมของครู การสร้างข้อตกลงในชั้นเรียน การเสริมแรงทางบวก สิ่งเหล่านี้นำมาซึ่งพฤติกรรมที่ดีและไม่ดีของเด็กในชั้นเรียน (จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ และคณะ, 2553)

หากครูมีความสามารถในการใช้วินัยเชิงบวกอย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลดีต่อพฤติกรรมเด็ก และบรรยากาศในชั้นเรียนที่มีความสงบสุข สอดคล้องกับ RAPCAN (2008) ระบุว่าวินัยเชิงบวกเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กโดยไม่จำเป็นต้องใช้ความรุนแรง แต่ใช้วิธีการเชิงบวก และการเสริมแรงทางบวก ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีให้กับเด็กและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็ก มีความรัก ความห่วงใย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thanasetkorn (2009) ทำการศึกษา เรื่อง ผลของการอบรม 101 วิธี การสร้างวินัยเชิงบวกแก่ครู พบว่า เมื่อครูนำวินัยเชิงบวกมาใช้ในชั้นเรียน คุณภาพของครูในการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเพิ่มขึ้นวิธีการใช้วินัยเชิงบวกส่งผลต่อความรู้สึกของครูในด้านการจัดการพฤติกรรมของเด็ก และส่งผลให้เด็กสามารถควบคุมและจัดการพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้ แต่หากครูไม่มีความเข้าใจในการปฏิบัติที่ถูกต้องอาจส่งผลเสียต่อเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lori (2009) ที่พบว่า สิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน บุคลิกภาพ และพฤติกรรมของครูเป็นสาเหตุทำให้เด็กเกิดความเครียด วิตกกังวล

2. ครูต้องการได้รับการพัฒนาในเรื่องการจัดการกับปัญหามากที่สุด

ผลการวิจัย พบว่า ครูมีการใช้วินัยเชิงบวกในเรื่องการวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็กในสภาพที่ปฏิบัติจริงสูง และในสภาพที่คาดหวังสูงมาก โดยการวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็กเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้การจัดการกับปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็กดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในหลายประการ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวก ความเข้าใจพัฒนาการเด็กตามวัย เทคนิคในการใช้วินัยเชิงบวก ข้อสังเกตของงานวิจัย แสดงให้เห็นว่า สภาพปฏิบัติจริงในปัจจุบันครูนำวินัยเชิงบวกไปใช้กับเด็กสม่ำเสมอ และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการและเทคนิคการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กอนุบาลในระดับสูง แต่ปัญหาที่ครูส่วนใหญ่ยังคงพบเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวก คือ การใช้วินัยเชิงบวกต้องใช้ระยะเวลาอันนานจึงจะเห็นผล ดังนั้น คาดการณ์ได้ว่า ครูยังไม่มี ความเข้าใจในข้อความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับ

วิธีการและเทคนิคในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กอนุบาลอย่างถูกต้อง แท้จริง ทำให้ครูยังคงพบปัญหาในการใช้วินัยเชิงบวกดังกล่าว หากครูมีความรู้ ความเข้าใจในเชิงลึกเกี่ยวกับสิ่งที่ครูปฏิบัติย่อมทำให้ครูสามารถคิด วางแผน และจัดการกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างดี สอดคล้องกับ Goicoechea (2005) ที่ระบุว่า การสร้างพฤติกรรมที่ดีให้กับเด็กอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ เพื่อสามารถจัดการเรียนการสอน หรือดูแลเด็กได้อย่างเหมาะสมกับเด็กแต่ละบุคคล การวางแผนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ครูเข้าใจว่าควรใช้วิธีการสอนแบบใดที่จะช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับเด็ก และช่วยให้ครูสามารถหาแนวทางแก้ไขสถานการณ์หรือปัญหาพฤติกรรมเด็กด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์หรือพัฒนาพฤติกรรมเด็กอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

การใช้วินัยเชิงบวกจะเกิดประสิทธิผลกับเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพสิ่งสำคัญ นอกจากครูมีความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็กแล้ว ครูต้องมีทัศนคติที่ดีต่อวิธีการเชิงบวกมีความมั่นใจต่อวิธีการเชิงบวกว่าสามารถเปลี่ยนหรือพัฒนาพฤติกรรมเด็กได้ดีขึ้น แต่ในปัจจุบัน พบว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองในแถบเอเชียมักเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด อิศระวัฒน์ (2542) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวเอเชียหรือวัฒนธรรมตะวันออกเน้นการใช้อำนาจเผด็จการ และควบคุมมากกว่าวัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งการควบคุมส่งผลต่อความเป็นอิสระทางความคิด การแสดงแสดงออก และการมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง นอกจากนี้ พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ และคณะ (2545) ได้กล่าวว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ส่งผลทางลบต่อเด็กมี 3 แบบ ได้แก่ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม แบบตามใจ และแบบทอดทิ้ง ซึ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ส่งผลให้เด็กมักไม่ค่อยมีความสุข ชอบหลีกเลี่ยงสังคม มีความวิตกกังวลและรู้สึกไม่มั่นคงมีความคับข้องใจสูง ขาดความกระตือรือร้น ขาดความยืดหยุ่น และมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ โดยความรุนแรงทำลายความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็ก ส่งผลเสียต่อความคิด ความรู้สึก และการแสดงพฤติกรรมของเด็กในอนาคต ได้แก่ ทำลายความมั่นใจ และความภาคภูมิใจในตนเอง ดังนั้น ครูที่ใช้วินัยเชิงบวกได้สำเร็จจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับตัวเด็ก มีความรู้ ความเชื่อมั่นในวิธีการเชิงบวก เชื่อมั่นในความสามารถ และเคารพศักดิ์ศรีของเด็ก สามารถสื่อให้เด็กรับรู้ถึงความอบอุ่น ความหวังใยของครู เมื่อครูมีความมุ่งมั่นใส่ใจ สังเกต และตอบสนองเด็กในลักษณะที่เป็นการสนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวกและสร้างการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมให้กับเด็กด้วยวิธีการเชิงบวก โอกาสที่เด็กมีพฤติกรรมเชิงลบจะน้อยลง เด็กเริ่มเรียนรู้ และรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเองมากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ,

2552) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Baldes และคณะ (2000) และ Gerk และคณะ (1997) พบว่าการจัดการกับปัญหาเด็กด้วยวิธีการเชิงบวกช่วยให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง โอกาสที่เด็กมีพฤติกรรมเชิงลบน้อยลง

3. การพัฒนาครูในการใช้วินัยเชิงบวกต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย

การใช้วินัยเชิงบวกทำให้เกิดประสิทธิภาพจำเป็นต้องใช้อย่างเป็นแนวทางเดียวกันระหว่างบ้านและโรงเรียน โดยอาศัยการสนับสนุนจากผู้บริหารในการกำหนดนโยบาย และผลักดันให้เกิดผลการปฏิบัติ ในขณะเดียวกัน ต้องสื่อสารและสร้างความรู้ ความเข้าใจกับผู้ปกครองให้ปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกของครู พบว่า การใช้วิธีการเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาลมีทีมงานของครูเพียงฝ่ายเดียว หากจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากผู้บริหาร ตลอดจนการสร้างความรู้ ความเข้าใจกับผู้ปกครอง โดยผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการพัฒนา และส่งเสริมศักยภาพด้านวินัยเชิงบวกให้กับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หากโรงเรียนต้องการให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดีและเหมาะสม ผู้บริหารจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องสนับสนุนการทำงานเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวก ทั้งด้านการวางแผน การกำหนดนโยบาย และการจัดสรรงบประมาณให้กับครูในการพัฒนาตน และส่งเสริม สนับสนุนการสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ Singh (2008) กล่าวว่า ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองในโรงเรียนล้วนแต่มีความสำคัญ ในการดำเนินงานการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็ก โดยเริ่มจากการที่ผู้ปกครองและโรงเรียนจะต้องมีวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายในการแก้ไข พัฒนาพฤติกรรมเด็กให้เป็นในทิศทางเดียวกัน เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กอย่างเหมาะสม

การประสานความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนให้ครูใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กแต่ละบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยครูควรชี้แจง และรายงานผลเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกแก่ผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจให้กับผู้ปกครอง และการให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยเชิงบวกแก่ผู้ปกครอง สามารถนำวินัยเชิงบวกไปปฏิบัติกับเด็กได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทำให้การดำเนินงานเกี่ยวกับวินัยเชิงบวกระหว่างบ้านกับโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Kronowitz (1996) กล่าวว่า วิธีการสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อชี้แจงให้ผู้ปกครองรับทราบ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบของชั้นเรียน ได้แก่ การส่งจดหมายไปที่บ้านหรือการจัดประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน สิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับการใช้วินัยเชิงบวกของครู เพราะผู้ปกครองมีส่วนสำคัญ

ในการสนับสนุนการใช้วินัยเชิงบวก ทำให้การใช้วินัยเชิงบวกระหว่างบ้านกับโรงเรียนมีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ปกครองจะได้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวก และทราบการดำเนินงานการใช้วินัยเชิงบวกของชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. สำหรับผู้บริหาร ผู้บริหารควรผลักดันในระดับนโยบาย และสนับสนุนให้เกิดผลตามแผนงานโดยจัดโครงการอบรม จัดสรรงบประมาณให้ครูจัดทำเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยเชิงบวกแก่ผู้ปกครอง เพื่อให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร วิธีการ เทคนิค รวมทั้งการสร้างความสำเร็จในการใช้วินัยเชิงบวกให้กับผู้ปกครองว่าวินัยเชิงบวกสามารถเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาพฤติกรรมเด็กให้ดีขึ้นได้
2. สำหรับครู ครูควรพัฒนาตนเองอยู่เสมอ หมั่นฝึกฝนในการใช้วินัยเชิงบวกให้เป็นนิสัย ตลอดจนสื่อสาร และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนหรือการใช้วินัยเชิงบวกกับผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถนำวินัยเชิงบวกไปใช้กับเด็กได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยจะก่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันซึ่งส่งผลที่ดีต่อการพัฒนาพฤติกรรมที่ดีของเด็ก
3. สำหรับผู้ปกครอง ผู้ปกครองควรเปิดใจรับความรู้และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับวินัยเชิงบวก ตลอดจนให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็กแก่ครู ได้แก่ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติเด็ก พฤติกรรมเด็ก พัฒนาการเด็ก และเรียนรู้วิธีการเชิงบวกเพื่อให้สามารถใช้วิธีการดังกล่าวได้อย่างเป็นแนวทางเดียวกันกับครู ก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือในการใช้วินัยเชิงบวกระหว่างบ้านกับโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู ที่ศึกษาเฉพาะการประเมินความต้องการจำเป็น การจัดลำดับความต้องการจำเป็น และแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกของครูกับเด็กวัยอนุบาล แต่ยังไม่ได้ระบุถึงสาเหตุของความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล ดังนั้น ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับสาเหตุของความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาลเพิ่มเติม เพื่อจะได้แก้ไขและพัฒนาได้ตรงตามสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู
2. ควรทำวิจัยโดยหาวิธีการฝึกอบรมครูให้สามารถนำวินัยเชิงบวกไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนกพร คำมีมูล. 2552. การใช้วินัยเชิงบวกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมและคุณลักษณะ
**อันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์
ลำพูน.** วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะ
แนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. 2550. รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก
สถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: โรงเรียนบ้านดอนหลวง. กรุงเทพฯ:
(ม.ป.ท.). (อัดสำเนา).
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. 2550. รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก
สถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: โรงเรียนวัดอุทัยธาราม. กรุงเทพฯ:
(ม.ป.ท.). (อัดสำเนา).
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. 2552. เอกสารสรุปย่อองค์ความรู้สำหรับ
**การพัฒนาทีมงานขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการก้าว
อย่างยั่งยืน ปี 2552: การสร้างวินัยเชิงบวก (Positive discipline).** กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. ม.ป.ป. **แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙.** กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (อัดสำเนา)
- จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ และคนอื่นๆ. 2553. **คู่มือการฝึกอบรมครู โครงการยกระดับคุณภาพครู
ทั้งระบบตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- ชไมพร สุธรรม. 2553. การใช้วินัยเชิงบวกเพื่อส่งเสริมทักษะภาษาฝรั่งเศสเบื้องต้นของ
**นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่.** วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- นัยน์ชนก ศรีทองสุข. 2547. **การศึกษาการจัดการพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กอนุบาลของครูประจำชั้นในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ภาควิชาหลักสูตรการสอน และเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นลินี เชื้อวณิชชากร. 2551. **การอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญธรรม จิตต์อนันต์. (2546). **การวิจัยทางสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุญ. 2553. **ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุญ และคนอื่นๆ. 2545. **รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของคนไทยกับกระบวนการทางสังคมประกิตของครอบครัวในปัจจุบันที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550. **สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย (Applied statistic for behavioral research)**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2551. **ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- มยุรีย์ เขียวฉ้ออน. 2541. **การประเมินความต้องการจำเป็นด้านทักษะพื้นฐานของครูอนุบาลโดยใช้การวิเคราะห์งาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและการประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ. 2551. **นวัตกรรม: ชุดฝึกอบรมการสร้างวินัยและการจัดการชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิ่ง.
- เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. 2555. **รายงานการวิจัย เรื่องมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: โบนัส พีริเพรส.
- สมคิด อิศระวัฒน์. 2542. **รายงานการวิจัยเรื่องลักษณะการอบรมและเลี้ยงดูหลักเด็กของคนไทยซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมบัติ ตาปัญญา. 2549. **คู่มือครู ในการสร้างวินัยเชิงบวกในโรงเรียน**. คณะแพทยศาสตร์: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สุวรรณค์ คุ้มตระกูล. 2548. **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. 2550. **การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Modig,C. 2009. **ไม่มีวันใช้ความรุนแรง-สามสิบปีหลังจากการห้ามการลงโทษในสวีเดน**.
แปลโดย อูษา ฤทธาภิรมย์. รัฐบาลสวีเดนและองค์การช่วยเหลือเด็กแห่งสวีเดน:
Edita.

ภาษาอังกฤษ

- Allison, L.T. 2000. **Need analysis**. Arizona: The University of Arizona.
(Unpublished Manuscript)
- Baldes, D. Cahill, C., and Moretto, F. 2000. **Motivating students to learn through
multiple intelligences, cooperative learning, and positive discipline**. Master's
Thesis Department of Education Saint Xavier University.
- Bandura, 1971. **Social learning theory**. New York: General Learning.
- Biehler, R.E. 1971. **Psychology applied to teaching**. New York: Houghton Mifflin.
- Chung, K. 2003. Classroom Discipline and Socialization. in **Annual Meeting of the
American Education Research Association**, pp. 2-24. Maryland: ERIC
Processing and Reference Facility.
- Cronbach, L. J. 1970. **Essentials of psychological testing** (3rd ed.). New York: Harper
& Row
- Durrant, J. 2010. **Positive discipline in everyday teaching: guideline for educator**.
Bangkok: Save the Children Sweden.
- Gerk, B., Obiala, R., and Simmons, A. 1997. **Improving elementary student behavior
through the use of positive reinforcement and discipline strategies**. Master's
Thesis Saint Xavier University.
- Goicoechea, P. 2005. **A comparative analysis of physical and humiliating punishment
patterns**. Love, power and violence. Spain: Save the Children Spain.
- Indigo. (2012). **Positive discipline** [online]. Available from: [http://www.indigoprogram
.org/discipline.php](http://www.indigoprogram.org/discipline.php)[2013, March 28].

- Kariuki, P., and Davis, R. 2000. **The effects of positive discipline techniques as they relate to transition times in the middle school classroom.** Master's Thesis Department of Education Milligan College.
- Karkara, R. 2007. **A toolkit on positive discipline with particular emphasis on south and central asia.** Kathmandu, Format Printing Press.
- Kronowitz, E.L. 1996. **Your first year of teaching and beyond, second edition.** New York: Longman Publishers USA.
- Lifematter. n.d. **Step and positive discipline series: democratic, respectful & practical parenting** [online]. Available from: <http://www.lifematters.com/step.asp> [2013, March 28].
- Lori , A. J. 2009. **Observing Children's Stress Behaviors in a Kindergarten Classroom.** Doctoral Dissertation Georgia State University.
- Mckillip, J. 1989. **Needs analysis: Tools for the human services and education.** Beverly Hills, CA: Sage Publication.
- Naker, D. and Sekitoleko, D. 2009. **Positive discipline: alternative to corporal punishment.** Uganda: Raising Voices.
- Nelsen, J., Lott, L., and Glenn, S. 2000. **Positive discipline in the classroom: developing mutual respect, cooperation, and responsibility in your classroom.** United States: Three Rivers Press.
- Resources Aimed at the Prevention of Child Abuse and Neglect [RAPCAN]. 2008. **A teacher's guide to positive discipline.** Sweden: RAPCAN.
- Reviere, R., Berkowitz, S., Carter, C. C. and Gergusan, C, G. 1996. **Needs assessment: a creative and practical gude for social scientists.** Taylor and Francis: Washington, DC.
- Rouda, R. H. and Kusy, M. E. 1996. **Needs assessment the first step** [online]. Available from: http://alumnus.caltech.edu/~rouda/T2_NA.html[2012, June 14]
- Singh, R. (2008). **The implementation of positive discipline for instructional improvement.** Doctoral dissertation, Department of Education Management University of South Africa.

- Thanasetkorn, P. 2009. **The impact of the 101s: a guide to positive discipline teacher training on teacher interaction practices, teacher-child relationship quality, school adjustment, and academic outcomes in kindergarten classrooms in Bangkok, Thailand.** Doctoral dissertation, Faculty of Early Childhood Education, Old Dominion University.
- University of Minnesota. 2009. **Positive discipline: a guide for parents.** University of Minnesota.
- Witkin, B. R. and Altschuld, J. W. 1995. **Planning and conducting needs assessments: a practical guide.** Thousand Oaks, CA: Sage.
- Wolfgang, H. C. 1980. **Solving discipline problems: strategies for the classroom teacher.** United States of America: Allyn and Bacon.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ ประธานหลักสูตรประถมศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2. อาจารย์ ดร. นฤมล เนียมหอม ครูอนุบาล โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ
สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัย และจิตวิทยา
การศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านวินัยเชิงบวก

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านวินัยเชิงบวก

1. นักวิชาการด้านวินัยเชิงบวก จำนวน 4 คน ดังนี้
 - 1.1 อาจารย์ ดร.ปนัดดา ธนเศรษฐกร อาจารย์ประจำสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็ก
และครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล
 - 1.1 ดร.ปิยวลี ธนเศรษฐกร นักวิชาการอิสระด้านวินัยเชิงบวก
 - 1.2 คุณครูแน่น้อย แจ่มศิริกุล ครูอนุบาล โรงเรียนอนุบาลสมุทรสงคราม
สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษา
จังหวัดสมุทรสงคราม เขต 1
 - 1.3 คุณครูชนิดา ชะตา ครูอนุบาล โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี
สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 1

2. นักวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาครู จำนวน 4 คน ดังนี้
 - 2.1 อาจารย์วิภา ตันฑุลพงษ์ ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา
ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
 - 2.2 อาจารย์สุทธิพงษ์ ทองสร้าง ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา
ประถมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขต 1
 - 2.3 อาจารย์ ดร.อมิรัตน์ดา ทองแกมแก้ว อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยทักษิณ
 - 2.4 คุณครูกิตติศักดิ์ เกตุบุตร ครูอนุบาล โรงเรียนบ้านหนองกุ้งโนนทัน
สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษา
จังหวัดขอนแก่น เขต 3

ภาคผนวก ค

ผลการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC

ผลการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC

ชุดที่ 1 ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวกรูปแบบการตอบสนองคู่

(Dual-Response Format)

ตารางที่ 12 การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบสอบถามครู

เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล

ประเด็นคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				ค่า ioc $\frac{\sum R}{N}$	สรุป
	1	2	3	รวม		
การจัดบรรยายภาคทางจิตวิทยา						
1.1 บุคลิกภาพ						
(1) ท่านใช้คำพูดกับเด็กด้วยน้ำเสียงไพเราะ อ่อนโยน และอ่อนหวานทุกครั้ง	0	+1	+1	+2	0.7	ใช้ได้
(2) ท่านใช้ระดับเสียงเบาในการพูดหรือร้องเพลงแทนการขึ้นเสียงทุกครั้ง เมื่อต้องการเรียกร้องความสนใจหรือให้เด็กสนใจตัวท่าน	0	+1	+1	+2	0.7	ใช้ได้
(3) ท่านรับฟังความคิดเห็นและรับฟังสิ่งที่เด็กกำลังพูดอย่างตั้งใจทุกครั้ง โดยสงบ และไม่ทำกิจกรรมอื่น	0	+1	+1	+2	0.7	ใช้ได้
(4) ท่านพูดคุย ยิ้มและโอบกอดกับเด็กทุกคนเป็นประจำทุกวัน	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(5) ท่านแสดงวิธีจัดการกับอารมณ์โกรธ โมโหหรือไม่พอใจของตนเองให้สงบลงในทางสร้างสรรค์เสมอ เช่น การร้องเพลง การสงบนิ่ง	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(6) ท่านปฏิบัติต่อเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมทุกครั้ง และไม่แสดงความรักต่อเด็กคนหนึ่งคนใดเป็นพิเศษ	+1	0	+1	+2	0.7	ใช้ได้
1.2 การจัดการชั้นเรียน						
1) การเข้าใจธรรมชาติของเด็ก						
(7) ท่านศึกษาประวัติของเด็กทุกคนในชั้นเรียนก่อนเปิดภาคการศึกษาใหม่	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(8) ท่านรับรู้ เข้าใจ ธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กทุกคนในชั้นเรียนเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(9) ท่านรับรู้และเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมของเด็กแต่ละบุคคลในชั้นเรียนเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(10) ท่านยอมรับความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล ไม่นำความแตกต่างของเด็กมาเปรียบเทียบหรือตั้งฉายา เช่น อ้วน แว่น	0	+1	+1	+2	0.7	ใช้ได้

ตารางที่ 12 (ต่อ) การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของ
แบบสอบถามครู เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล

ประเด็นคำถาม	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ				ค่า ioc $\frac{\sum R}{N}$	สรุป
	1	2	3	รวม		
(11) ท่านวางแผนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างทางพัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละบุคคลเป็นหลัก	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(12) ท่านปฏิบัติต่อเด็กแต่ละบุคคลตามความแตกต่างทางธรรมชาติ พัฒนาการ ข้อจำกัด และภูมิหลัง	+1	+1	0	+2	0.7	ใช้ได้
2) การสร้างการมีส่วนร่วม						
(13) ท่านเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกาต่างๆ ของชั้นเรียน	0	+1	+1	+2	0.7	ใช้ได้
(14) ท่านเปิดโอกาสให้เด็กในชั้นเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นและกำหนดวิธีการปฏิบัติต่อผู้ที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของชั้นเรียน	0	+1	+1	+2	0.7	ใช้ได้
(15) ท่านเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาพฤติกรรมของตน	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(16) ท่านเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมหรือเนื้อหาที่สนใจและต้องการเรียนรู้	0	+1	+1	+2	0.7	ใช้ได้
(17) ท่านมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในชั้นเรียนให้เด็กแต่ละบุคคลเช่น เหลาดินสอ แจกนม เช็ดโต๊ะ เก็บอุปกรณ์	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(18) ท่านเปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นของเด็กในการมีส่วนร่วมตกแต่งชั้นเรียน	0	+1	+1	+2	0.7	ใช้ได้
1.3 สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก						
(19) ท่านสนทนากับเด็กโดยโน้มตัวหรือนั่งลงอยู่ในระดับสายตาของเด็กแทนการยืนอยู่เหนือตัวเด็ก	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(20) ท่านรับฟังสิ่งที่เด็กกำลังพูดโดยไม่แสดงอาการตลกเมินหน้าหนี พูดแทรกหรือบอกให้หยุด	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(21) ท่านพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อทำความรู้จัก สร้างความสนิทสนมกับเด็ก และครอบครัวของเด็ก	0	+1	+1	+2	0.7	ใช้ได้
(22) ท่านพูดคุย หยอกล้อ แบ่งปันอารมณ์ขัน และเป็นกันเองกับเด็ก	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(23) ท่านให้เวลากับเด็กแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก โดยไม่เร่งรัด ชัดจังหวะ หรือตัดสินถูกผิด	+1	0	+1	+2	0.7	ใช้ได้
(24) ท่านรับรู้และใส่ใจต่ออารมณ์และความรู้สึกของเด็กเสมอ เช่น เด็กกำลังร้องไห้ ท่านเข้าไปพูดคุยและสอบถามถึงเหตุผล แทนการบอกให้หยุดร้องทันที	+1	0	0	+1	0.3	ปรับปรุง

ตารางที่ 12 (ต่อ) การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของ
แบบสอบถามครู เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้นโยบายเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล

ประเด็นคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				ค่า ioc $\frac{\sum R}{N}$	สรุป
	1	2	3	รวม		
2. การจัดการกับปัญหา						
2.1 การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก						
(25) ท่านกำหนดเป้าหมายพฤติกรรมให้แก่เด็กโดยคำนึงถึงความต้องการและความสามารถเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(26) ท่านกำหนดเป้าหมายพฤติกรรมที่ดีเพื่อการแก้ไขและปรับปรุงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กเพียงอย่างเดียว	0	+1	0	+1	0.3	ปรับปรุง
(27) ท่านกำหนดเป้าหมายพฤติกรรมเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมที่ดีให้แก่เด็กเพียงอย่างเดียว	0	+1	0	+1	0.3	ปรับปรุง
(28) ท่านวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และระบุวิธีการทางบวกที่ใช้ในการแก้ปัญหาให้แก่เด็ก	0	+1	+1	+2	0.7	ใช้ได้
(29) ท่านระบุระยะเวลาในการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาพฤติกรรมเด็ก	0	+1	0	+1	0.3	ปรับปรุง
(30) ท่านให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการใช้นโยบายเชิงบวกเพื่อการสนับสนุนระหว่างบ้านกับโรงเรียน	+1	0	+1	+2	0.7	ใช้ได้
2.2 การใช้วิธีการเชิงบวก						
1) การแก้ปัญหาทางบวก						
(31) ท่านเสนอทางเลือกเชิงบวกให้กับเด็ก 2 ทางเลือกเพื่อแก้ปัญหา เช่น เมื่อต้องการให้เด็กเปลี่ยนกิจกรรม เด็กสามารถจะเล่นกิจกรรมเดิมได้ 3 นาทีหรือ 5 นาที แล้วให้เด็กตัดสินใจเลือก	0	+1	0	+1	0.3	ปรับปรุง
(32) ท่านแนะนำแนวทางและสอนการแก้ปัญหาด้วยตนเองให้แก่เด็ก	0	+1	+1	+2	0.7	ใช้ได้
(33) ท่านแนะนำและสร้างโอกาสที่หลากหลายให้เด็กได้ใช้คำพูดและท่าทางเพื่อแสดงความรู้สึกของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(34) ท่านสอนให้เด็กรับรู้ผลของการกระทำที่เกิดจากการตัดสินใจของตนเองทั้งด้านดีและด้านไม่ดี	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(35) ท่านถามเด็กก่อนที่จะตัดสินใจปัญหาว่าเหตุใด เพราะอะไร จึงกระทำพฤติกรรมดังกล่าว	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(36) ท่านมอบหมายหน้าที่ให้เด็กที่มีพฤติกรรมบกพรอนชั้นเรียน เช่น เก็บเอกสาร เหลาสี ในขณะที่เพื่อนในชั้นเรียนกำลังทำกิจกรรม	0	+1	0	+1	0.3	ปรับปรุง

ตารางที่ 12 (ต่อ) การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของ
แบบสอบถามครู เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล

ประเด็นคำถาม	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ				ค่า ioc $\frac{\sum R}{N}$	สรุป
	1	2	3	รวม		
(37) ท่านให้เด็กนั่งเฉยๆ หรืออยู่ในมุมที่จัดไว้ช่วงเวลาสั้นๆ คนเดียว เมื่อเด็กมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมเพื่อให้เด็ก ได้สงบสติอารมณ์ของตนเอง	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
2) การเสริมแรงทางบวก						
(38) ท่านให้เด็กค้นพบคำตอบด้วยตนเองในการทำ กิจกรรมต่างๆ โดยใช้คำถามปลายเปิดแทนการพูด ออกคำสั่ง	+1	+1	0	+2	0.7	ใช้ได้
(39) ท่านแสดงอาการสนใจพฤติกรรมที่ดีและถูกต้องทันที ที่เด็กแสดงพฤติกรรมออกมา	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(40) ท่านชมเชยเด็กที่มีพฤติกรรมที่ดีต่อหน้าผู้ปกครอง และครูท่านอื่นๆ	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(41) ท่านชื่นชมพฤติกรรมที่ดีของเด็กและสิ่งที่เด็กทำให้ ประทับใจในแต่ละวัน	+1	+1	0	+2	0.7	ใช้ได้
(42) ท่านแสดงออกให้เด็กรับรู้และรู้สึกว่าคุณคือบุคคล สำคัญของครูและของชั้นเรียน เช่น บอกเล่า ความรู้สึกเมื่อเด็กไม่มาโรงเรียน	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(43) ท่านให้กำลังใจเมื่อเด็กไม่สามารถทำกิจกรรมได้หรือ ทำกิจกรรมได้ล่าช้า	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(44) ท่านให้รางวัลแก่เด็กโดยคัดเลือกจากสิ่งที่เด็กแต่ละ บุคคลสนใจ	0	0	0	0	0	ปรับปรุง
3) การสร้างแรงจูงใจ						
(45) ท่านใช้กิจกรรมอื่น ในการเบี่ยงเบนพฤติกรรมที่ไม่ พึงประสงค์ของเด็ก เช่น เด็กกำลังใช้ดินสอเคาะโต๊ะ ครูจึงเรียกให้เด็กคนนั้นมาช่วยครูแจกเอกสารให้เพื่อน	0	0	+1	+1	0.3	ปรับปรุง
(46) ท่านสนับสนุนให้เด็กแก้ปัญหาและช่วยเหลือคนอื่นใน เรื่องที่สามารถทำได้	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
(47) ท่านใช้วิธีอะไรก่อน-หลัง แทนการใช้คำว่า “ไม่” เพื่อ ออกคำสั่ง เช่น ทำงานให้เสร็จก่อน แล้วจึงไปเล่นได้ แทน ถ้าทำงานไม่เสร็จ ไม่ต้องออกไปเล่น	+1	0	+1	+2	0.7	ใช้ได้
(48) ท่านใช้สัญญาณอื่น เช่น เสียงเพลง เสียงนาฬิกา เป็น ตัวบอกเวลาแทนการออกคำสั่ง เมื่อต้องการเปลี่ยน กิจกรรม	+1	0	+1	+2	0.7	ใช้ได้
(49) ท่านสมมติให้สิ่งของหรือของเล่นพูดได้ แทนการออก คำสั่งของท่าน เช่น สมมติให้ตุ๊กตาวายากกลับบ้าน เพื่อให้เด็กช่วยกันเก็บของเล่น	+1	0	+1	+2	0.7	ใช้ได้

ตารางที่ 12 (ต่อ) การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของ
แบบสอบถามครู เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล

ประเด็นคำถาม	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ				ค่า ioc $\frac{\sum R}{N}$	สรุป
	1	2	3	รวม		
(50) ท่านใช้การเล่านิทาน โดยเลือกนิทานที่มีเนื้อหา พฤติกรรมที่ดีเพื่อให้เด็กเลียนแบบตัวละคร	+1	0	+1	+2	0.7	ใช้ได้

ชุดที่ 2 ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาวินัยเชิงบวกของครูอนุบาล
 ตารางที่ 13 การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบ
 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านวินัยเชิงบวก

ประเด็นคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				ค่า ioc $\frac{\sum R}{N}$	สรุป
	1	2	3	รวม		
1. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกที่เหมาะสม สำหรับการสนองความต้องการจำเป็นของครูเรื่อง การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็กอย่างไร	0	+1	+1	+2	0.7	ใช้ได้
2. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกที่เหมาะสม สำหรับการสนองความต้องการจำเป็นของครูเรื่อง การจัดการกับปัญหาอย่างไร	0	+1	+1	+2	0.7	ใช้ได้
3. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกที่เหมาะสม สำหรับการสนองความต้องการจำเป็นของครูเรื่อง บุคลิกภาพอย่างไร	0	+1	+1	+2	0.7	ใช้ได้
4. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกที่เหมาะสม สำหรับการสนองความต้องการจำเป็นของครูเรื่อง การจัดการชั้นเรียนอย่างไร	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้
5. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกที่เหมาะสม สำหรับการสนองความต้องการจำเป็นของครูเรื่อง การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กอย่างไร	+1	+1	+1	+3	1.0	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการใช้วิทยุเชิงบวกของครู
จำแนกตามรายการ

ตารางที่ 14 ความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ จำแนกตามรายการ ในด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพ ที่ปฏิบัติจริง			สภาพ ที่คาดหวัง			t-test
	\bar{x}	ระดับ	S.D.	\bar{x}	ระดับ	S.D.	
1. การจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา							
1.1 บุคลิกภาพ							
(1) ท่านใช้คำพูดกับเด็กด้วยน้ำเสียงที่ อ่อนโยน	3.99	สูง	0.69	4.83	สูงมาก	0.43	24.42*
(2) ท่านใช้ระดับเสียงดังพอเหมาะในการพูด หรือร้องเพลงแทนการใช้เสียงดัง เสียง เข้มทุกครั้ง เมื่อต้องการให้เด็กสนใจใน สิ่งที่จะปฏิบัติ	3.93	สูง	0.67	4.66	สูงมาก	0.62	19.07*
(3) ท่านสบตาและรับฟังความคิดเห็นหรือ สิ่งที่เด็กกำลังพูดอย่างตั้งใจทุกครั้ง	4.29	สูง	0.64	4.84	สูงมาก	0.41	17.64*
(4) ท่านยิ้มและโอบกอดกับเด็กทุกคนเป็น ประจำทุกวัน	3.96	สูง	0.82	4.82	สูงมาก	0.42	21.90*
(5) ท่านแสดงวิธีจัดการกับอารมณ์โกรธ โมโหหรือไม่พอใจของตนเองให้สงบลง ในทางสร้างสรรค์เสมอ เช่น การสงบนิ่ง การร้องเพลง	3.88	สูง	0.69	4.75	สูงมาก	0.50	24.93*
(6) ท่านปฏิบัติต่อเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม ทุกครั้ง และไม่แสดงความรักต่อเด็กคน หนึ่งคนใดเป็นพิเศษ	4.38	สูง	0.66	4.87	สูงมาก	0.37	15.18*
1.2 การจัดการชั้นเรียน							
(7) ท่านศึกษาประวัติของเด็กทุกคนในชั้น เรียนอย่างละเอียดก่อนเปิดภาค การศึกษาใหม่	3.98	สูง	0.74	4.83	สูงมาก	0.42	23.52*
(8) ท่านยอมรับและปฏิบัติต่อเด็กแต่ละ บุคคลอย่างเข้าใจในความแตกต่างทาง ธรรมชาติ พัฒนาการ ข้อจำกัดและภูมิ หลัง โดยไม่ประชดประชัน เหยาะเหยี้ยหรือ เปรียบเทียบกับเด็กคนอื่น	4.31	สูง	0.64	4.84	สูงมาก	0.40	16.88*
(9) ท่านยอมรับและปฏิบัติตนอย่างเข้าใจใน ความแตกต่างทางวัฒนธรรมของเด็กแต่ ละบุคคลในชั้นเรียน เช่น ภาษาพูด การ รับประทานอาหาร	4.35	สูง	0.65	4.81	สูงมาก	0.46	15.11*

*p < .05

ตารางที่ 14 (ต่อ) ความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ จำแนกตามรายการ ในด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพที่ปฏิบัติจริง			สภาพที่คาดหวัง			t-test
	\bar{x}	ระดับ	S.D.	\bar{x}	ระดับ	S.D.	
(10) ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามตารางกิจกรรมประจำวันที่กำหนดไว้ อย่างสม่ำเสมอ	4.07	สูง	0.71	4.81	สูงมาก	0.45	20.86*
(11) ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างทางพัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละบุคคลเป็นหลัก	4.11	สูง	0.66	4.82	สูงมาก	0.44	20.37*
(12) ท่านไม่นำจุดเด่นหรือจุดด้อยของเด็กมาตั้งสมญานาม เช่น อ้วน แว่น ดำ ผีอก	4.26	สูง	0.94	4.71	สูงมาก	0.84	10.67*
(13) ท่านเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงของชั้นเรียน	4.27	สูง	0.75	4.81	สูงมาก	0.45	16.24*
(14) ท่านเปิดโอกาสให้เด็กในชั้นเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดวิธีการปฏิบัติต่อผู้ที่ไม่ทำตามข้อตกลงของชั้นเรียน	4.15	สูง	0.73	4.76	สูงมาก	0.51	17.17*
(15) ท่านเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกวิธีการพัฒนาพฤติกรรมของตน	3.86	สูง	0.75	4.68	สูงมาก	0.63	20.72*
(16) ท่านเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกกิจกรรม หรือเนื้อหาที่สนใจและต้องการเรียนรู้	3.99	สูง	0.76	4.75	สูงมาก	0.49	20.41*
(17) ท่านเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมที่เด็กเลือกจากความสนใจและต้องการเรียนรู้	3.93	สูง	0.75	4.68	สูงมาก	0.56	18.37*
(18) ท่านมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในชั้นเรียนให้เด็กแต่ละบุคคล เช่น แจกนม เก็บอุปกรณ์	4.39	สูง	0.73	4.77	สูงมาก	0.50	11.51*
(19) ท่านเปิดโอกาสในการรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของเด็กแต่ละบุคคลในการตกแต่งชั้นเรียน	3.84	สูง	0.81	4.65	สูงมาก	0.61	21.24*

*p < .05

ตารางที่ 14 (ต่อ) ความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ จำแนกตามรายการ ในด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพที่ปฏิบัติจริง			สภาพที่คาดหวัง			t-test
	\bar{x}	ระดับ	S.D.	\bar{x}	ระดับ	S.D.	
(20) ท่านเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการตกแต่งชั้นเรียน	3.81	สูง	0.85	4.66	สูงมาก	0.61	19.92*
1.3 การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก							
(21) ท่านสนทนากับเด็กโดยนั่งลงอยู่ในระดับสายตาของเด็ก แทนการยืน	4.45	สูง	0.65	4.88	สูงมาก	0.37	13.57*
(22) ท่านตั้งใจรับฟังสิ่งที่เด็กกำลังพูดโดยไม่พูดแทรก หรือบอกให้หยุด	4.24	สูง	0.64	4.80	สูงมาก	0.51	17.15*
(23) ท่านให้เวลากับเด็กในการแสดงความคิดเห็น หรือความรู้สึก โดยไม่เร่งรัด และตัดสินถูกผิด	4.24	สูง	0.67	4.79	สูงมาก	0.45	17.08*
(24) ท่านพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อทำความรู้จัก และสร้างความสนิทสนม	4.41	สูง	0.68	4.85	สูงมาก	0.41	13.61*
(25) ท่านพูดคุย หยอกล้อ แบ่งปันอารมณ์ขันอย่างเป็นกันเองกับเด็ก	4.46	สูง	0.62	4.82	สูงมาก	0.42	11.87*
(26) ท่านสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้อบอุ่น เป็นมิตร โดยระมัดระวังวาจา ท่าทาง การกระทำไม่ให้มีการบังคับ หรือการออกคำสั่ง	4.19	สูง	0.67	4.80	สูงมาก	0.48	18.17*
(27) ท่านใส่ใจต่ออารมณ์ และความรู้สึกของเด็กเสมอ	4.33	สูง	0.67	4.84	สูงมาก	0.47	15.65*

*p < .05

ตารางที่ 14 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู ในด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา จำแนกตามรายการ ในแต่ละประเด็นย่อย เป็นดังนี้

1) บุคลิกภาพ พบว่า ในภาพรวมของรายการมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับสูง และในภาพรวมของรายการมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่คาดหวังสูงมากทุกรายการ

2) การจัดการชั้นเรียน พบว่า ในภาพรวมของรายการมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับสูง และในภาพรวมของรายการมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่คาดหวังสูงมากทุกรายการ

3) การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก พบว่า ในภาพรวมของรายการ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับสูง และในภาพรวมของรายการมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่คาดหวังสูงมาก ทุกรายการ

การทดสอบค่าทีในด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยาตามรายการ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูทั้งสองสภาพในทุกรายการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ครูมีความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกทุกรายการ

ตารางที่ 15 ความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ จำแนกตามรายการ ในด้านการจัดการกับปัญหา

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพ ที่ปฏิบัติจริง			สภาพ ที่คาดหวัง			t-test
	\bar{x}	ระดับ	S.D.	\bar{x}	ระดับ	S.D.	
2. การจัดการกับปัญหา							
2.1 การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก							
(28) ท่านกำหนดเป้าหมายพฤติกรรมให้แก่เด็กโดยคำนึงถึงความต้องการและความสามารถเป็นรายบุคคล	4.03	สูง	0.70	4.77	สูงมาก	0.46	21.25*
(29) ท่านวิเคราะห์หาสาเหตุพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กก่อนกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาเหล่านั้นๆ	4.02	สูง	0.69	4.78	สูงมาก	0.50	21.32*
(30) ท่านใช้วิธีการที่ปราศจากความรุนแรงทั้งทางวาจา ท่าทาง หรือการกระทำในการแก้ปัญหาพฤติกรรมที่เป็นปัญหา หรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ให้แก่เด็ก	4.08	สูง	0.70	4.75	สูงมาก	0.62	18.82*
(31) ท่านระบุระยะเวลาในการพัฒนาพฤติกรรมที่เป็นปัญหา หรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็ก เช่น 2 สัปดาห์ หรือ 1 เดือน	3.68	สูง	0.84	4.58	สูงมาก	0.75	21.01*
(32) ท่านให้ความรู้ ประสานงานกับผู้ปกครอง เกี่ยวกับวิธีการใช้วินัยเชิงบวกเพื่อการทำงานร่วมกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน	3.95	สูง	0.82	4.77	สูงมาก	0.50	20.93*
2.2 การใช้วิธีการเชิงบวก							
(33) ท่านถามเด็กก่อนที่จะตัดสินปัญหา ว่าเหตุใดเพราะอะไร จึงกระทำพฤติกรรมดังกล่าว	4.39	สูง	0.65	4.86	สูงมาก	0.36	15.06*

*p < .05

ตารางที่ 15 (ต่อ) ความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ จำแนกตามรายการ ในด้านการจัดการกับปัญหา

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพที่ปฏิบัติจริง			สภาพที่คาดหวัง			t-test
	\bar{x}	ระดับ	S.D.	\bar{x}	ระดับ	S.D.	
(34) เมื่อเกิดปัญหาในชั้นเรียน ท่านเสนอทางเลือกเชิงบวก 2 ทางเลือก ให้เด็กเป็นผู้เลือก โดยเด็กยอมรับและปฏิบัติตามทางเลือกนั้นๆ	4.00	สูง	0.72	4.76	สูงมาก	0.51	21.12*
(35) ท่านแนะนำและสร้างโอกาสที่หลากหลายให้เด็กได้ใช้คำพูดและท่าทางเพื่อแสดงความรู้สึกของตนได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ	4.08	สูง	0.63	4.71	สูงมาก	0.60	20.60*
(36) ท่านสอนให้เด็กรู้จักวิธีการร้องขอความสนใจที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา หรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	3.84	สูง	0.62	4.88	สูงมาก	0.34	22.84*
(37) ท่านสอนให้เด็กรับรู้ผลของการกระทำที่เกิดจากการตัดสินใจของตนเองทั้งด้านดีและด้านไม่ดี	4.48	สูง	0.67	4.88	สูงมาก	0.37	13.56*
(38) ท่านให้เด็กนั่งเฉยๆ หรืออยู่ในมุมสงบที่จัดไว้ช่วยเวลาสั้นๆ คนเดียว เมื่อเด็กมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม โดยไม่ดุว่าซ้ำเติม	3.82	สูง	0.80	4.44	สูงมาก	0.10	13.30*
(39) ท่านให้เด็กค้นพบคำตอบด้วยตนเองในการทำกิจกรรมต่างๆ โดยไม่ได้บอกคำตอบก่อน	4.17	สูง	0.65	4.75	สูงมาก	0.55	16.27*
(40) ท่านชื่นชมพฤติกรรมที่ดีของเด็กที่เด็กได้ปฏิบัติในแต่ละวัน	4.53	สูง	0.70	4.88	สูงมาก	0.36	10.90*
(41) ท่านแสดงความสนใจพฤติกรรมที่ดีและถูกต้องทันทีที่เด็กแสดงพฤติกรรมออกมา เช่น ชมเชย ขอบคุณ โอบกอด	4.54	สูง	0.68	4.88	สูงมาก	0.34	11.67*
(42) ท่านชมเชยเด็กที่มีพฤติกรรมที่ดีต่อหน้าผู้ปกครอง และครูท่านอื่นๆ	4.30	สูง	0.70	4.80	สูงมาก	0.46	16.24*
(43) ท่านแสดงออกให้เด็กรับรู้ความรู้สึกว่าตนเองคือบุคคลสำคัญของครู และของชั้นเรียน	3.96	สูง	0.80	4.65	สูงมาก	0.69	17.24*
(44) ท่านให้กำลังใจเมื่อเด็กไม่สามารถทำกิจกรรมได้ หรือทำกิจกรรมได้ล่าช้ากว่าเพื่อนในกลุ่ม	4.27	สูง	0.65	4.83	สูงมาก	0.44	16.40*
(45) ท่านใช้กิจกรรมเชิงบวกในการเบี่ยงเบนพฤติกรรมที่เป็นปัญหา หรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์แทนการลงโทษ	4.14	สูง	0.73	4.77	สูงมาก	0.50	17.95*

*p < .05

ตารางที่ 15 (ต่อ) ความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ จำแนกตามรายการ ในด้านการจัดการกับปัญหา

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพที่ปฏิบัติจริง			สภาพที่คาดหวัง			t-test
	\bar{x}	ระดับ	S.D.	\bar{x}	ระดับ	S.D.	
	(46) ท่านสนับสนุนให้เด็กแก้ปัญหาต่างๆ หรือช่วยเหลือคนอื่นในเรื่องที่สามารถทำได้ โดยการ ใช้คำถาม	4.25	สูง	0.65	4.81	สูงมาก	
(47) ท่านใช้วิธีอะไรก่อน-หลัง แทนการใช้คำว่า “ไม่” เพื่อบอกข้อตกลง	4.32	สูง	0.68	4.82	สูงมาก	0.45	15.48*
(48) ท่านใช้สัญญาณอื่น เช่น เสียงนาฬิกา แทน การพูด เมื่อต้องการเปลี่ยนกิจกรรม	4.00	สูง	0.70	4.74	สูงมาก	0.55	18.81*
(49) ท่านสมมติให้สิ่งของหรือของเล่นพูดได้แทน การใช้คำสั่ง กระต่ายน้อยได้ไหมจ๊ะ)	3.79	สูง	0.89	4.74	สูงมาก	0.55	21.82*
(50) ท่านใช้การเล่นนิทานโดยเลือกนิทานที่มี เนื้อหาพฤติกรรมที่ดีเพื่อให้เด็กเลียนแบบตัว ละคร	4.25	สูง	0.73	4.79	สูงมาก	0.50	14.98*

*p < .05

ตารางที่ 15 ความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู ในด้านการจัดการกับปัญหา จำแนกตามรายการ ในแต่ละประเด็นย่อย เป็นดังนี้

1) การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก พบว่า ในภาพรวมของรายการมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับสูง และในภาพรวมของรายการมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่คาดหวังสูงมากทุกรายการ

2) การใช้วิธีการเชิงบวก พบว่า ในภาพรวมของรายการมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับสูง และในภาพรวมของรายการมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูในสภาพที่คาดหวังสูงมากทุกรายการ

การทดสอบค่าทีในด้านการจัดการกับปัญหาตามรายการ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้วินัยเชิงบวกของครูทั้งสองสภาพในทุกรายการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ครูมีความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกทุกรายการ

ภาคผนวก จ
ผลการวิเคราะห์การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของคุณ
จำแนกตามรายการ

ตารางที่ 16 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ ในเรื่อง บุคลิกภาพ

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพ ที่ปฏิบัติจริง (D)	สภาพ ที่คาดหวัง (I)	ความต้องการจำเป็น		
			(I - D)	$PNI_{Modified}$ (I - D) / D	ลำดับ
1. การจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา					
1.1 บุคลิกภาพ					
(1) ท่านใช้คำพูดกับเด็กด้วยน้ำเสียงที่ อ่อนโยน	3.99	4.83	0.84	0.21	2
(2) ท่านใช้ระดับเสียงดังพอเหมาะใน การพูดหรือร้องเพลงแทนการใช้ เสียงดัง เสียงเข้มทุกครั้ง เมื่อ ต้องการให้เด็กสนใจในสิ่งที่ ปฏิบัติ	3.93	4.66	0.73	0.19	3
(3) ท่านสบตาและรับฟังความคิดเห็น หรือสิ่งที่เด็กกำลังพูดอย่างตั้งใจทุก ครั้ง	4.29	4.84	0.55	0.13	4
(4) ท่านยิ้มและโอบกอดกับเด็กทุกคน เป็นประจำทุกวัน	3.96	4.82	0.86	0.22	1
(5) ท่านแสดงวิธีจัดการกับอารมณ์โกรธ โมโหหรือไม่พอใจของตนเองให้สงบ ลงในทางสร้างสรรค์เสมอ เช่น การ สงบนิ่ง การร้องเพลง	3.88	4.75	0.87	0.22	1
(6) ท่านปฏิบัติต่อเด็กทุกคนอย่างเท่า เทียมทุกครั้ง และไม่แสดงความรัก ต่อเด็กคนหนึ่งคนใดเป็นพิเศษ	4.38	4.87	0.49	0.11	5

ตารางที่ 16 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวก ด้านการจัด
บรรยากาศทางจิตวิทยา ในประเด็นบุคลิกภาพ รายการที่ครูมีความต้องการจำเป็นในการใช้วินัย
เชิงบวกสูงที่สุด เป็นลำดับ 1 มี 2 รายการ คือ ท่านยิ้มและโอบกอดกับเด็กทุกคนเป็นประจำทุกวัน
และท่านแสดงวิธีจัดการกับอารมณ์โกรธ โมโหหรือไม่พอใจของตนเองให้สงบลงในทางสร้างสรรค์
เสมอ เช่น การสงบนิ่ง การร้องเพลง ($PNI_{Modified} = 0.22$) ลำดับที่ 2 คือ ท่านใช้คำพูดกับเด็กด้วย
น้ำเสียงที่อ่อนโยน ($PNI_{Modified} = 0.21$)

ตารางที่ 17 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ ในเรื่อง การจัดการชั้นเรียน

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพ ที่ปฏิบัติจริง (D)	สภาพ ที่คาดหวัง (I)	ความต้องการจำเป็น		
			(I - D)	PNI _{Modified} (I - D) / D	ลำดับ
1.2 การจัดการชั้นเรียน					
(7) ท่านศึกษาประวัติของเด็กทุกคน ในชั้นเรียนอย่างละเอียดก่อนเปิด ภาคการศึกษาใหม่	3.98	4.83	0.85	0.21	2
(8) ท่านยอมรับและปฏิบัติต่อเด็กแต่ ละบุคคลอย่างเข้าใจในความ แตกต่างทางธรรมชาติ พัฒนาการ ข้อจำกัดและภูมิหลัง โดยไม่ ประชดประชัน เหยะเย้ยหรือ เปรียบเทียบกับเด็กคนอื่น	4.31	4.84	0.53	0.12	8
(9) ท่านยอมรับและปฏิบัติตนอย่าง เข้าใจในความแตกต่างทาง วัฒนธรรมของเด็กแต่ละบุคคลใน ชั้นเรียน เช่น ภาษาพูด การรับประทานอาหาร	4.35	4.81	0.46	0.11	9
(10) ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนตามตารางกิจกรรมประจำ วันที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ	4.07	4.81	0.74	0.18	4
(11) ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่าง ทางพัฒนาการและ ความสามารถของเด็กแต่ละ บุคคลเป็นหลัก	4.11	4.82	0.71	0.17	5
(12) ท่านไม่นำจุดเด่นหรือจุดด้อยของ เด็กมาตั้งสมญานาม เช่น อ้วน แฉ่ง ดำ เผือก	4.26	4.71	0.45	0.11	9
(13) ท่านเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนมี ส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลง ของชั้นเรียน	4.27	4.81	0.54	0.13	7

ตารางที่ 17 (ต่อ) การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ ในเรื่อง การจัดการชั้นเรียน

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพ ที่ปฏิบัติจริง (D)	สภาพ ที่คาดหวัง (I)	ความต้องการจำเป็น		
			(I - D)	$PNI_{Modified}$ (I - D) / D	ลำดับ
(14) ท่านเปิดโอกาสให้เด็กในชั้นเรียน ร่วมแสดงความคิดเห็นในการ กำหนดวิธีการปฏิบัติต่อผู้ที่ไม่ทำ ตามข้อตกลงของชั้นเรียน	4.15	4.76	0.61	0.15	6
(15) ท่านเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจเลือกวิธีการ พัฒนาพฤติกรรมของตน	3.86	4.68	0.82	0.21	2
(16) ท่านเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจเลือกกิจกรรม หรือเนื้อหาที่สนใจและต้องการ เรียนรู้	3.99	4.75	0.76	0.19	3
(17) ท่านเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วม ในการวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมที่ เด็กเลือกจากความสนใจและ ต้องการเรียนรู้	3.93	4.68	0.75	0.19	3
(18) ท่านมอบหมายหน้าที่ความ รับผิดชอบในชั้นเรียนให้เด็กแต่ ละบุคคล เช่น แจกนม เก็บ อุปกรณ์	4.39	4.77	0.38	0.09	10
(19) ท่านเปิดโอกาสในการรับฟัง ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ของเด็กแต่ละบุคคลในการ ตกแต่งชั้นเรียน	3.81	4.65	0.81	0.21	2
(20) ท่านเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนมี ส่วนร่วมในการตกแต่งชั้นเรียน	3.81	4.66	0.85	0.22	1

ตารางที่ 17 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวก ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา ในประเด็นการจัดการชั้นเรียน รายการที่ครูมีความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกสูงที่สุด ลำดับที่ 1 คือ ท่านเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการตกแต่งชั้นเรียน ($PNI_{Modified} = 0.22$) ลำดับที่ 2 มี 3 รายการ คือ ท่านศึกษาประวัติของเด็กทุกคนในชั้นเรียน

อย่างละเอียดก่อนเปิดภาคการศึกษาใหม่ ท่านเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกวิธีการพัฒนาพฤติกรรมของตน และท่านเปิดโอกาสในการรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของเด็กแต่ละบุคคลในการตกแต่งชั้นเรียน ($PNI_{Modified} = 0.21$)

ตารางที่ 18 การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ ในเรื่อง การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพที่ปฏิบัติจริง (D)	สภาพที่คาดหวัง (I)	ความต้องการจำเป็น		
			(I - D)	$PNI_{Modified}$ (I - D) / D	ลำดับ
1.3 การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก					
(21) ท่านสนทนากับเด็กโดยนั่งลงอยู่ในระดับสายตาของเด็ก แทนการยืน	4.45	4.88	0.43	0.10	4
(22) ท่านตั้งใจรับฟังสิ่งที่เด็กกำลังพูด โดยไม่พูดแทรก หรือบอกให้หยุด	4.24	4.80	0.56	0.13	2
(23) ท่านให้เวลากับเด็กในการแสดงความคิดเห็น หรือความรู้สึก โดยไม่เร่งรัด และตัดสินถูกผิด	4.24	4.79	0.55	0.13	2
(24) ท่านพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อทำความรู้จัก และสร้างความสนิทสนม	4.41	4.85	0.44	0.10	4
(25) ท่านพูดคุย หยอกล้อ แบ่งปันอารมณ์ขัน อย่างเป็นกันเองกับเด็ก	4.46	4.82	0.36	0.08	5
(26) ท่านสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้อบอุ่น เป็นมิตร โดยระมัดระวังการแสดงออกทั้งทางวาจา ท่าทาง การกระทำไม่ให้มีการบังคับ หรือการออกคำสั่ง	4.19	4.80	0.61	0.15	1
(27) ท่านใส่ใจต่ออารมณ์ และความรู้สึกของเด็กเสมอ	4.33	4.84	0.51	0.12	3

ตารางที่ 18 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวก ด้านการจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา ในประเด็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก รายการที่ครูมีความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกสูงสุด ลำดับที่ 1 คือ ท่านสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้อบอุ่น เป็นมิตร โดยระมัดระวังการแสดงออกทั้งทางวาจา ท่าทาง การกระทำไม่ให้มีการบังคับ หรือการออกคำสั่ง ($PNI_{Modified} = 0.15$) ลำดับที่ 2 มี 2 รายการ คือ ท่านตั้งใจรับฟังสิ่ง

ที่เด็กกำลังพูดโดยไม่พูดแทรก หรือบอกให้หยุด ท่านให้เวลากับเด็กในการแสดงความคิดเห็น หรือความรู้สึก โดยไม่เร่งรัด และตัดสินถูกผิด ($PNI_{Modified} = 0.13$)

ตารางที่ 19 การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ ในเรื่อง การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพที่ปฏิบัติจริง (D)	สภาพที่คาดหวัง (I)	ความต้องการจำเป็น		
			(I - D)	$PNI_{Modified}$ (I - D) / D	ลำดับ
2. การจัดการกับปัญหา					
2.1 การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก					
(28) ท่านกำหนดเป้าหมายพฤติกรรมให้แก่เด็กโดยคำนึงถึงความต้องการและความสามารถเป็นรายบุคคล	4.03	4.77	0.74	0.18	4
(29) ท่านวิเคราะห์หาสาเหตุพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กก่อนกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาต่างๆ	4.02	4.78	0.76	0.19	3
(30) ท่านใช้วิธีการที่ปราศจากความรุนแรงทั้งทางวาจา ท่าทาง หรือการกระทำในการแก้ปัญหาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้แก่เด็ก	4.08	4.75	0.67	0.16	5
(31) ท่านระบุระยะเวลาในการพัฒนาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็ก เช่น 2 สัปดาห์ หรือ 1 เดือน	3.68	4.58	0.90	0.24	1
(32) ท่านให้ความรู้ ประสานงานกับผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการใช้วินัยเชิงบวกเพื่อการทำงานร่วมกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน	3.95	4.77	0.82	0.21	2

ตารางที่ 19 ลำดับความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวก ด้านการจัดการกับปัญหา ในประเด็นการวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก รายการที่ครูมีความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกสูงที่สุด ลำดับที่ 1 คือ ท่านระบุระยะเวลาในการพัฒนาพฤติกรรมที่เป็นปัญหา หรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็ก เช่น 2 สัปดาห์ หรือ 1 เดือน ($PNI_{Modified} = 0.24$) ลำดับที่ 2 คือ ท่านให้ความรู้ ประสานงานกับผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการใช้วินัยเชิงบวกเพื่อการทำงานร่วมกัน ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ($PNI_{Modified} = 0.21$)

ตารางที่ 20 การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ ในเรื่อง การใช้วิธีการเชิงบวก

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพ ที่ปฏิบัติจริง (D)	สภาพ ที่คาดหวัง (I)	ความต้องการจำเป็น		
			(I - D)	$PNI_{Modified}$ (I - D) / D	ลำดับ
2.2 การใช้วิธีการเชิงบวก					
(33) ท่านถามเด็กก่อนที่จะตัดสินปัญหาว่าเหตุใด เพราะอะไร จึงกระทำพฤติกรรมดังกล่าว	4.39	4.86	0.47	0.11	11
(34) เมื่อเกิดปัญหาในชั้นเรียน ท่านเสนอทางเลือกเชิงบวก 2 ทางเลือก ให้เด็กเป็นผู้เลือก โดยเด็กยอมรับและปฏิบัติตามทางเลือกนั้นๆ	4.00	4.76	0.76	0.19	3
(35) ท่านแนะนำและสร้างโอกาสที่หลากหลายให้เด็กได้ใช้คำพูดและท่าทางเพื่อแสดงความรู้สึกของตนได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ	4.08	4.81	0.73	0.18	4
(36) ท่านสอนให้เด็กรู้จักวิธีการร้องขอความสนใจที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา หรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	3.84	4.71	0.87	0.23	2
(37) ท่านสอนให้เด็กรับรู้ผลของการกระทำที่เกิดจากการตัดสินใจของตนเองทั้งด้านดีและด้านไม่ดี	4.48	4.88	0.40	0.09	12
(38) ท่านให้เด็กนั่งเฉยๆ หรืออยู่ในมุมสงบที่จัดไว้ ช่วยเวลาสั้นๆ คนเดียว เมื่อเด็กมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม โดยไม่ดูว่าซ้ำเติม	3.82	4.44	0.62	0.16	6

ตารางที่ 20 (ต่อ) การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ ในเรื่อง การใช้วิธีการเชิงบวก

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพ ที่ปฏิบัติจริง (D)	สภาพ ที่คาดหวัง (I)	ความต้องการจำเป็น		
			(I - D)	$PNI_{Modified}$ (I - D) / D	ลำดับ
(39) ท่านให้เด็กค้นพบคำตอบด้วยตนเองในการทำกิจกรรมต่างๆ โดยไม่ได้บอกคำตอบก่อน	4.17	4.75	0.58	0.14	8
(40) ท่านชื่นชมพฤติกรรมที่ดีของเด็กที่เด็กได้ปฏิบัติในแต่ละวัน	4.53	4.88	0.35	0.08	13
(41) ท่านแสดงความสนใจพฤติกรรมที่ดีและถูกต้องทันทีที่เด็กแสดงพฤติกรรมออกมา เช่น ชมเชย ขอบคุณ โอบกอด	4.54	4.88	0.34	0.07	14
(42) ท่านชมเชยเด็กที่มีพฤติกรรมที่ดีต่อหน้าผู้ปกครอง และครูท่านอื่นๆ	4.30	4.80	0.50	0.12	10
(43) ท่านแสดงออกให้เด็กรับรู้ความรู้สึกว่าตนเองคือบุคคลสำคัญของครูและของชั้นเรียน	3.96	4.65	0.69	0.17	5
(44) ท่านให้กำลังใจเมื่อเด็กไม่สามารถทำกิจกรรมได้ หรือทำกิจกรรมได้ล่าช้ากว่าเพื่อนในกลุ่ม	4.27	4.83	0.56	0.13	9
(45) ท่านใช้กิจกรรมเชิงบวกในการเบี่ยงเบนพฤติกรรมที่เป็นปัญหา หรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์แทนการลงโทษ	4.14	4.77	0.63	0.15	7
(46) ท่านสนับสนุนให้เด็กแก้ปัญหาต่างๆ หรือช่วยเหลือคนอื่นในเรื่องที่สามารถทำได้ โดยการให้คำถาม	4.25	4.77	0.56	0.08	9
(47) ท่านใช้วิธีอะไรก่อน-หลัง แทนการใช้คำว่า "ไม่" เพื่อบอกข้อตกลง	4.32	4.82	0.50	0.12	10
(48) ท่านใช้สัญญาณอื่น เช่น เสียงนาฬิกา แทนการพูด เมื่อต้องการเปลี่ยนกิจกรรม	4.00	4.74	0.74	0.19	3
(49) ท่านสมมติให้สิ่งของหรือของเล่นพูดได้แทนการใช้คำสั่ง	3.79	4.74	0.95	0.25	1

ตารางที่ 20 (ต่อ) การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้ ในเรื่อง การใช้วิธีการเชิงบวก

การใช้วินัยเชิงบวก	สภาพ ที่ปฏิบัติจริง (D)	สภาพ ที่คาดหวัง (I)	ความต้องการจำเป็น		
			(I - D)	$PNI_{Modified}$ (I - D) / D	ลำดับ
(50) ท่านใช้การเล่นนิทานโดยเลือก นิทานที่มีเนื้อหาพฤติกรรมที่ดี เพื่อให้เด็กเลียนแบบตัวละคร	4.25	4.79	0.54	0.13	9

ตารางที่ 20 ลำดับความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวก ด้านการจัดการกับปัญหา ในประเด็นการใช้วิธีการเชิงบวก รายการที่ครูมีความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวก สูงที่สุด ลำดับที่ 1 คือ ท่านสมมติให้สิ่งของหรือของเล่นพูดได้แทนการใช้คำสั่ง ($PNI_{Modified} = 0.25$) ลำดับที่ 2 คือ ท่านสอนให้เด็กรู้จักวิธีการร้องขอความสนใจที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา หรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ($PNI_{Modified} = 0.23$)

ภาคผนวก จ
ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามครู

เรื่อง

ความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 ข้อ
 - ตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวก
 - ประกอบด้วย 2 ด้าน ประกอบด้วย 1) การจัดบรรยากาศทางจิตวิทยา และ 2) การจัดการกับปัญหา จำนวนทั้งหมด 50 ข้อ
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวก จำนวน 2

ข้อ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1- ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตพื้นที่ภาคใต้
3. ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริงเพื่อประโยชน์ และเป็นแนวทางในการพัฒนาครูให้ได้ความต้องการจำเป็นในเรื่องดังกล่าวอย่างแท้จริง นำไปสู่การพัฒนาที่ตรงเป้าหมาย ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพและการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด

ขอกราบขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามการวิจัยนี้

นางสาวพุทธรักษา ก้อนแก้ว

นิสิตปริญญาโท

สาขาการศึกษาปฐมวัย

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความและเติมข้อความในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 25 ปี 25 – 35 ปี
 36 – 45 ปี 46 – 55 ปี 56 ปีขึ้นไป
3. ศาสนาที่ท่านนับถือ
 ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์
 ศาสนาอิสลาม ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. วุฒิการศึกษา (ระดับการศึกษาสูงสุด)
 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 ประกาศนียบัตรหรือเทียบเท่า ปริญญาโทหรือเทียบเท่า
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....
5. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา
 การศึกษาปฐมวัยหรืออนุบาลศึกษา ประถมศึกษา
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....
6. ประสบการณ์ทำงานในการสอนระดับอนุบาล
 ต่ำกว่า 3 ปี 3 – 6 ปี
 7 – 10 ปี มากกว่า 10 ปี
7. ระดับชั้นที่สอน
 อนุบาล 3 ขวบ อนุบาล 1 (อายุ 4-5 ปี)
 อนุบาล 2 (อายุ 5-6 ปี) คละอายุ
8. จำนวนเด็กในชั้นเรียน.....คน
9. ท่านเคยได้ยินคำว่า “วินัยเชิงบวก” หรือไม่
 เคย ไม่เคย
10. ท่านเคยได้รับความรู้หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับ “วินัยเชิงบวก” หรือไม่
 เคย ไม่เคย

ตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นของครูในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล

คำชี้แจง ท่านคิดว่าท่านมีพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริงในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาล ตามรายการนี้อยู่ในระดับใดและท่าน**ควรปฏิบัติพฤติกรรม**การใช้วินัยเชิงบวก อยู่ในระดับใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการตามความคิดเห็นของท่าน แต่ละหัวข้อโดยแต่ละระดับมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ระดับการใช้วินัยเชิงบวกของครูที่มีพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน/ที่ควรจะเป็น

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด / ควรปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก / ควรปฏิบัติในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง / ควรปฏิบัติในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย / ควรปฏิบัติในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด / ควรปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบคำถาม

2. การจัดการกับปัญหา

รายการ	สภาพที่ปฏิบัติจริง						สภาพที่ควรจะเป็น				
	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
2.1 การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก											
ข้อ 1 ท่านให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกแก่ผู้ปกครอง				✓			✓				

คำอธิบาย

ข้อ 1 ท่านให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกแก่ผู้ปกครอง

สภาพที่ปฏิบัติจริง ให้ระดับ 2 หมายถึง ท่านให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกแก่ผู้ปกครองในระดับน้อย

สภาพที่ควรจะเป็น ให้ระดับ 5 หมายถึง ท่านควรให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกแก่ผู้ปกครองในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวก

1. ปัญหาที่ท่านพบในการใช้วินัยเชิงบวกในชั้นเรียน (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ไม่สามารถนำวิธีการเชิงบวกมาใช้ได้บ่อยครั้ง เพราะไม่สามารถควบคุมอารมณ์ความรู้สึกให้ใจเย็นกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กได้
 - การใช้วิธีการเชิงบวกต้องใช้ระยะเวลายาวนานจึงจะเห็นผล
 - การใช้วิธีการเชิงบวกไม่สามารถใช้กับเด็กจำนวนมากได้
 - ผู้ปกครองไม่เข้าใจวิธีการใช้วินัยเชิงบวกทำให้การดูแลเด็กระหว่างโรงเรียนกับบ้านไม่สัมพันธ์กัน
 - ไม่มีความรู้ในวิธีการใช้วินัยเชิงบวกที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของเด็กแต่ละประเภท
 - อื่นๆ (โปรดระบุ)
2. ท่านคิดเห็นอย่างไรในการนำวินัยเชิงบวกมาใช้ในชั้นเรียน (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - วินัยเชิงบวกเป็นวิธีการที่ดีและเหมาะสมต่อเด็กมากกว่าวินัยเชิงลบ
 - วินัยเชิงบวกเป็นวิธีการที่ทำให้เด็กมีความสุขและชั้นเรียนสงบ
 - วินัยเชิงบวกเป็นวิธีการที่ทำให้ครูกับเด็กมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันมากขึ้น
 - วินัยเชิงบวกเป็นวิธีการที่ต้องใจเย็นและอดทนต่อความรู้สึกของครูและเด็กอย่างมาก
 - การพยายามเพ่งมองแต่พฤติกรรมที่ดีของเด็กเป็นเรื่องค่อนข้างยากกว่าการเพ่งมองพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็ก
 - การใช้วินัยเชิงบวกจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อเด็ก เมื่อครูและผู้ปกครองทำงานประสานกัน
 - ควรให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับวิธีการใช้วินัยเชิงบวกในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ
 - อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถามฉบับนี้

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
เรื่อง
แนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครู

สัมภาษณ์วันที่...../...../.....

สัมภาษณ์เวลา.....น.

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการใช้วินัยเชิงบวกของคุณในแต่ละด้าน ดังข้อมูลที่แนบมาเบื้องต้น ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกสำหรับครูให้เหมาะสมกับครูอย่างไรบ้าง จากข้อคำถามต่อไปนี้

1. แนวทางใดบ้างที่จะช่วยพัฒนาให้ครูมีความสามารถในการใช้วินัยเชิงบวก เรื่อง การวางแผนจัดการพฤติกรรมเด็ก ได้ตรงตามความต้องการในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาลอย่างเหมาะสม
2. แนวทางใดบ้างที่จะช่วยพัฒนาให้ครูมีความสามารถในการใช้วินัยเชิงบวกเรื่อง การใช้วิธีการเชิงบวกกับเด็ก ได้ตรงตามความต้องการในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาลอย่างเหมาะสม
3. แนวทางใดบ้างที่จะช่วยพัฒนาให้ครูมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมในการใช้วินัยเชิงบวก และให้ได้ตรงตามความต้องการในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาลอย่างเหมาะสม
4. แนวทางใดบ้างที่จะช่วยพัฒนาให้ครูมีความสามารถในการใช้วินัยเชิงบวก เรื่อง การสร้างการมีส่วนร่วมให้กับเด็ก ได้ตรงตามความต้องการในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาลอย่างเหมาะสม
5. แนวทางใดบ้างที่จะช่วยพัฒนาให้ครูมีความสามารถในการใช้วินัยเชิงบวก เรื่อง การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กได้ตรงตามความต้องการในการพัฒนาการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กวัยอนุบาลอย่างเหมาะสม

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวพุทธรักษา ก้อนแก้ว เกิดเมื่อวันที่ 11 เมษายน พ.ศ.2529 ที่อำเภอเมือง สุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปีการศึกษา 2552 และเข้าศึกษาต่อหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี 2553